

PUITLING SABBATH SIKUL ZIRLĀI

FIAHNA HMUNAH KRISTA NÊN

Gavin Anthony

**July, August, September
2022**

Sabbath School Lesson

ဟွာဂိုဘာသာ

ပုံနှိပ်သူ

ဦးဖုန်းနိုင် (၀၀၃၅၄)

မန်နေဂျာ

ကင်းစောင့်ပုံနှိပ်တိုက်

၂၀၆ ရွှေသွာလမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်
ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ

ဦးစောထီမသေ (၀၀၅၉၀)

ညီမြို့

မြန်မာပြည်သွေးဆိပ်ပုံမှန်အသင်းတော်

ဒေါ ဦးဝိစာရလမ်း၊

ရန်ကုန်မြို့။

အုပ်ရေး - ၧ၀၀

ဓမ္မဒါန

ပထမအကြိမ်

ZIRLÂI THUPUITE

1 Berampu Fiahna Chu (June 25- July 1)	7
2 Fiahna Lo Thlengte Chu (July 2-8)	18
3 Sava Khungna Bawm (July 9-15)	28
4 Rangkachak Chhertu Hmel chu Hmuin (July 16-22)	38
5 Sa Lutuk (July 23 - 29)	48
6 Chakna Zawng Zawnga Beiin (July 30-August 5)	60
7 Beiseina Chuai Thei Lo (August 6-12)	71
8 Hmuhtiehloh Chu Hmuin (August 13-19)	82
9 Fakna Nun (August 20-26)	92
10 Fiagna Thuhnuairawlhnna (August 27- September 2)	103
11 Fiahna Hnuia Nghakin (September 3-9)	113
12 Thlai Chi Anga Thiin (September 10-16)	123
13 Krista Fiahna Hmunah (September 17-23)	134

Thuhmahruai:

SIAMTU KHENBEHA CHU

"Thil zawng zawng Amâ siam a ni a; thilsiam zawng zawng hi amâ siam loh eng mah a awm lo" (*Johana 1:3*).

"Thil zawng zawng" hi Amah, Isuâ siam a ni a, chuti chungin Pathian Lehkhathu chuan, "Isua a tap" (*Johana 11:35*) tih a sawi tlat mai. Siamtu a tap mâu? Chû chauh a la ni lo, Isua kha "mihringte hmusit leh duh lohvin a awm a; lungngaihnate nei mî leh natna hre mî a ni," (*Isaia 53:3*). Siamtu, lungngaihnate nei mî, lungngaihna nei mî, duh loh leh hnar a ni sî maw? | um khat phei chu, "Ka Pathian, ka Pathian engah nge mi kalsan?" (*Matthaia 27:46*) a tuâr a ni.

Engtin nge chutiang a nih theih? Isua, min Siamtu chu min Tlantu a nih vâng a ni a, chutiangin Ani chu Khenbeh Pathian—Siamtu mihringa lo chang leh khawharna leh hrehawmna tuâr rêng rêng a, a tâwpa Rome mîte krawsa khâikân ni ta chu a ni.

Chutiang chuan, Siamtu, Amâ zâra "kan nung, kan chê, ruângâm kan nei" (*Tirhkohte 17:28*) theihna ngîi chuan, keinî zînga tû mahin engti kawng maha kan tawrh theih loh tûr chu a tuâr a.

Keini chuan kan natnate leh lungngaihnate chauh kan tuâr thei a; Ani chuan kraws chungah " kan natnate leh kan lungngaihnate" (*Isaia 53:4*)—chu a väin A phur vek a. Hei hi lei leh vân huâp a thiltih mak ropui ber chu a ni.

Chutiang (khenbeh Pathian kan chunga awm chung) behchhanin, thla thum lo awm tûr chhûng hia, thil hriathiam phâk ruâl loh—kan tawrhna te, Kristâ hnêna mahñî nun inhlanna nei, Kriante tawrhna te—manthiam

A

i

that zâwkna kawng kan zawng dâwn a ni. Chhâンna zawng zawng emaw, tam tak emaw pawh chhâng thei vekah kan inchhâl hauh lo va; "Pathian chu hmangaihna a ni" (*1 Johana 4:8*) a, hêng thilte hi lo thleng ta mah se, Pathian chu kan la rinchhan thei cheu va, tawrhna chu nâin, tawrh har hlê mah se, chûng zârah chuan khawngaihnaah kan thang lian zêl thei tho kan ti zâwk a ni.

Tûn kuartar chhûng hian Pathian Thû chu zirin, tîsâ leh thisen dangte pawhin, rinna ên chhuahtir chung pawhin hêng ang beidawnna, phatsanna, manganna, châンna, hleihneihna leh tihnawmnah (leh thil tha lo dangte) an tuâr tho tih kan hre dâwn a ni. Chûng chu engtin nge an hmachhawn a? Chûng atang chuan eng nge an zir chhuah? An entîrnate chuan eng nge min zirtîr?

Hêng mîte, an nuntawng te, an buâina tawh te leh, rinnaa fiahna tawhte (keini tawh tawrh ang tho an ni hlawm a) kan hmuhin, Kraws behchhanin thlîr dân dang kan nei ngîi tûr a ni a. A tû pawh khân eng pawh lo hmachhawn se, min Siamtu leh Tlantu, Isua Krista chuan a lo tuâr nasa zâwk fê a ni tih kan hre reng tûr a ni.

Kan Pathian chu hrehawm tuârtu Pathian a ni a. Albert Camus kha Kristian thâ pawh a ni lo chungin, Kraws awmzia leh chuta Pathian tawrhna namên lo tak chu a manthiam tlat mai a, heti hian a sawi: Mihringte chanchina Golgotha zân pawimawh viâuna chhan chu, a hlimah khân pathianna chuan a hamthatna neih thinte chu kalsanin, beiseibona chu, thihna khawpa natna telin a in fâi kêlh a ni."—Albert Camus, *The Rebel* (New York: Vintage International, 1991), p. 33.

Ellen G. White pawhin heti hian a sawi bawk: "Kraws hi sual a lo luh tirh phat atanga Pathian thinlunga natna a thlen namên lohzia kan hriatna chawlawl taka puanchhuahna a ni."—*Education*, p. 263.

Kan zirlaite hi sual hmachhawn kawnga Pathian thiamchantîrna (theodicy) tanna thû a ni lo. Chuti a hnehin, kan sawi tâk ang khân, thâwk lâk ang leha sual tih awlsamna khawvêla kan pumpelh hleih theih loh tawrhna kan hmachhawn thin kan sâwtui theih nâna min tanpuitu tûr a ni. Târlan kan tum tâk chu, natna te, tawrhna te leh châンna kan tawrh hi, Pathianin min ensan ta tihna a ni lo va; ringtu ni mah ila, mihring tlu tâte chunga thleng thîn chu kan tuâr tlâng tih hi a ni zâwk. A danglamna erawh chu, Isua leh Anin beiseina min hlui zârah, chhan leh vâng nei lo anga langah ngîi pawh hian, tum leh awmzenei a nihzia kan hmu thei dâwn a. Suangtuah thiam lo chung pawhin, hê thutiam "Pathian hmangaihtûe tân chuan an thatna tûrin thil zawng zawngin a thawhsak thîn" (*Rome 8:28*, NKJV) tih hi kan rinchhan thei ang. Thil zawng zawngte Siamtu Pathian ngîi pawhin hêng thil zawng zawngte hi A lo tuâr vê vek zâwk a (chuvângin Amah chu kan hmangaihna a nil!).

*Tûn kuartar zirlai ziaktu, **Gavin Anthony** hi ramthim rawngbâwltu fapa, Sri Lanka rama seilian a ni a. England ramah pastor hnâ thawkin, hê zirlai a ziah lai hian Iceland Conference president nihna a chelh mîk a ni.*

ZIRLAI 1

JUNE 25–JULY 1, 2022

BERÂMPU FIAHNA CHU

CHÂNGVAWN: “Ka nunna hi mi siam that thîn a, Amâ hming avângin felna kawngahte mi hruai thîn,” (*Sâm 23:3*).

SABBATH CHAWHNÛ

June 25

Bible Châng Chhiar Tûr: *Sam 23; Rom 12:18-21.*

SOPHIE chu a bedroom kawngkhâr nghêngin a thu nghâl hnawk a. A mittui lo parawl teuhin, a inhnip zui nghâl hlawp hlawp a. “Engtin nge a tih theih? Engtin nge ni le âw!” Sophie khân a thinlung ti na êm êmtu thuthar a dawng chiah a. Tû emaw thiana a ngaih, a zah leh rin êm êm thin khân a hna thawh leh a hmingthâ tihchhiat tumin a lo rôl chiâm mai hi a lo ni a. A khum kianga Bible chu la lawkin, hê a thu hriat than tak mai chu a'n bih zui nghâl vat a: “Ka nunna hi mi siam that thîn a, Amâ hming avângin felna kawngahte mi hruai thîn. A ni, thihna hlim kawr ruâm zawh mah ila, thil tha lo rêng rêng ka hlâu lo vang; nang ka hnênah i awm sî a; I talhtum leh i tiangin mi thlamuân thîn a ni,” (*Sâm 23:3, 4, NKJV*).

“Hei hi chu a ni thei lo tawp mai!” tiin amâ hriat tâwk têin a phun mawlh mawlh a. Mahse, chû thû chu phat ruâl a ni sî lo. *Sâm búa Berâmpû chuan A berâmte chu felna kawngahte a hruai thîn a;* mahse, hêng kawngte hi thihna hlim kawr lamah pawh a kuâl lût ni mai âwm a ni. Hetianga thian thain a phatsanna, hê ruâm thim hi, Pathianin felna kawnga kal tûra A chherna a ni thei ang em?

ZIRLAI THLÎR LÂWKNA: Eng hunahte nge thlarau lamah i than duân zâwk thin—hun thâwlah nge, hun harsa hnuaih zâwk?

SUNDAY

June 26

ZINKAWNKA HRUAITU: BERÂMPÛ CHU

“**LALPA** chu mi vêngtu a ni a; (eng mah) ka tlachham lo vang,” (*Sâm 23:1, NKJV*).

Naupang thenkhat chu Pathian lem ziak tûra sâwm an ni a. An zâ chuan thinlung lem chu an ziak tel ta theuh a. Chutianga an ziah chhan zawh an nih chuan, ‘Pathian chu hmangaihna a ni,’ tiin an chhâng diâl a. Chutiang tako chiang chu a ni.

Thil a kal tluân lai hi chuan Pathian leh A thiltumte chungchâng ngaih dân tluâng neih hi a awl thîn a. Mahse, tlêma kan lo upat zêl a, kan nun leh khawsak a lo harsat leh buai deuh nak hi chuan Pathian kan thlir dân a lo danglam deuh châwk a. Pathian erawh chu A danglam chuâng lo va (*Heb 13:8; Jak 1:17*), keini zâwk hi kan danglam thîn a ni.

Thuthlung Hlui huna mîte kha ran vulha enkawl thîn an nih avângin, *Sâm 23* hian Pathian min enkawl dân entîr nân ‘berâmpû’ a hmang a. Thuthlung Hlui leh Tharah pawh—Pathian entîr nân berâmpû angin a hmang a. Entîrna inhmeh tak leh, danglam ngai lo a ni. *Sâm 23* kan thlir zui hmâin, Bible ziaktûten Bible tluâna Berâmpû nungchang leh hnathawh an hriathiam dân chu i lo en hmasa teh ang.

Hêng Bible chângte atang hian Berâmpu chungchâng eng nge i zir chhuah?

Is 40:11 _____
Jer 23:3, 4 _____
Ezek 34:12 _____
Joh 10:14-16 _____
1 Pet 2:25 _____

Sām 23 chhiar la. Berāmpūin A berāmte enkawl nân eng nge a tih thin?

Sam 23:2 _____
Sam 23:3 _____
Sam 23:4 _____
Sam 23:5 _____
Sam 23:6 _____

Mi Tû emaw, hetiang taka ngaihsaktû che an awm tih hriatna hian i tân eng awmzia nge a neih? Mî tû emaw, mahni nuna harsatna eng emaw tak hmachhawn a Pathian an ngaih dân pawh chiang ta lo fuih phûr nân engtin nge hei hi i hman theih ang?

**THAWHTANNI
ZINCHHUAHNA HMUNTE**

June 27

“Amâ hming avângin felna kawngahte mi hruai thîn,” (*Sām 23:3*, NRSV).

Imagine the “Felna kawngahte” (*Sām 23:3*) chu in hmâa thui tak insiâl ruih tûr angin suangtuah chhin teh u. A tâwp pawh in hmu phâk lo nâin, zin kawng tâwpah chuan in, Pathian in chu a awm ngîi dâwn tih in hria a. Chik lehzuala in ngaihtuahin, kawngin a hruai thlenna tûr che u chu in hmu thei em? Hmun thenkhat lai chu

chiang takin in hmu thei a, hmun thenkhat lai erawh chu hlauhawm leh kal hleih theih loh ang a ni thung a. Kawng thenkhat lai chu tlâng dungten a hliah avângin hmuh theih a ni lo. Hmun thenkhat lai chu zawh nuâm tak, thenkhat lai zawh hrehawm tak a ni nawk mai. Aigupta atanga Ram Tiâm pana Istaelte zinna pawh kha hetiang tho hi a ni a; hê *Sām* pawh hian chutiang chuan a sawi rêng a ni.

Sam 23 atang hian, LALPÀ in panna kawnga felna kawngte an zawh laia berâmtent hmun an paltlang Davidan a sawite chu târlang ang che.

Engati nge hêng kawngte hi “felna kawngte” emaw “kawng dikte” (NIV, NRSV) emaw tih a nih? Hetah hian a chhan pawimawh palî a awm: A hmasa berin, hê kawng hian a kal tumna tak—Berâmpu in chu a hruai thlen dâwn avângin kawng dikte chu an ni. Pahnihnaah, mi dik tak, Amah Berâmpû nêna inrema min awmtîr avângin kawng dikte an ni bawk. Pathumnaah, Berâmpû anga mi dikte ni túra min chher chhuah avângin kawng dikte an ni. Palinaah, Lalpâ hnêna ropuina hlântu, mi felte ni túra thuhretu dika kan tan theihna a nih avângin kawng dikte an ni bawk. A kawng chu zawh a nuâm emaw, nuâm lo emaw pawh ni se, ‘felna kawng’ ‘kawng dik’ chu an ni.

Pathianin min hruaina hi A parcel a thlenna hmun túra dah ang ngawt a ni lo tih kan hriat chiân a pawimawh a. Kaihruaina leh humhimna bâk a ni. Bible-a Pathianin A mîte a hruaina entîrna tam tak (A thutiam hmanga Abrahama a hruai te, Israelte chhûm leh meialh-dinga a hruaina) ang khân, Pathian kaihruaina hi felna kawnga A mîte a chhêrna a ni zêl thîn a ni.

Nangmâ nuna felna neihtîr che chu Berâmpûin a ngaih pawimawh ber chu a ni tih hi eng ang takin nge i

**ngaihven that? Kristâ nungchang tha zâwka i târlan theih
nân engtin nge harsatnaten i nun a tihdanglam thin?**

THAWHLEHNÎ

June 28

BEISEI LOH TIHKHAWTLÂINA 1: KAWR RUÂM

**“A ni, thihna hlim kawr ruâm zawh mah ila, thil
tha lo rêng rêng ka hlâu lo vang; Nang ka hnênah i awm
sî a; I talhtum leh i tiangin mi thlamuan thin a ni,”** (Sâm
23:4, NKJV).

Felna kawngte hi phâizâwl hlobet hmun cham duâia kuâl vêl lek ni se chu a ziâ deuh tûr hi a ni a. Mahse, Davidâ târ lan kawng ang ngawt hi chu a ni sî lo. Hêng kawng dungahte hian tlawh kan châk vak loh tûr, thihna thlazâr hliâp chhûng kawr ruâmté pawh zu awm a! Eng emaw chângte chuan Israel rama lui leh kawr tam tak chu beisei loh takin tui a liân a, buaithlâk thei tak nih chângte a awm thin. Chûng hmunte lah chu kawr ruâm zîm te, a kam âwih tak, lung tohlâwt hmunte a ni a. Chuvâng chuan, “thihna hlim kawr” tih pawh hi “hlim thim chhah” emaw “thim chhah,” hmun sawina a ni.

**Nangmâ nuna “thihna hlim kawr ruâm” i zawh
hunte chungchâng kha ngaihtuah la. Eng ang nge lo ni
a? Berâmpûin a awmpui che tih hre chungin, hlauhna i
nei rêng em? Chutih hun laia Bible châng hlu ber chu
engte nge ni a, eng nge a chhan?**

**Kawr ruâmah khân berâm kha engtia awm zêl
tûrin nge i ngaih? Chû hmunah chuan berâm kha mahñi
thúa kal nge ni a, Berâmpû ngîi chuan chû hmunah chuan
A hruai lût zâwk? I chhânnna sawi fiah ang che.**

Elisabeth Elliot chuan heti hian a ziak, “Thihna hlim kawr ruâma awm nia inhria berâmno chuan, kawng dik lo va hruai angin a inngai ngîi ang. Hlauh loh dân a zir chhuah theih nân chû hmun thim chu a paltlang a ngai a ni. Berâmpû chuan a la awmpui cheu sî a.”—Elisabeth Elliot, *Quest for Love* (Grand Rapids, MI: Revell Books, 1996), p. 218.

**Kawr ruâmah chuan “dik lo taka hruai luh’ ni ta
angin i inngai tawh ngai em? Chutih hun chhûng chuan
engtin nge Pathian chu i chhân lêt? Kawr ruâm thim
chhûnga min hruai luhnaah hian Berâmpû chuan
ngaihsual nih pawh inhuâmin A tî niin i ngai em?**

NILÂINÎ

June 29

BEISEI LOH TIHKHAWTLÂINA 2: DAWHKÂN HUÂL VÊL

**“Mi dotûte mit hmuah ka hmâah hian dawhkân
i buatsaih thin a; ka lû hi hriak i thih tawh a, ka novah
hian a liam reng a,”** (Sâm 23:5, NKJV).

Kan nun chhûng hian hmêlmâte nêna intawn châng pawh kan nei ngîi ang. Engtin nge anni chu in tih thin? In hnâte tihchhiatsak tumtûte chunga phuba lâk dân tûr ngaihtuah a, muhil thei lo va mu meng karin, in let in let tawh ngai em? Hmêlmâte chungah hian engtia tih tûr nge tih hi Kristiante tân pawh hriat a har thin a ni.

**Nangmâ nunah hmêlmâ eng ang chîte nge i lo
neih? Nangmah tihnat tumtu leh i enkawlna hnuia mîte
chu engtin nge i chhân lêt? Kan hnêna Kristâ thusawi,
Mt 5:44, emaw Paula’n Rom 12:18-21-a a sawi emaw hi
eng ang taka thâin nge i zawm?**

Sam 23:5-ah chuan, Davidan hmêlmâte chunga thil tih dân ngaihnawm tak min kawhhmu a. Amâ tâna Pathianin thil A tihsakte chu, anni âi chuan ngaihtuah

thupuiah a nei zâwk a. Tichuan amâ tâna dawhkân buatsaihsak tûrin Pathian chu a lo awm thîn a ni.

Davida-te hun lai hnam tih dân phungah khân, khuâl lian an neih khân chawhlui kîlna tûr hmun a lo luh dâwnin a sâwmtûin a lû-ah hriak a thih thîn a. Chutiang hriak chu olive hriak leh rimtui chawhpawlha ni. Tichuan an khuâl lian chuan a ei sên ruâl loh tûra chhawp eitûr chu a kîl ta thîn a ni.

Engtin nge Sam 23:5-a târlan, hêng thil pathum (dawhkân, hriâk, no) hian, kawr ruâm chhûng kan awm lai meuh pawha Pathian enkawlna chu hre chhuak thîn tûra min tanpui?

Paulan, “Kan buânte hi tisâ leh thisen an ni sî lo, lalnate leh, thuneihnate leh, he thim chunga khawvél rorêltute leh, vân hmunahte thlarau sualho awmte an ni zâwk e,” (Efesi 6:12, NRSV) tih min hriat nawntîr a. Kan hmêlmâte chu hmuhttheihteh leh hmuhttheihteh lohth pawh an ni. Duh ila, duh suh ila, chüng chuan min huâl vél reng mai a. Chuti chungin, Berâmpu kianga kan awm lai chuan, Anî thil min hlui chu, hmuhttheihteh hmêlmâ emaw, hmuhttheihteh loh emaw pawhin min rüksak thei lo a ni.

Hmêlmâte huâl vél nih laia Berâmpûin i chunga thil A tih dân chu târ lang la. Chutiang harsatna hnuaih pawh chuan lâwmthu sawi thei tûrin chutiang hunah chuan eng nge i hmuhttheihteh?

NINGÂNÎ

ZINKAWNG TÂNA THUTIAM

“Matheilovin thatna leh ngilneihnhain ka dam chhûng zawng hian mi zui zêl ang a; tichuan, LALPÀ inah kumkuhain ka awm reng ang,” (Sâm 23:6, NKJV).

June 30

Ruâm chhûngah emaw, hmêlmâte huâl vél emawa kan awm laiin, hlamchhiah kan ni ta emaw tia inngâi tûra thlêm kan ni thîn. ‘Pathianin thil min tihsak nei meuh lo anga ngaiin, min tanpui ni se chuan hetiang dinhmunah hian kan ding lêk lo vang’ tia ngaihtuah chângte pawh a awm thei. Davida erawh kha chuan chutiang zâwng chuan a ngaihtuah vê ngai lo!

Harsatnate a tâwk chungin, Davida khân chiang taka a hriat eng thil pahnih nge Sâm 23:6-ah a sawi? (Entel tûr: Eph 1:4; 2 Pet 1:10; Heb 11:13-15.)

Bible lehlin thenkhatah chuan “thatna leh hmangaihna thlâwn ngai lo (thuthlunga Pathian intiamkamna) chuan ka damchhûng zawngin mi ‘zui zêl’ ang” tih a ni. Chutih laiin, a thu tobul lamah chuan, thiltih sawina thû hi chû âia thiltithei zâwk fê niin, “thatna leh hmangaihna thlâwn ngai lo chuan ka damchhûng zawngin min ‘ûm zui’ zêl ang” tihna a ni. (Dik takin, heta Hebrai thiltih sawina thumal tho hi, hêng Bible châng, Gen 14:14; Jos 10:19, leh 1 Sam 25:29-ahte hian “ûm zui” tih kâwka hman a ni.)

Thatna leh hmangaihna thlâwn ngai lo chuan a ‘zui’ zêl che tih i ngaihtuahin, i rirlûah eng nge lo lang? Hetiang kawng hian Pathianin min ngaihsak chungchâng thû min hrilha Davidâ sawi tum tak chu eng ni tûrin nge i ngaih?

Kawr ruâm chu thûkin, hmêlmate beihna chu diâu lo hlê pawh ni se, Pathian thatna leh hmangaihna thlâwn ngai lo leh, zin kawng tâwp thlenga A kaihhruaina tûr chu rinhlelh ruâl a ni lo. Hêng thilte ngaihtuahna hian Kalvari

paltlang theia Isua a siam a nih chuan, keini pawhin ngaihtuah thupui berah kan nei vê tûr a ni.

Chuti chungin, kan kuta thil awmte chungah zawhna tam tak kan neih châng a awm thin. Chutiang chinfel dân kawng tha ber chu, thu zirna lama Pathianin a tihtieh sawi dân lam ni lo vin, Davidâ tih dân anga tih vê kha a ni zâwk. Ani kha chuan *Sam 23:6-a* târlan angin, kan Pathian chungchâng thutak, chhia leh tha hriatna fîm taka pawmna hmangin a ni.

Pathian thatna leh hmangaihna thlawn ngai lo chuan min zui zêl dâwn tih târ lang thei tûr Pathian i hriatnaah eng finfiahna nge i neih? Eng finfiahna dang nge Bible atangin i belhchhah theih ang? Engtin nge Pathian enkawlna ringhlel rum rumte hnênah hei hi i hriattir theih ang? Engtin nge Kraws chu hê ‘zui zêl’ entîrna ropui ber chu a nih?

ZIRTÂWPNI

July 1

ZIR BELHNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Chatuan Nghahfâk-a* “Pathian Berâm Vêngtu,” pp. 536-543.

“A tâwpa hnehtu tûrte chuan an sâkhaw lam nunah rilru chî-âina râpthlák tak leh nun hrehawm tak an nei dâwn a; mahse, hei hi Kristâ sikula zir mëkte tân inthununna a nih avâng leh, a bawlhhlawh lai thuah fai nân a tûl tlat avângin, an inrin tâwkñate chu pah bo mai suh se. Pathian mite chuan chhel takin hmêlma pa beihna leh a hmuhsitna tawrhlelhwam takte chu tuâr chhuakin, an kawnga Setana’n harsatna a siamte chu an hneh zêl tûr a ni. . . .

“Mahse chung lam thlîr reng mi leh, harsatna avânga hnuâl mai mai ngai lo mi in nih phawt chuan, kawng

lakah in châu vê mai lo vang ang a, tanpui tûr chea Isuâ kut rawn phar chhuak chu in hmu vat bawk ang. Tichuan mahni inrintâwkna mâwl tak nêna kut lo phar chhuah vê a, A kut chaka inhruaitir chu in tih tûr a ni mai. . . .

“Nungchang mâwi, inhme leh thiltithei tak nei tûrin Kristâ hnêna atâ tanpuina in hmu thei ang. Chutiang nungchang nei mite atanga êng lo chhuak chu Setana pawhin tihngaihna a hre bik dêr lo. Pathian chuan hna min tuk sak theuh a. Mihring fak derna leh intihbingnaa inchâwm lian tûrin Pathianin eng mah min chhawp sak lo-chu mi awmzia chu LALPA chaknaa ding vek tûr kan ni tihna a ni. Pathian chuan min châwi sâna, min tiropui a, A nungchang tha famkim min bel a, A lalrama lût vê tlâk kan nih theih nân, A thilpêk hlu ber, A Fapa meuh pawh min pê a ni.”—Ellen G. White, *Thalaite Hnêna Thuchah*, (4th Edition, 2014), pp. 50, 51.

SAWI HO TÛRTE

- ① Nangmâ nuna ‘fiahna leh buai-manganna khirh’ tak lo thlengte chu, ‘Kristâ sikula inthununna’ eng chen nge i tân a lo nih?
- ② Engtin nge ‘ruâm chhûnga awmte’ kan tanpuina, thlamuânnna leh fuihphûrnate chu, an harsatnate paltlang thei tûra Berâmpu kawnga hruai dân pêng khat a nih? In kohhran khân, tanpui ngaite tanpui nâna LALPA hmanruââ tang tûrin eng thilte nge in tih theih ang?
- ③ In class-ah, engtin nge ‘thatna leh zahngaihna’ chuan a ‘ûm zui’ zêl dân che u sawi theuh ang che u. In nuntawng atang chuan eng zirlai nge in zir chhuah theih ang?

- ④ Kristā thih dâwn hnaih lam, fiahna a paltlang lai kha ngaihtuah ula. Bible atangin emaw, Ellen G. White thuziak (*Chatuan Nghahfâk*) atangin emaw, a mihrinnaa Isuan khatiang thilte a paltlang theih dân eng nge in sawi theih ang? Engtin nge keini pawhin chû chu fiahna kan hmachhawn laiin entawnah kan hman theih ang?

ZIRLAI 2*July 2-8, 2022***FIAHNA LO THLENGTE CHU**

CHÂNGVAWN: “Duh takte u, in zînga fiahna nasa tak lo awm, nangmahni fiahna tûra in chunga lo thleng hi, thilmak in chunga lo thleng angin mak ti suh u. Kristâ tuârnaahte tuârpuitûte in nihzia ang zêlin lâwm zâwk rawh u; chutichuan, a ropuina a lo lan hunah chuan nangni pawh hlim takin in lâwm thei ang,” (1 Petera 4:12, 13).

SABBATH CHAWNÛ*July 2*

Bible Châng Chhiar Tûr: Jer 9:7-16; Rom 1:21-32; 2 Kor 12:7-10; 1 Pet 4:12-19; 5:8-11.

CHEMISTRY lab-ahte chuan thil chi hrang hrangte hi bûr têah khungin sa tak thlenga chhuân a ni thîn a. A bâwm chu a sat deuh deuh tâkah chuan a chhûngâ thil awm chu, eng nge a nih a zirin, a tui emaw, kâng ral emaw, râwp ral emaw, êng chhuak emaw a ni thîn. Chutianga tihna bûr chu ‘fiahna/chhuân-tuina bêl’ (crucible) an ti thîn.

Thu hrilh fiahna lamah chuan : 1) Sa taka chhuân tuina bêl; 2) Na taka fiahna; 3) Danglamna emaw, hmasâwnna emaw thlen tûra tha-sona hmun tîtea hrilh fiah a ni.

Hêng hrilh fiahnate hian kan thlarau nuna thil thlengte manthiam tûrin min tanpui a. Tûn kâr chhûng hian, nnungchang lama danglamna te, hmasâwnna te leh, thanna kan neih theih nâna na taka nawrna leh fiahna kan paltlang thenkhatte chu kan târ lang dâwn a. Chû

chuan, fiahna khura kan luh mēk laia chhān lēt dān tūr kan hriat theih nāna kan nuna Pathianin thil min tihsak mēk tha zāwka kan ngaihsak theih nān min tanpui dāwn a ni.

ZIRLAI THLIR LÂWKNA: Kan nuna hun khirh leh harsâte kan paltlang rawn thlentîrtu chu eng thilte nge ni?

SUNDAY

July 3

BEISEI LÂWK LOH THILTHLENGTE

“Duh takte u, in zīnga fiahna NASA tak lo awm, nangmahni fiahna tūra in chunga lo thleng hi, thilmak in chunga lo thleng angin mak ti suh u,” (1 Petera 4:12, NIV).

Beisei lâwk loh, min thâwng thuttu hi kawng tam takin a lo thleng thei a. In hmâ lawka car a rawn vir phei nawk nawk te, i eizawnna hnâ atanga bân i nih hriattîrna te, medical test neih result chu thintithâwng tak a nih te, hmangaihtu nia i hriat, nang pawhin i hmangaih khân a phatsan che a, chutiang hunah chuan min thâwng that a nih avângin tawrh a har zuâl thîn!

Tûn kâr chhûng hian kan nuna thil tawrh har leh fiahna min thâwng that thei thil tiêm tê kan bih zui dâwn a ni.

Bul tan nân, 1 Pet 4:12 lamah kîr leh ila. Grik tawnga ‘maktî’ 1 Pet 4:12 (NIV) tih awmzia chu ‘ram dang’ tihna a ni. Petera hian a lehkathawn chhiartûte chu tawrhna namên lo leh fiahna khirh takte hi Kristianten tawng vê lo tûr anga ngai lo tûrin a fuih a. Chutiang ni lo vin, thil thleng tûr pângngâi rēng anga—thleng thei, thleng tûra ngai tûrin a ti a ni.

Fiahna tawrh har’ (NIV, NRSV) emaw “fiahna NASA” emaw hi Grik thumal pakhat ‘mei kan’ tihna a ni a. Hmun thenkhat dangah chuan ‘rawhtuina mei’ tia lehlin a ni.”

Kan rinna avângä hetiang tak tawrhna hi (thîr lam chî) chhuâñ tuina hmuna chhuâñ tui mēk anga ngaih tûr a ni.

Chhiar tûr: 1 Pet 4:12-19. Petera thuchah chu eng nge ni?

Kristian nun hi tluâng viâu zêl tûr anga mi tam takin kan ngaih thin avângin, kan chunga tawrhna lo thleng hian kan thin a thâwng thîn a. Thil hian sîr hnih a nei tih kan hria a—sîr khat chu thatnaa khat Pathian lam niin, a lehlam chu thatna rēng nei lo Setana lam a ni thung. Hun tam zâwkah chuan thil tha lam tin rēng hi Pathian lamah belin, a tha lo lam zawng chu Setana lamah kan ngai deuh chawt zêl a. Mahse, nun hi hriatthiam har riâu tumte a awm. Kan rilru ngaihtuah dâñ ang anga Pathian lamah emaw, Setana lamah emaw thliâr zung zung thei chu kan ni lo. Eng emaw chângte chuan Pathian nêna lén dun hi khirh riâu chângte a awm a. Setana hnungzui hlâwkpuiawm riâu anga lan chângte pawh a awm tho bawk. Joba kha mi fel chu a ni nân, a tuâr tho mai a, Pathian hnênah pawh, “Eng tizia nge mi suaksualte chu an nun a, an lo upat a, a ni, an lo hmuingil theih ni?” (Joba 21:7, NIV) tiin a zâwt vê hiâl a ni.

Peteran Kristâ tâna din chhuahin nghawng a neih vângä harsatna chungchâng a sawi a. Fiahna lo thlen chhang dangte pawh a awm tho bawk. Engtin nge 1 Pet 4:12-19 hian i thianin beisei loh fiahna hautak zet a hmachhawn theih tûr fing taka hrilh fiah nân i hman tangkai theih ang?

THAWHTANNÍ

Setana (Min) Fiahnate

July 4

“Ngaihven ula, fîmkhur rawh u; in khingpui Diabola chu sakeibaknei rûm thîn angin a ei theih tûr zawngin a phî ruâi thîn,” (1 Petera 5:8, NKJV).

A chunga châng hi chhiar la. Kan tân eng thuchah nge awm? Mahni inzâwt teh: “Eng ang takin nge hêng thûte hi ka ngaih pawimawh?” I ngaih pawimawhzia lantîr tûrin nangmâ nunah eng thilte nge i tih thin?

Sakeibaknei riltâm i hmu tawh ngai em? A duh apiang manin a ei thei mai dâwna a lan avângin râpthláp tak a ni. Peteran Setana chu sakeibaknei (riltâm) anga phî chung niin a sawi a. Kan chhehvêl kan thlir pawhin mî tihhlu a châkzia chu kan hmu thei mai a. Thihna, tawrhna leh nunphung mû leh mal nei lo va kalsualna chu hmun tinah kan hmû a. Setana hnathawh hi kan pumpelh thei ngang lo a ni.

Chhiar tûr: 1 Pet 5:8-11. Seh tuma Setana vehna hi Kristiante hian engtianga chhâng lêt tûr nge an nih?

Hrehawm tuâr mâtke tân Pathianin eng tihsak nge A tiâm? 1 Pet 5:10.

Petera hian Setanan Kristian rinna a beihnate chhân lêt nân hêng thûte hi a ziak a. Mahse, kan sawi tâk ang khân, Setana chu kawng hrang tam takin a chê a. Kan hmêlmapâ a taka a awm dân leh thiltihtheizia chu hre chiah lo mah ila, kan lo beidawng mai tûr a ni lo va, Isuan Setana kha a lo hneh tawh a ni tih hi kan hre reng thîn tûr a ni. Setana chu hmêlma tlâwm tawh a ni a, Isua nêna inzawm kan nih a, rinnaa Amah vuântu kan nih chhûng chu, ani hneh theih kan ni ngai dâwn lo. Kraws zârah, Kristâ hnehna chu keini hnehna a ni!

Setanan natna min thlen dân kawng dangte ngaihtuah la. Engtin nge 1 Pet 5:8-11 thû kan chhiarin,

chhiatna namên lo tak Setanan a thlentîrna khawvêl suala kan chèn avânga kan nuntawng duhawm lo takte hmachhawn thiam thei tûra min tanpui theih ang?

**THAWHLEHNÎ
SUALIN (MIN) FIAHNATE**

July 5

“Thu tak fel lo taka dâltûte Pathian ngaihsak lohna leh fel lohna zawng zawng chungah chuan vân atangin Pathian thinur a lo lang a ni,” (Rome 1:18, NKJV).

Thil kan tih tin rêng hian nghawng a nei zêl a. Nisa hnuiai vûr i keng a nih chuan a tui nghâl mai ang. Thil tih leh a nghawng hi a kal dûn zêl a. Danglam han tum sa teh thin mah ila, sual thû-ah chuan danglamna rêng a awm thei lo. Tuh rah seng hi a ni zêl thîn. Pathian chu vâna thû a, thil sual titu hrem dân tûr ngaihtuah reng a ni lo; hnai lo mai, sual chuan a nghawng tha lo a rawn thlen nghâl zêl zâwk a ni.

Harsatna chu, Pathian hi finkhalh thei leh, a nghawng tha lo tuâr lo va sual ti theia kan inngai fo hi a ni. Chutiang a ni ngai lo. Paulan chiang taka a sawi chu, sual hian chatuan atân chauh nghawng tha lo a nei a ni lo va, kan tûn hunah ngîi pawh tawrhna leh manganna min thlen nghâl zâwk a ni.

Chhiar tûr: Rom 1:21-32, Paulan mâtke suala an tlûk dân leh chûng sual nghawng tha lote chungchâng chu a sawi a. Tawngtaina nêñ hêng chângte hi chik taka chhiarin, a thil sawi tum tak, sualna kâilâwn leh a nghawng tha lote chu khâikhâwm ang che.

A hmâ chânggahte khân Paulan hêng nghawng tha lote hi “Pathian thinurna” (Rome 1:18) tiin a lo sawi a. Hê thûa ‘Pathian thinurna’ tih hian mihringen an tuh rah an

seng chu Pathianin A phal tihna mai a ni. Kristiante tân pawh, anmahni thiltihte vânga a nghawng natnate chu rang takin Pathianin a lâk bosak nghâl kher lo. Hun tam takah phei chuan, sual nghawng pawi theihzia leh that lohzia kan hriat theih nân, kan thil tihte nghawng kan tuâr hi A phal thîn zâwk a ni.

Pathian dân thianghlim bawhchhiat nghawng tha lote kan ngaihtuah a. Pathian hrisêlna dânte bawhchhiat hi engtin nge kan ngaih hlawm? Kan taksâte hi Pathian chênnâ a ni a. Kan taksâte hi kan hman sual a, chaw hrisêl ei leh, sâwizawi te kan tih loh a, emaw, hmang rim lutuk reng emawte kan nih chuan, hei pawh hi Pathian laka suâlna tho a ni. Hei hian nghawng tha lote neiin, hrehawmna (fiahna) hmunah min hruai lût thei a ni.

Nangmâ nunah, engtin nge mahní sual tih nghawng tha lote i tuâr nghâl thin? Eng zirlaite nge i zir chhuah? Chutiang chu i pumpelh theih nân engtin nge tan i lâk thar ang?

NILÂINÍ

TIHTHIANGHЛИMNA FIAHNATE

July 6

“Chuvângin sipaihote LALPAN heti hian a ti: ‘Ngai teh u, anni chu ka titui ang a, ka fiah ang: Ka mi, ka fanu avâng chuan eng dang nge ka tih tâk ang le?’” (*Jeremia 9:7, NKJV*).

“Pathian Thlarauvin nangmah tinatu LALPÀ thû i rilrûa A rawn thlen chuan, chutiang thil nangmaha awm chu tihlum tûr khawpa natna eng emaw thlensak che A duh a ni tih hre mai ang che.”—Oswald Chambers, *My Utmost for His Highest* (Uhrichsville, OH: Barbour & Company, Inc., 1963), p. 271.

A chunga Bible chânga târlan i hriat thiam dân chu eng nge ni? Tihtianghlimna atâna natna i paltlang tâk chu eng nge ni?

Chhiar tûr: *Jeremia 9:7-16*. Pathianin Juda leh Jerusalem chu a “tituiin, a fiah” (NRSV), emaw “chhuâng tui” (KJV) (*Jeremia 9:7, NIV*) **dâwn tih a sawi a. Chutiang A tih chhan pahnih Pathianin A sawi chu engte nge ni?** (*Jer 9:13, 14*). **Engtin nge tihtuina chu a lo thlen dâwn?** (*Jer 9:15, 16*).

Pathian tihtianghlimna leh fiahnaah hian thil namên lo tak tih a ni thîn a. Chutianga tihtianghlimna leh endikna chu fiahna anga a lan theih chhan thil pathum a awm. A hmasa berin, kan sualna kan ngaihven theih nâna Pathianin nâ min tawrhtîr A phalna ang chî a ni. Jeremian lungâwi lo takin heti hian a ziak: “Pûmin a chhêm huâu huâu va, meiah chuan suân chu a tuiral a, tihtianghlim tumna chu a thlawn mai a ni, mi sualte paib bo an ni sî lo’” (*Jeremia 6:29, NIV*) tiin. Tichuan, kan ngaihven phah theih nân thil namai lo tak thlentîr a ngai thin a ni. Pahnihnaah, tûna chiang taka kan hmuh tâk sualna avâng lunggaihna kan nei ta a. Pathumna, danglam deuh taka nun kan lo tum tâknaah chuan manganna kan tâwk a. Kan nuna ngâia kan lo neih thin thilte bânsan kan lo thlan tâk avângin harsatna leh rilru nawm lohna kan lo nei thei a ni.

Sualna i buân mëkte chu ngaihtuah la. Vawiin hian Pathianin endikin, fiah dâwn ta che selang, engtin nge A tih ang le? Pathianin Israelte chunga A tih anga nangmâ chunga thil eng emaw takte A tih hmâin, eng thil nge i lo tih lâwk theih ang?

NINGÂNÎ
PUITLINNA KAWNNGA FIAHNATE

July 7

“Hriattîrnate chu a nasat êm êm avânga ka inngaihhlut lutuk loh nân tîsâah hlîng mi pê a ni, Setana tirkoh kut thak hnawih nâna mi hmangtu tûr chu; chutilochuan, ka inngaihlu lutuk dah ang e,” (2 Korin 12:7, NKJV).

[Thing] kih leh cheh ruâl hi inang lo tak a ni. Awm vê tûra kan duh tawh loh chu kan ‘kit’ thîn a, rah tam zâwk chhuah tûra kan duhte erawh chu kan ‘sât no’ thung a. Chûng kawng hnih atân chuan hmanraw hriâm tak a ngai vê vê. ‘Cheh ruâl/sah no’ ang chi-ah hi chuan thlái tang thenkhat, awm vê tawh lo tûra duh chin chu cheh/sah thlák a ni a. Thlarau lam thilah chuan, Bruce Wilkinson chuan heti hian a ziak, “Pathian hnênah malsâwmna tam lehzual dilin, A Fapa anga lehzual tûra siam tûr chein i dil ngai em?

I chhâンna chu ‘âw’ tih a nih chuan, hlâwi then nih i dil tihna a ni,’ tiin.”—Bruce Wilkinson, *Secrets of the Vine* (Sisters, OR: Multnomah Publishers, Inc., 2001), p. 60.

“Ka tîsâah hlîng” (2 Korin 12:7, NIV) tih Paula sawi awmzia tak hi mîten an man chiah lo thîn a. Ngaih dân hrang hrang zîngah, hmêlmâte beih fona avânga thusawi harsâ a tihna pawh a tel. A harsatna tak hi chu a mit khawhmuh chungchânga harsatna a neih kha niâwmin a lang (*en tûr*, Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 6, p. 1107). Mak angreng tak chu, ‘hlîng’ kha ‘a hnêna pêk’ anga Paulan a ngai kha a ni.

‘Paulan ‘min pêk’ a tih hi eng a tihna ni tûrin nge i ngaih? Tûin nge a hnênah pê? Engtin nge Pathianin Paula hlâwpui tûr zâwnga a hman theih?’

Paula “hlîng” pâi khân tum bulfûk tak a nei a, chû chu: “ka inngaihhlut lutuk loh nân” (2 Korin 12:7, NIV) tih a ni ti hi chhinchhiah la. Khâ kha suâl eng emaw tak a tih vâng ni lo vin, hmalam huna sual a tihna tûr laka vân nân a ni. Pianphungah sual lakah chak lohna a nei tih a inpawm a, chumi lakah chuan hê ‘hlîng’ hian a vêng him thei dâwn a ni.

Chhiar tûr: 2 Kor 12:7-10. Engtin nge Paulan a ‘hlîng’ kha a tih tâk? Paula chak lohna khân amâ tân thlarau lam hlâwknate a têltîrin i ring em? Engtin nge Paula chhân lêtna khân nangmâ nuna ‘hlîng’ i pâite ching fel tûra a tanpui che?

Engtiang kawngtein nge thlarau lama i thanna tûr Pathian ngaih dân leh nangmâ ngaih dân chu a danglam theih? Nangmâ nuna felnaa rah i chhuah belh theihna tûrte ngaihtuah ang che. Amâ ‘cheh ruâlna’ hmangin eng thlarau lam thatna ang chîte nge Pathianin a chhersak nih i duh ang?

ZIRTÂWPNI

July 8

ZIR BELHNA: “Mihring thinlung chhiar vektu chuan, mahni an inhriat âiin an nungchang chu A hre chiang zâwk daih a. Mi thenkhat chuan thiltihtheihna leh hneh awlna riâu an nei, chûngte chu hman dik a nih phawt chuan A hnathawh tihhmasâwnna atân hman theih tak a ni tih A hmu vek a. Chutichuan anmahni hriat miah sî loh, fel lohnate chu, an lo nei reng a ni tih an hriat theihna tûrin, hêng mîte hi dinhmun chi hrang hrangah dahin, thil chi hrang hrang A tawhtîr thîn a ni. An fel lohnate chu an siamthat theihna tûrin hun A hawnsak thîn; an lo thianghlim theihna tûrin, hrehawmna meipui sâah an kan A phal bawk thîn a ni.”—Ellen G. White, *Tihdam Rawngbâwlha*, (2nd Edition, 2014), p. 454, 455.

SAWI Ho TÛRTE

- ❶ Kan sual rahte seng hi a hrehawm thei hlê. “Pathian nêñ inremin kan awm leh thei ang em le?” tiin kan inzâwt a. Chutiang hunah chuan chhel taka awma beidawng mai lo tûrin Pathianin eng thutiämte nge min lo pêk? (Paula thu ziah hi en la, *Rom 5:1-11.*) Hê zawhna ngêi zâwttû hnênah hian eng nge i hrilh theih ang?
- ❷ Ellen G. White-in “Amâ remruât” a tih hi eng a tihna nge ni? Engtin nge hei hian a thawh thin? Engtin nge thil eng emawte hi Pathian remruâta lo thleng a ni tih i hriat theih? Nangmâ nuna fiahnate thlentirtu Pathian ‘remruatna’ lo thleng chu engte nge ni?
- ❸ Tûna fiahna khirh tak tuâr mêt tû emaw hriat nei ta la, a thlentirtu chu ngaih pawimawh tûr a ni ang em? Chû mî chunga tawrhna thlentirtu chu tû pawh lo ni se, engtin nge i chhân lêt ang?
- ❹ South America lama Kristian tlangvâl pakhatin fiahna khirh tak a tuâr a. A lo tâwp hnû chuan Europe lama insawnin, mi pakhat hnênah chuan, “Ka ruâng chu South America lamah ka hnutchhiah ta,” tiin a hrilh a. Chû chu eng tihna nge ni? Engti kawngin nge keini pawh hi khawiah emaw kan ruâng hi hnutchhiah vê tûr kan nih ang? Chutiangah chuan fiahnaten eng pawumawhna nge an neih?
- ❺ In class-ah, eng emawti kawnga fiahna tuâr mêt hospital-ah emaw, hmun danga mi dangte tanpuia, thlamuân leh nun tihhlimsa theihna tûr tlawh ruâhman ang che u.

ZIRLAI 3*July 9-15, 2022***SAVA KHUNGNA BÂWM**

CHÂNGVAWN: “Chû mî-ah chuan nasa takin in hlim a ni, tûnah (a tûl chuan) thlêmna tin rêng avângin lungngai rih mah ula,” (*1 Petera 1:6.*)

SABBATH CHAWHNÛ*July 9*

Bible Châng Chhiar Tûr: *Ex 14; 15:22-27; 17:1-7; Thuf 3; Luka 4:1-13; 1 Pet 1:6-9.*

BÂWM chhûnga sava khâwi chu chhûn ên uâr laiin leh aw dang ri chuah chuah kârah, a pûin hrâm dân tûr a zirtir angin a hrâm mai ngai lo. Tih dân kalhmang tlângpui chu sava chuan a hre thuak thei e; nimahsela, a pû chuan sava bâwm chu a han khuh thim a, hrâm dân chi khat a zirtir ang chauh chu sava chuan a ngaithla ngat ngat thîn. Tichuan thim thamah chuan hrâm dân tûr ang chu a lo thiam thei ta a, mâwi takin a hrâm ta thîn a ni. Chumi hnû-ah chuan sava chu bâwm ata lâk chhuah a ni a, khaw êngah pawh chuan hrâm dân tûr a zirtir ang tak chuan a hrâm thei ta thîn a ni. Chutiang bawk chuan Pathianin A fâte hi a enkawl thîn. Hlâ min zirtir tûr A nei a, chu chu hrehawmna khawdur hnuaih kan zir phawt a, chumi hnûah kan lo thiam ta thîn a ni.”—Ellen G. White, *Tihdam Rawngbâwlna*, p. 456.

Hmun thim lama sava kengtu chu a pû ngêi chu a ni zâwk tih chhinchhiah ang che. Setanan natna a thlen thîn tih manthiam chu a awlsam a; mahse, natna emaw buaina emaw kan tawn theihna tûr, fiahna hmuna min hruai tûr chu Amah Pathian ngêi chu a ni ang em lê?

ZIRLAI THLİR LÂWKNA: Tawrhna an paltlang dâwn tih A hre sâ chunga Amah Pathian ngêin mîte A hruai entîrna engte nge Bible-ah i hmuh theih? Eng hla tharte nge saktîr A duh nia i rin?

SUNDAY

July 10

KAWNG PING KALTLANGIN RAM TIÂMAH

“Faraoon a va pan hnaih chuan Israela thlahte chu an han dâk a, ngai teh, Aigupta mîte chuan an lam chu an pan phei ta a; tichuan, an lo hlâu ta êm êm mai a; Israela thlahte chuan LALPA chu an âu ta a,” (Exodus 14:10, NKJV).

Kal zêlna tûr kawng awm lo va dan chêp angte i tawng tawh ngai em? Eng emaw châng chuan a fuh viâu thei a, beisei loh deuh hmuna kalin, lo nghâk rengtu thianten “Happy Birthday!” tiin an lo âu ruâl thut mail! Hun dangah erawh chuan thin tithâwng takte pawh tawn châng a awm a. Sikulah emaw, hnathawhna hmuna nangmah bâwlzân tumtûte chêtna ang chiahte pawh a ni thei.

Israelten Aigupta an chhuahsan atanga Ram Tiâm an thlen thlengin, “Zânah chuan anmahni ên tûrin meialh dingin an hmâ a hruai a; chhûn leh zân an kal theih zêlna tûrin LALPAN chhûn laiah chuan chhûm dingin an hmâ a hruai a,” (Ex. 13:21, NIV). An zin kawng tluânin Amah Pathian ngêin a hruai zêl a. Mahse, anmahni A hruai hmasakna kha ngaihtuah teh: an hmalamah tuipui, an sîr tawnah tlâng dung, an hnung lawkah Faraoa sipai ruâlten an ûmpha lo chauh a ni bawk sî!

Chhiar tûr: Ex 14. Engati nge Pathianin Israelte khân an hlâu hlê dâwn tih A hriatna hmuna A hruai?

“Chhûm ding” zui kha engtik lai pawha hlimawm viâu a ni hauh lo. Felna inzirna hian kan thinlung ‘bumhmang tak’ (Jeremia 17:9) fiahna hmun min paltlangtîr thin avângin nuntawng hrehawm takte pawh a ni thin. Hêng harsatna hunah hian, dik takin Pathian hnung kan zui em tih hriatna chu fiahna leh harsatna laka fihlîm tihna a ni lo va, Pathian kaihruaina lama inhawnna leh, A hruaina lama kan rilrû leh thinlung intukluh zui zêlna a ni zâwk.

Eng zirlai nge Israelten khâ thil an tawn atang khân an zir chhuah? Ex 14:31.

Kan tân thutiâm ropui tam tak A nei tih kan hre chungin, engati nge eng emaw chângin Pathian rinchhan hi a harsat thin? Amah ‘rinchhan’ leh ‘tih’ tûra zirtîr nân che, LALPAN dinhmun harsâa A hruai che nia i hriat lai kha ngaihtuah teh.

THAWHTANNÎ

TUI KHÂTE

July 11

“Isaela thlahte pung khâwmho zawng zawng chu Sin Thlalêr ata an chhuak leh a, LALPÂ thupêk angin riah bi nei thliah thliaha riakin, Refidim-ah an inkhuar a; chutah chuan mipuite in tûr tui a awm ta lo va,” (Ex. 17:1, NIV).

Pathian hnêñ atangin kan duh tin rêng kan hmu kher lo a ni thei; mahse, kan mamawh zawng zawng hmuh chu kan beisei thei a ni lo’m ni? Kan mamawha kan *ngaih* ni lo vin, kan mamawh dik tak chu a ni zâwk tûr a ni.

Israelten mamawh dik tak pakhat an nei ngîi mai, chû chu *tui* in tûr a ni. Chhûm hmanga Pathiamin Israelte chu Tuipui Sen a hruai kâi hnû lawk khân, ni thum chhûng

chu thlalér tui awm lohna, ram lumah Ani chu an zui zél a. Thlalér hmunah chuan tui zawn hmuh a harsa thei hlé a, khatianga an mangang viâu pawh kha hriatthiam theih tak a ni. Engtikah nge an mamawh tak tui in tûr chu an hmuh tâk ang le?

Tichuan, khawiah nge Pathianin anni chu A hruai tâk? Chhûm ding chu a tâwpah tui awmna Mara lamah a kal a. An phûr viâu ngîi ang. Mahse, tui an han tem chhin chuan, a khâk êm avângin an chhâk chhuâk leh nghâl thawt zél a. "Tichuan, mipuite chuan, 'Eng nge ni kan in dâwn le?' tiin Mosia chungah an phunnawi ta a," (Ex 15:24, NIV).

Chuta tanga ni rei vak lo vah, Pathianin A ti nawn leh a. Hemi tum erawh hi chuan, Chhûm ding chu tui awm lohna hmunah a ding ta tlat mai (Ex 17:1).

Chhiar tûr: Ex 15:22-27 leh Ex 17:1-7. Pathianin Amâ chungchâng eng nge Mara leh Refidim-ah khân A târ lan? Eng zirlaite nge zir chhuak tûr an nih?

Refidim-ah khân, Israel fâten eng zawhna nge an lo zawh? Ex 17:7. Chutiang zawhna chu i lo siâm vê tawh ngai em? Lo siam ta la, eng nge a chhan? A chhânnna i dawn hnûin eng zirlai nge i zir chhuah a, eng rirlû nge i put zui? Zawhna kan siam zui tawh loh nân a chhânnna vawi eng zât nge kan dawn ngai ang?

**THAWHLEHNÌ¹
THLALÉRA INHNIÂLNA ROPUI CHU**

"Tichuan Isua chu Thlarau Thianghlimin a khat a, Jordan Lui atangin a kîr leh a, Diabola thlêm chungin thlalérah ni sawmli Thlarau hruaiin a awm a," (Luka 4:1, 2, NKJV).

Chhiar tûr: Lk 4:1-13. Thlêmna hneh leh suala tlûk loh chungchâng sawina atang hian eng zirlaite nge in zir chhuah theih ang?

Thlêmnaate hi tawrh har tak an ni thei, a chhan chu kan tâna thil itawm tak niin, kan chak loh lai taka min rawn nang a ni deuh châwk vâng a ni thîn.

Luka 4 hi Isua Setana thlêma a awm chanchin hmanga bultan a ni a, thil khirhkhân tak min ngaihtuahtr a ni. Han en mai chuan, Thlarau Thianghlimin Isua kha thlêmnaa hruai lût angin a lang a. Pathian erawh chuan tú mah A thlêm ngai lo (*Jak 1:13*). Kan hmuh tâk ang khân, Pathian chuan fiahna hmunah chuan min hruai thîn ngîi mai. *Luka 4*-a thil pawimawh tak chu, Thlarau Thianghlim chuan namén lo taka Setanan min thlêmna hmanga fiah kan nih theihna hun leh hmunah min hruai thei tihna a ni. Chutiang hunah chuan, hêng thlêmnaate hi chak viâuva kan hriat vânga thil hre sualin, dik takin Pathian hnung kan zui ta lo emaw kan inti thei a. Mahse, chutiang chu a ni kher lêm lo.

"Thlêmnaain min nuâi vêl te hian kan beidawng nghâl mai tûr a ni lo. Hun khirh taka kan awm chângte hian Pathian Thlarauvin min kaihruai tih rinhlelhna kan nei fo thin. Setana thlêm tûra thlaléra Isua hruaitu kha Pathian Thlarau a ni asin! Fiahna awm tûra Pathianin min hruai châng te hian kan tâna tha tûr thil ruahman a nei châwk. Pathianin tanpui min tiam alâwm, tiin thlêmnaah Amâ thûin Isua a va zuang lut ringawt a ni lova, thlêmna a va tawh khân a beidawng mai hek lo. Keini pawh kan beidawng tûr a ni lo ve."—Ellen G. White, *Chatuan Nghahfâk*, (3rd Edition, 2016), p. 127.

Eng emaw châng chuan, fiahna hmuna kan awm laiin, tihthianghlim âiin kan tuâr ta zâwk mah thîn a. Chuvâng chuan thlêmna hnuasia kan thâ a zuâi lai pawhin, Isua chu a din ngheh êm avângin beiseina kan nei leh thei a ni. Chanchin láwmawm chu, Isua chu kan sualte Phurtu a nih a, thlêmna kan do zawk loh vanga hremna min tlâksak tawh bawk a, keini hmachhawn âia nasa fê fiahna chu A lo paltlang tawh avângin, Pathian ensan leh hnâwl kan ni lo. Mi sualte zinga puipa ber tân pawh beiseina a awm a ni (*1 Tim 1:15*).

Eng thlêmnae nge tûnah i hmachhawn? Tawngtai nâna hun hmangin, Isuâ tih dân kha nangmâ nuna i bel theih nâna zirlaia hman dân tûr LALPA hnêna dîl ang che? Thlêmnaa beidawnga tlâwm mai tûr i ni lo tih inhre reng la! I lo tlâwm ta a nih pawhin, Chhandamtu i nei tih hre reng ang che.

**NILÂINÎ
ROCHUN TLO**

July 13

Chhiar tûr: 1 Pet 1:6, 7. Eng nge Peteran a sawi?

Harsatnate hmachhawn leh mi khawhar takte hnênah Peteran lehkhathawn a ziak a. Chüng mîte chu “Pathian mi thlan, Ponto, Galatia, Kappadokia, Asia leh Bithunia rama darh hote” (*1 Petera 1:1, NIV*) an ni. Hêng ram hi tûnlai huna Turkey ram khawthlang lama awm an ni. A hnû châng dangah Peteran “thlêmna tin reng avângalungngai” (*1 Petera 1:6, NIV*) an ni tih a hriat thû a sawi a ni.

Peteran “hnawh darhte” leh “vâk darhte” an ni a tih hi eng a tihna nge ni? Engtin nge chû chuan an harsatnate a belhchhah?

H-3

Khatih lai huna Kristian nih kha thil thar a ni a, ringtûte chu an tlêm a, hmun hrang hranga awm darh, mîten an nêkchêp leh tihduhdah tuârte an ni. Peteran khâng fiahnate kha lo thleng satliah mai emaw, buaina tûr emaw a ni lo tih a hrilh a (*1 Pet 1:6, 7*). “Fiahna tin renga” an chhelna zâra rinna dik tak an neih chu an tum ber tûr a ni.

Chhiar tûr: 1 Pet 1:6-9. Fiahna leh harsatna tâwk mêtke hnênah Peteran eng thurâwn tha tak nge pêk a tum?

Eng fiahna pawh hmachhawnin, eng pawh lo tuâr mah se, an nghah mêt Kristâ lo kîr leh huna chatuan hun lo thleng tûr nêñ chuan tehkhin tham a ni dâwn em ni? Anni hnêna Petera thu sawite kha, kan thil hmachhawn chu eng pawh ni se, keini tân Pathian thûte an ni. Fiahna kan tawnte chu nâin hautak hlê pawh ni se, lei thar leh vân thara natna, tawrhna leh thihna awm tawh lohnaa chatuan nunna kan chan tûr chu kan theihngihlh ngai tûr a ni lo. Isuâ thihna zâra chutiang chu tiâmsak kan nih lai hian, rinna kan neih chu a va pawimawh êm! Fiahna kârah pawh, kan rinna kawng min dâlsak thei eng thil lakah pawh min tithianghlim tûrin LALPA chu kan ngên tûr a ni.

**NINGÂNÎ
MEIA FIAHNA**

July 14

Tlangvâl pakhat ‘Alex’ kan tih mai chu a awm a. Vânglai huna harsatna nasa tak: ruihhlo te, tharum thawhna avângalungngai tân in tâng vê thîn a ni. Mahse, (amân an thil a rûksak) tuâlchhüng kohhran member-te ngilneihma zârah, Alex chuan Pathian hriatna neiin, a thinlung chu

Isuâ hnênah a hlân a. Harsatna eng eng emaw chu a la nei tho chungin, Ani chu Isuaa mi thar a lo ni ta. Pathian a hmangaih a, chu chu A thupêkte zawmnaa (*1 Joh 5:1, 2*) lantîr dân kawng a zawng a. Rawngbâwtua la tan duhna rilrûte pawh a pu vê hiâl a ni.

College a luh tirh chuan a tluâng fû mai a. Chutah thil duhawm lo a lo thleng leh ta tlat mai; a nun chu a beidawn thlâk leh ta êm êm a. Sum hnâr a nei tawh sî lo, thianten an ensan a, dik lo takin an rôl a, chû chuan nasa takin a tihmingchhia a. Chutah bawrhsâwmnain a'n tlâkbuâk zui a, tû mâ hriatpuï lohin, a zirnain a tuâr a, a bânsan hiâl a lo ngai dâwn ta. Chûng bâkah chuan, ruihhlo tih châkna chuan nasa takin a rawn bei a, chûng chu an tuâlchhûng han hmuh mai tûr lah a tam hlê mai bawk sî! Chûng lamah chuan chak lohna pawh a nei a. Alex chuan chûng thil zawng zawng chu eng vânga a chunga lo thleng nge a manthiam mai lo, Lalpan hê sikula hian A hruai thleng ni ngêi khân a hre sî a. *Alex khân khatiang kha a hre sual em ni awng le? Lo ni ta se, Pathian hriatna a neih pum pui kha tihsual lian tak em ni dâwn le?* A rinna lungphûm lam khân sâwi nghinîn a awm a ni ber sî a.

Harsatna kârah Alex-a chuan thurâwn la tûrin mangangin a rawn pan che angin ngaihruât la. Eng thurâwn nge i pêk ang? Ani ang tanpui nân nuntawng eng nge i lo neih vê tâk? Eng Bible chângte nge i hman theih ang? Chutiang dinhmun atân chuan eng angin nge hêng Bible chângte hi hman tangkai theih ni ang? Thuf 3; Jer 29:13; Rom 8:28; 2 Kor 12:9; Heb 13:5.

LALPÂ hnungzuitu zawng zawng deuhthâw hian LALPÂ hruaina ringhlel tûra thlêmna an tâwk deuh vek.

Chutiang dinhmun atâna thil pawimawh chu, hun kal taa Pathian hruaina hriat chhuah a, A thutiämte chelh chunga rinna leh chhelna nei tûra tawngtai fan fan a ni. LALPAN min ensan ngai dâwn lo. Kan tâna zawhna awm chu: “Engtin nge Amah kan rinna bânsan lo tûra thlêmnaah kan tlâwm loh (theih) ang?”

ZIRTÂWPNI

July 15

ZIR BELHNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Thlahtubulte leh Zâwlneite-a* “Aigupta Chhuahsanna,” pp. 277-288; “Tuipui Sen Atangin Sinai-ah,” pp. 289-302; *Chatuan Nghahfâk-a*, in; “Thlêmna Tawh Thû,” pp. 110-123.

“Mahse Lalpan a mîte kha Refidim-ah a hruai a, kan rinawmna min fiah tûrin keini pawh chû hmunah chuan min hruai vê thei a ni. Ani chuan hmun nuâmah hlîr min hruai ngai lo va. Chutiangin ti ta se, keini hi mahnia-tling tâwka inngaiin, Ani chu min tanpuitu a ni tih kan theihngihilh mai ang. Ani chuan kan hnêna Mahni inpuâncchuah a duh a, kan hman theih mai tûrin châkkhâi tam tak a awm tih târ lan nân, fiahnate leh beidawnna kan chunga a lo thlen A phal a, chû chu tanpui ngai kan nih kan inhriat a, tanpuitu atâna Amah kan âuhna tûrin a ni. Lungpui chang tak atangin zotui thiang A luân chhuah tîr thei a ni. Pathian nêna hmâichhana kan inhmuh a, min hmuh anga kan hmuh vê a, hriat kan nih anga kan hriat vê hmâ loh chuan, Amân lâwm taka phurrit min phurhsak nasat zia kan hre lo vang. Naupang anga rinna neiin, Amâ hnênah kan thlen thîn a ni.”—Ellen G. White, “Rephidim,” *Advent Review and Sabbath Herald*, April 7, 1903.

SAWI Ho TÛRTE

- ① Thlêmna hi mimal chunga thleng angin kan sawi châwk a, a nihna chen pawh a awm. Chutih ruâlin, a huhova thlêmna tawh pawh a awm tho bawk a, kohhran emaw, tuâlchhûng kohhran emaw hi chutiang eng thil lakah chuan ngê kan invêng ang?
- ② An lo paltlang tâk ‘hmun hrehawm’ chungchâng sawi duh an awm chuan sâwm ula. Engati nge chûng hmuh chu a hrehawm? Tûnah chûng hmun chu tlawh leh dâwn ta se, thlîr dân dang an nei tawh ang em?
- ③ Fiahnate hmanga thlit fîm leh tihtianghlim kan ni Pathianin A phal chhan kan hre tlângpui a. Fiahnaten hlutna nei lo anga a lan chângin, entîr nân car chesualah mî an thi nghâl mai a, chûng chu engtin nge kan hriatthiam dân? In pâwlah sawi ho ang che u.
- ④ In class-ah, intawngtaisak nân hun hmang ula, chhel taka fiahnate tuâra in rinawm zui zêl theih nân chakna in indîsak dâwn nia.
- ⑤ Fiahnate hmachhawn a, kawng bo ta in class khân hriat in nei em? Nei ta ula, chû mî chu huângâ hruai kîr leh tûrin eng nge a taka in tihsak theih ang?

ZIRLAI 4*July 16-22, 2022***RANGKACHAK CHHERTU HMÊL CHU HMÛIN**

CHÂNGVAWN: “Mahse, keini chu kan zâin hmâi khuh lo vin, dârthlalang anga LALPÂ chhun ênin, ropuina atanga ropui zêlin, chu mi anpui ngêia awm tûrin tihdanglamin ka awm thin, LALPÂ Thlarau atâ chu kan hmuh ang zêlin,” (2 Korin 3:18).

SABBATH CHAWHNÛ*July 16*

Bible Châng Chhiar Tûr: Job 23:1-10; Dan 12:1-10; Mt 5:16; 25:1-12; 1 Kor 4:9; Eph 3:10; 4:11-16.

AMY CARMICHAEL chuan naupangte hruaiin India rama rangkachak chhertu a tlawhpui a. Meiling zîngah chuan inchung tile ang kum deuh kalh hi a awm a; a chhûngah chuan chî, tengterê leh leirawhchan nâwi inpawlh hi a awm a. Chûng zîngah chuan thil dang nêna inpawlh rangkachak a awm bawk a. Meiin thil inpawlh dang a kan ral hnû chuan rangkachak hlang a lo awm ta a ni.

Rangkachak chhertu chuan chaicheha chepchhuakin, a fir tha lo deuh chu la hlang tha lo dangte nêñ meiah a dah leh zêl a. Chutianga a dah belh apiang chuan mei chu a tisa zuâl zêl bawk a. A entûte chuan a hnênah, “Engtin nge rangkachak chu a hlang tha ta tih i hriat theih?” tiin an zâwt a. Ani chuan, “Ka hmêl thlâ ka inhmuh theih hunah,” tiin a chhâng a.—Amy Carmichael, *Learning of God* (Fort Washington, PA: Christian Literature Crusade, 1989), p. 50.

Rangkachak ang chuan Pathianin keini hi min tihtianghlim dân kawng a zawng a, Amâ hmêl lang thei

tûr khawpa min siamthat a tum a ni. Chû chu thil tum namai lo tak a ni; la mak lehzual chu, kan nuna fiahnate kan paltlang chauh hian Krista-anna nungchang chu chher puitlin theih a ni hi a ni.

ZIRLAI THLİR LÂWKNA: Tihthianghlimna atân tawrhna hian eng pawimawhna tak nge a neih? Engtin nge chû chu indona ropui behchhana kan manthiam theih thin?

SUNDAY
“AMAH ANNA NEIIN”

July 17

“A hriat lâwkate chu Amâ Fapa ang taka awm tûrin a ruat lâwk sî a, a Fapa chu ûnau tam takte zînga fatîr a lo nih theih nân,” (*Rom. 8:29, NKJV*).

A tirah khân Pathianin Amah anna neiin min siam a (*Gen 1:27*); mahse, chû chu sualin a tichingpen leh zo ta a ni.

Engtiang kawngtein nge mihringa Pathian tih hmâimâwkna hi kan hmuh thin?

Thil chiang tak chu, sualin min tikhawlo zo theuh tawh tih hi a ni (*Rom 3:10-19*). Chuti chungin, a tîra kan nih dân tûr dik tak kha Pathianin min dintharsak leh a duh a. Hei hi kan Bible châng thû nén pawh a inhmeħ a ni. Mahnî nun Thlarau Thianghlim hnêna intulütte tân, “Amâ Fapa ang taka awmtîr” (*Rom 8:29, NIV*) chu Pathian thil ruâħman a ni tih a târlang.

Mahse, thlîrna tlâng dang pawh a la awm. “Mihringteah hian Pathian anna tiħlanin a awm tûr a ni. A mîte nungchang siam famkimna tûrah hian Pathian

zahawmna, Kristâ zahawmna a tel ngei tûr a ni.”—Ellen G. White, *Chatuan Nghahfâk*, (3rd Edition, 2016) p. 757.

A chunga thu lâk chhâwna Ellen White-i thusawi hi engtin nge i manthiam? En tel tûr: Job 1; Mt 5:16; 1 Kor 4:9; Eph 3:10.

Kristian kan nih angin, lei leh vân mîte hmâa hmuhnawm thlîr ber chu kan ni tih hi kan theihngihilh ngai tûr a ni lo. Krista leh Setana kâra indona ropui chu kan chhehvélah a lo lang zîl a. Inbeihna chu kawng hrang tam takin a lo lang chhuak mîk a ni. Tam tak chu thup a ni nân, Krista zuitûte kan nih angin, kan nun hmanga Krista châwimâwi tûrin hê lemchan ropuiah hian chanvo kan nei tih kan hrethiam thei a ni.

Stadium lian tak awmna hmuna awm angin inngaihruât la. Sîr khatah chuan Lalpâ chunga rinawm vân mîte an thû a; an epah chuan Lucifera ruâla tlu tâte an thu bawk a. Khêlmuâlah chuan dârkâr 24 kal ta chhûngâ nangmâ nun kha târlan lo ni ta se, a khawi lama thûte chu nge lâwma âu nasa zâwk ang le? I chhânnna chuan nangmâ chungchâng eng nge a târ lan?

THAWHTANNÎ
FIAHNA MEI KÂRA RINNA

July 18

Indona hmuna awm chu thil pakhat a ni a; inbeihna hmuna sipai intlar te hmuh hmaih chu thil dang daih a ni. Hei hi Kristian kan nihnaa kan hmachhawn chu a ni. Sipai ruâlté chu an awm tih kan hria a, kan nun hmangin hriatna kan nei thei; chuti chungin, Amah “hmuh theih loh” (*Hebrai 11:27*) chu rinchhan chungin, rinnain hmalam kan pan zîl tûr a ni.

Chhiar tûr: Job 23:1-10. Joba buaina thu laimû tak chu eng nge ni? Eng chu nge a hmuh vê loh? Chutih laiin, harsatna leh fiahna kârah, engtin nge rinna a chelh zui hrâm dân?

Fiahna namên lo kârah, Joban LALPA a rinchhan reng a. Khatiang tak a ni chung khân, chhel takin a tuâr fan fan a. Khatianga chhel taka a tuâr theihna chhan pakhat chu *rangkachak* a ni. Rangkachak lâwmman erawh chu a ni lo va; Pathian a chelh fan fan chuan, hmalam hunah mi duhawm zâwk—rangkachak ang a la ni dâwn tih a hre tlat a ni. A phêna thil awm kha eng chen nge Joba khân a hriat, keinin kan hre tawh lo. Amâ lakah khân thil tam tak thup a ni chungin, tihthianghlimna mei chu a tuâr fan fan tho a ni.

Nang mei hi i hlâu em? Boruâkin a zir loh vânga thil sa tak lo thleng hi pawi i ti thîn em? Joba chungchângah kha chuan Pathianin a tihsatna kha sawifiah hleih theih loh angin a lang a. Hna thar emaw, chênnna in thar emaw nêna han insiamrem chu a harsa viâu maihei a ni. Hna thawhna hmunah emaw, chhûngte ngéiin dichim taka tihna emaw pawh a ni thei. Bawrhsâwmna te, sum leh pâi tlâkchhamna te pawh a ni thei bawk. Hriathiam chu harsa hlê pawh ni se, hêng fiahnate hi Pathianin Amah anna nei tûra i nungchang tithianghlim leh thlitsim nân a hmang thei a ni.

Rangkachak ang ni tûra fiahna kha Joban buainate a paltlang theih phah ni âwmin hetah hian a lang a. A nungchang duhawmzia fiah taka lantirtu a ni tawh a, natna leh tawrhna kârah, khâng kha tihthianghlimna hmanruâ an ni tih hriatna a nei tlat mai a ni. Thil awmzia kha a manthiam lo chungin, khâng fiahnate khân amah a thlifim dâwn tih chu a hria a ni.

Nangmâ nuntawngah, engtin nge fiahnaten thli fîma an tihthianghlim? Tawrhna hmang ni lo, engtiang kawng dangtein nge tihthianghlim i nih theih dân tûr?

**THAWHLEHNÎ
ISUÂ THU HNUHNUNGTE**

July 19

Isua kha Jerusalem-ah a awm a, a thihna tûr a hnâi tawh hlê a. Chanchin Thâ Matthiaia sawi dânin, Kalhlen kût hmâa Isuan zirtîrna A pêk hnuhnung zîngah khân, A zirtîte hnênah Nula Thianghlim Sâwm tehkhin thû te, Berâm leh Kêl tehkhin thûte a tel a. Hêng thawnthûte hian Isuâ lo kal lehna kan nghah mîk laia kan nun dân tûr min hrilh a. Isuâ lo kal leh chhinchhiahnate kan vêla a thlen mîk lai hian, tûnhmâ zawng âiin khâng kha a pawimawh zual ta a ni.

Nula Thianghlim Sâwm tehkhin thûah khân (*Mt 25:1-12*), hrilhfiahtu tam takin hriak/khâwnvântui khân Thlarau Thianghlim a entîr niin an sawi a. Ellen G. White pawhin a pawmpui a, hê hriak hian tû lakah mah kan dawn theih loh nungchang entîrna a ni tih a sawi a ni.

Tehkhin thû kha chhiar la. Hriak hi Thlarau Thianghlim entîrna emaw, nungchang put entîr nân i hmang emaw a nihin, engtiang kawngtein nge a thawnthu awmzia a danglam theih ang? Hriak hian Thlarau Thianghlim emaw, Krista anna nungchang emaw entîr lo ni ta se, hê thawnthuin a kawh chu engte nge ni ang?

Thlarau Thianghlim: _____

Nungchang: _____

Berâm leh kôl tekhin thû Mt 25:31-46 kha chhiar la. Berâm leh kôl thliâr hran nân eng tekhâwngte nge hman ni ang?

Lalber khân an hnathawh, an nungchang behchhanin berâm leh kôl a thliâr hrang thîn tih hria la. Hetah hian Isuan thiltihte vânga chhandamna a zirtîr lo nâin, chhandamna ruâhma nungchang chher puitlin pawimawhza bâkah, Kristâ chhandam dik takte chuan an khawsak dân leh nungchange hmangin chhandamna chu an târ lang dâwn tih kan hmu thei a ni.

“Nungchang chu thimzinga kan nihna dik tak hi a ni e,” tia sawi a ni thîn. Tû mâ hmu loh laiin eng ang mi nge i nih thin? I chhâanna chuan danglamna neih i ngaih chungchâng eng nge a hriattîr che?

**NILÂINÍ
“A FINGATE CHU”**

July 20

Nimin zirlaiah khân Kristâ Lo Kal Lehna nghâktûte tân nungchang chher puitlin a pawimawh tih kan hmu ta a. Vawiin hian, Isuâ lo kal leh laia mi nungdamte tâna nungchang pawimawhna kan thlîr tlâng dâwn a ni.

Chhiar tûr: Dan 12:1-10. A thu tobul eng nge ni? Hê lei chanchina engtik lai hun nge hei hian a sawi? Thil pawimawh ber chu, hêng chângte atang hian hêng hun laia Pathian mîte nungchang chungchâng eng nge kan sawi theih ang? Mi suaksualte ang lo tak eng nungchang ziâte nge pêk an nih? En tel tûr, Thup 22:11.

Isuâ lo kal leh hmâin khawvél chanchina thleng tawh zawng zawng khûm zak buaina namén lo a lo thleng dâwn tih Daniela hnênah hriattîr a ni a. *Dan 12:3, 10-ah,*

hetih huna mi felte leh mi suaksualte chungchâng hrilh kan ni bawk a. Mi suaksualten “sual takin an tih” (*Dan 12:10, NKJV*) laiin, châng 3-a mi felte erawh chu “intithianghlimin a intivâr ang a, an lo that” (*Dan 12:10, NIV*) tûr thû kan hmu thung a. Chû chu hê “buaina hun, hnam awm tirh ata chumi hun thleng pawha la awm ngai lo chu, a lo awm” (*Dan 12:1, NKJV*) laiin a ni dâwn a. Mi suaksualte chuan chû chu an hrethiam lo va, mi fel ‘fingte’ erawh chuan an hrethiam dâwn a ni.

Eng chu nge an hriatthiam ang? Chhiarkawp, science, hniâlna thuril em ni dâwn? Thufing chuan “LALPA tih hi hriatna intanna bul a ni,” (*Thuf 1:7*) a ti a. Chutiang zâwng chuan ‘mi fingte’ finna chhan chu hêng thilte a lo thlen mîk laiin an lo hrethiam zêl dâwn a ni. Thû an zir pawhin a lo thleng ta a ni tih hriain, an chî-âi buâi vê dâwn lo a ni. Thil pawimawh ber chu, anmahni thlifim leh titthianghlim tûr khawpin hê buaina hun hi an hrethiam a; a lehlamah, mi suaksualte erawh chu an helna kawngah chuan an luhlul zuâl deuh deuh a, suaksual takin an ti zui zêl zâwk a ni.

Heta thil pawimawh chu, heta târlan mîte hi thlitfim leh titthianghlim paltlang tawhle an ni tih min hriattîr hi a ni.

Hêng chângte hi tâwpna hun nêñ kan hmehbel deuh bîk thîn nâin, keini tûnlaia mîte tân pawh titthianghlim leh thlit fîm kan nihna tûr atân eng zirtîrna thupuite nge kan hmu le?

**NINGÂNÍ
NUNGCHANG LEH VÂNTLÂNG**

Hla pakhat chu hetiang hian phuah a ni: “Lungpui ka ni a, thliârkâr ka nei e.” Mahnia ding thei lo tûr angin i

July 21

inngaihtuah tawh ngai em? Miten, “Pathian ka lēnpuina hi mimal thil a ni a. Chutiang chungchâng chu sawi ka duh lo ve,” tia an sawite pawh in lo hre vê tawh maithei a ni.

Chhiar tûr: Eph 4:11-16. Eng thil nge Paulan sawi a tum? Hetah hian mipuite pawimawhna eng nge a sawi?

Paulan Efesi mîte hnêna lehkha a thawnah kohhran hi taksa nêñ a tehkhin a. Isua chu lû niin, A mîte chu taksa pêng dangte an ni. *Eph 4:13* kan en chuan, chutianga khawsak honain a tum chu—“Krista famkimna lenzia tluk,” nihna a taka kan chan a ni. Chutiang atân chuan kan inmamawh tlâng theuh a ni!

Mahni chauh pawhin Kristian chu a nih theih tehmeuh mai. Kum zabi eng emawti chhüng khân mîte tihdudah leh endawng tuâr, mahnia rinawm taka ding nih kha pumpelh theih a ni lo. Anmahni huâl vêltu nawrna hnuia tlâwm mai lo a hmei a pâté thuhretua an tanna kha Pathian thiltihtheihzia lantirna a ni thîn. Chutiang chu a nih tho laiin, Paulan thutak pawimawh sawi uâr duh a nei a. Chû chu, impâwl hova kan thawh tlân hian Kristâ famkimna chu a taka changin, kan lanchhuahtîr thîn tihna a ni.

Eph 4:11-16-ah, Paulan a sawi Kristâ khahliamna thlen hmâa kan Kristian inpâwlhona zînga tleng hmasa tûr chu eng nge ni?

Mimala Kristaa khahliamna târlan leh a huhova Kristâ famkimnaa khahliamna târlan chu engtiang kawngin nge a danglam? Indona Ropui thu behchhanin, hê thûin a kawh chu engte nge ni? En tûr: Eph 3:10.

Mahni mai emaw, mikhualte bulah emaw chuan mi fel nih a awlsam thîn a; mahse, mî kan hriat chian takte emaw, ngainat vak lohle emaw bulah chuan fel a harsa hlê thung. A awmzia chu, hêng mîte hnêna khawngaihna leh ngilneihna kan lantîr phawt chuan, Pathian chungchâng thutak chu hnar mai theih loh tûrin kan siam tihna a ni.

ZIRTÂWPNI

July 22

ZIR BELHNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabus, *Kristâ Tehkhin Thût-a* “Moneitu Hmuâk Tûrin,” pp. 360-374; *Indona Ropui-a* “Buaina Hun,” pp. 613-634.

“Nungchang chher hi mihringte hnêna hna pêk azawnga pawimawh ber a ni a; taima taka zir hi tûn hun ang éma pawimawh pawh a la ni ngai hek lo. Chhuan liam ta kha khatiang tak thil pawimawh hmachhawn tûra koh a ni ngai lo va; tûnlai nulâ tlangvâlte ang éma chhiatna namên lo hmachhawn tûr a la awm ngai hek lo.”—Ellen G. White, *Education*, p. 225.

“Tehkhin thûah khân, nula thianghlim âte khân mi dangte hnêna hriak dîl a hlawhchham an entîr a. Hei hian buaina huna ding thei tûra nungchang chherpuiting tûra mahni inbuatsaih lote a entîr a. Chûng mîte chu an thenawmte hnêna kalin, ‘In nungchang min pe vê rawh u, a nih loh chuan kan boral mai ang,’ tiin an dil a. A fingate khân nula thianghlim âte khâwnvâr alh teng tengah khân hriak an thunsak thei lo. Nungchang hi inpêk chhâwn theih a ni lo. Lei leh hrâlh theih pawh a ni lo va, chher puitlina neih tûr a ni. LALPAN khawngaihna hun chhüng zawng khân mi tin hnênah nungchang fel nei thei tûra hun remchâng a pe theuh a ni. Mahse, mi pakhatin mi dang hnêna nungchang hlan chhâwn theihna kawng a siamsak lo. Chû

nungchang chu nuntawng hrehawm tak paltlangna hmang te, Zirtirtu ropui hnêñ atanga zirlai zir chhuah te hmanga chher puitlin a ni a; chumi zârah chuan fiahna hnuia chhelna lantîrin, rinna a sâwizawi a, chumi zârah chuan thil theih loh tlâng lianpuite chu sawn bo theih a ni ta a ni.”—Ellen G. White, *The Youth’s Instructor*, Jan. 16, 1896.

SAWI Ho TURTE

- ❶ Eng nge ‘nungchang chher’ tih hi a awmzia? Engtia tih theih tûr nge ni? Nangmâ nunah leh kohhran mîte zîngah, nungchang chher nân pâwn lam lang thei engzât hi nge pawimawh ang?
- ❷ Ningâni zirlaiah khân, Kristian nuna inhuhona nun pawimawh thû kan zir a. Engang takin nge in tuâlchhûng kohhran kha Kristâ taksaah in thawh that tlân? A huho khân LALPÂ âiawhtu thâ in ni em? In pâwlah hmâ in sâwn theih dân tûr sawi ang che u.
- ❸ In class-ah, Isua rinna zâra chhandam kan ni tho chungin, nungchang chher pawimawh chhan sawi ula. A felna leh nungchang thafamkim zâra chhandam kan nih sî chuan, engati nge nungchang kan chher a ngaih ang?
- ❹ Helen Keller, a naupang deuh lai atanga mittel leh bengngawng a ni chungin, “Nungchang hi awlsam leh awm mai maia chher puitlin theih a ni lo. Fiahna leh tawrhna paltlangna zârah chiah, nun hi tihchak, hmathlîr fiah, tumsâng neih thar leh, hlawhtlinna chan theih a ni,” tiin a ziak.—*Leadership*, vol. 17, no. 4. I pawmpui em? Nungchang, tawrhna leh indona ropui inlaichîn dân chu sawi ho teh u.

ZIRLAI 5

July 23-29, 2022

SÁ LUTUK

CHÂNGVAWN: “**Nimahsela LALPAN ani chu vuâk thitlin a duh rêng a ni; a tina ta ngei a; a nunna chu sual tân thil hlana i hman tikah, a chi thlah chu a hmu tawh ang a, a damchhûng nîte chu a tisei ang a, LALPÂ duhzâwng chu a kutah hlawhtlingin a awm ang,**” (*Isaia 53:10*).

SABBATH CHAWNÚ

July 23

Bible Châng Chhiar Tûr: *Gen 22; Job 1:6-2:10; Is 43:1-7; Hos 2:1-12; 2 Kor 11:23-29.*

KRISTIAN ziaktu hmingthang C.S. Lewis-a nupui a thih dâwn khân, Lewis-a chuan heti hian a ziak a: “Ka dinhmun kha (Ka rin dâñin) Pathian rinna bânsan hlauhthâwn awm vak a ni lo. Thil hlauhawm tak ni zâwk chu Amâ chungchâng thil râpthlák takte ni anga rinna neih kha a ni. Thutlükna siam ka hlauh chu ‘Tichuan Pathian chu a lo awm lo’ tih ni lo vin, ‘Tichuan Pathian nihna dik tak chu hetiang hi a ni zâwk’ tih hi a ni,” tiin.—*A Grief Observed* (New York: HarperCollins Publishers, Inc., 1961), pp. 6, 7.

Tawrhna hi a nat viâu chuan, kan zînga thenkhat chuan Pathian kan hnâr phah hmiah mai thîn a. Mi dangte erawh chu Lewis-a ang khân, Pathian kan thlîr dân thlâk danglam a, Ani chu tha lo pui puia ngaihna neih tâkna chu a ni thung a. Zawhna awm ta chu, ‘Engtiang taka sâ nge a nih theih? ‘Amâ Fapa ang taka’ (*Rom 8:29*, NIV) awm tûra A mîte min chher a tumnaah hian, engang taka sâin nge Pathian chuan dinhmun hlauhawma inawmtîr A inhuâm?’ tih hi a ni.

ZIRLAI THLİR LÂWKNA: Amah hmangaih leh hriatna neih duhtûte an hriatthiam loh nih hlauhthâwnawma Pathian A indah duhna chhan chu eng vâng ni tûrin nge i ngaih? “Amâ Fapa ang taka awm” tûra min chherna tûra kan ngaihsual nih Pathianin A inhuâmnna hi eng chena thui niin nge i ngaih?

**SUNDAY
ABRAHAMA FIAHNA**

Chhiar tûr: Gen 22. Sawi lâwk leh inhrilhfiah pawh awm hmasa lo vin, Pathianin Abrahama kha hâlral inthâwi nân amâ fapa ngîi hlân tûrin A ko thut mai a. Abrahama rilru hrehawm tûrzia chu i suângtuah thiam mai em? Mahni fapa hmanga inthâwina hlân tûra inngen chu Pathian thianghlim han tih âwma ngaih loh hulhuâl theih a ni ang. Abrahama khân khâ thil kha pawm theihah lo ngâi pawh ni teh rêng se, roluah tûr chungchâng Pathian thutiâmté kha engtin nge ni ta a ng? A fapa tel lo chuan thutiam chu eng mah lo mai a ni dâwn sî a.

Engati nge Pathianin Abrahama kha hê inthâwina hi hlân tûra A tih? Pathianin thil engkim A hre vek a nih sî chuan, eng nge A tih chhan?

Pathian ngenna leh hun ruât hi tih mai mai a ni vê lo. A nihna takah chuan, lungngaihna vâwtawp tlentir tûra chhût chhuah sâ thlap a ni zâwk a. “Pathianin A fiahna hnuhnung ber leh harsa ber chu, tar chau a nih hnua thawhrimna leh lungngaihna chawlhsan a chak tawh hun atân a khék a ni.”—Ellen G. White, *Thlahtubulte leh Zâwlneite*, (2nd Edition, 2014), p. 132.

Khâ kha Pathian â takin a fiahna a ni em? Teuh lo mai! “Fiahna râpthlâk hun thim chhûnga a tuarna chu H-4

amah ngeiin a lo tawh ve tawh avângin mihring tlan nâna chinlêm-neilo Pathianin inhlânnna a pêk ropuizia hriatthiamna a neih nâna pêk a ni.”—*Thlahtubulte leh Zâwlneite*, (2nd Edition, 2014), p. 139.

Hei hi fiahna mai a ni a—Pathianin Abrahama kha a fapa tihhlmâtir tak tak A tum ngai lo. Hei hian eng emaw chânga Pathianin thil pawimawh tak chungchâng a entir dân a ni. Thil a taka hlen tûra min duh ni lêm lo, ti ngîi tûr anga Pathianin min ngiât châng a awm thei. Khawi hmun emawa kal tûra min ngen, chû hmun thleng tak tak tûra min tih loh pawh a awm thei ang. Pathian tâna thil pawimawh chu a tâwpna ni lo vin, chutiang tihna hmanga min siam danglam laia kan thil zir chhuah kha a ni zâwk.

Isuan Judate hnêna, “In thlahtu Abrahama kha, ka nî hmu tûr a nih avângin a hlim êm êm thin, a hmu ngîi a, a lâwm hlê a,’ a ti a, a chhâng a,” (Johana 8:56) a tih lai khân Abrahama nuntawng kha a ngaihtuah a ni mai thei a ni. Abrahama khân khâ thû kha hriatna thûk tak nei lo vin, Setana hnêñ atanga lo chhuâk zâwk anga ngaiin, a namnûl liam vê mai thei a ni. Abrahama dam khawchhuahna leh, khâng thil pum pui atanga zirlai a zir theihna chhan chu, Pathian âw a hriatna kha a ni.

Engtin nge Pathian âw i hriat thin? Engtin nge Pathianin A biâ che tih i hriat? Engtiang kawngtein nge A thil tum A hriattir che?

**THAWHTANNI
PÊNBO HMANG ISRAEL**

Hosea chanchin atanga khân zirlai pawimawh takte kan zir chhuak thei a. Ani dinhmun kha chhinchhiah tlâk tak a ni. A nupui, Gomerin tlânbosanin, mipa dangte lakah

fâ a pâi a. Mipat-hmeichhiat kawngah ani kha a rinawm lo nân, Pathianin Hosea chu a nupui hruai kîr leh a, hmangaihnâa pawm leh hmiah tûrin a ko va. Hê thû hi Pathian leh Israel kâra tekhkin thû atân a ni. Israelten Pathian an kalsan a, thlarau lam thilah pathian dangte lakah nawchî an zuâr a; chuti chungin Pathian chuan a la hmangaih cheu va, an chungah hmangaihnâ A la lantîr zêl tho a ni. Mahse, Pathian tih dân hmang kha en teh!

Chhiar tûr: Hos 2:1-12. Amâ hnêñ lama Israelte hnuhkîr lehna tûra Pathian tih dân hmang chu engte nge ni? Chutiang thil tawn chu eng ang nge ni ang le?

Hos 2:2, 3 _____

Hos 2:5-7 _____

Hos 2:8, 9 _____

Hos 2:10 _____

Pathianin simna tûra min hruaia nuntawng kan paltlang tûr thil chi hnih chu hê thû hian min târlan sak a. Pakhatna, Pathianin hnâ A thawk tih ngaihhaih dinhmun hlauhawmah kan awm a. Israelten chutiang nuntawng khirh leh na tak an paltlang lai khân, anmahni chhandamna tûrin Pathianin a thawk reng a ni tih pawm chu a harsa ang. Hlîng zum tak takte emaw, kal kalna chin pawh hre lo lêka hung hnan (*Hos 2:6*) kan nih emaw hian—Pathian tih a ni em? Kan mamawh zuâlpuite a bo emaw, harsatnain min chîmbuâi emaw laite hian (*Hos 2:9, 10*)—chûng zawng zawng zîngah chuan kan Pâ chu a awm thei ang em? Thil nihna dik tak chu, kan rilru sûkthlêk chu eng pawh lo ni se, Anin min hmangaih êm avângin, simnaa min hruai theih nân Pathian chuan A thawk reng zâwk a ni.

Pahnihnaah, Pathianin hnâ A thawh lai hian Ani chu kan ngaihsual theih dinhmunah a awm a ni. Pathianin hnâ a thawk tih chu kan hre mai thei; mahse, A thiltih mîk chu kan duh lêm lo sî a ni. Rilru nâ leh buâi-manganga kan awm laiin, Pathian chu nunrâwng, lo che chhuak lo emaw, min ngaihsak lo ti emawa mawhchhiat a awl hlê. Mahse, A hmangaihnâ thuthlung hmanga min tithar tûrin Pathian chuan hnâ a thawk reng zâwk a ni.

Chhiar tûr: Hos 2:14-23. Hê châng hian Pathian chungchâng eng nge a târ lan? Nangmâ nuna Pathian i pên bosanna kawhhmuh tûr chein Thlarau Thianghlim ngîn ang che? Chutianga pêng bo mîk chu i ni tih i inhriat chuan, tihthianghlimna mei chu i nghâk kher dâwn em ni? Tûna LALPÂ hnêna i intukluhnâ lakah engin nge dâl che?

THAWHLEHNÍ *July 26*
CHIBAIBÜKNA HMANGA DAMKHAWCHHUAKIN

Chhiar tûr: Job 1:6–2:10. Joba tawrhna thlentu kha eng nge ni?

Hetah hian thilmak tak a awm. Vântirhkohte chu Pathian hmu tûrin an lo kal a, an zîngah Setana a lo tel vê tlat mai. Pathianin Setana hnênah a awm thinna hmun a zâwt a, Setanan, “Lei pum puia ka vahvélna leh ka chhuk ka chhohna” (*Job 1:7, NIV*) tiin a awm thinna hmun a hrilh a. Pathianin hê zawhna: “Ka chhiahhlawh Joba hi i ngaihtuah tawh ngai em?” (*Job 1:8*) hmang hian chona a siamsak a. A zawhna hrim hrim hi a pawimawh a ni lo; a pawimawh lai chu a zâwttu hi a ni. Endik atâna Joba chhawp chhuaktu kha Setana a ni lo va, Pathian a ni zâwk. Thil

awm zêl dân tûr hriain, Pathianin Setana chu Joba ngaihtuah tûrin a ko va.

Lei lamah lah chuan, Joba khân amah fiahna mei sat tûrzia hriatna rêng a nei sî lo. Joba chunga tawrhna thlentirtu chu Pathian ni lo vin, Setana zâwk a ni tih a chiân viâu laiin, Joba thil neih te, fâte leh amâ hrisêlna ngêi tihchhe tûra Setana hnêna phalna petu chu Pathian a ni tih a chiang hlê thung. Pathianin Joba tawrhna thlen a phal a nih sî chuan, tawrhna thlentirtu chu Setana a ni emaw, Pathian a ni emaw, eng nge lêm chuâng? Setanan Joba chunga tawrhna thlentir phalsak chungin engtin nge Pathian fel leh thianghlim a nih theih ang ni? Hê dinhmun hi thil bîk nge ni a, tûnlai huna kan chunga Pathian min tih dân pawh a ni vê tho zâwk?

Job 1:20, 21-ah, engtin nge Joban fiahna a chhân lêt?

Khatiang tawrhna chhân lêt theih dân kha kawng hnih a awm. Thinrim leh khâkna néna Pathian nunrâwnga ngaia hnuchhawnsan emaw, Pathian hnaih lehzual phah sauh zâwk emaw pawh a ni thei. Khâ chhiatna thlenga Joba tih dân chu, Pathian bula awm zêl a, Amah chibaibûk chu a ni thung.

Job 1:20, 21-ah lungngaihna tlâkbuâkna hnuiaia chibaibûk dân kawng thum kan hmû a. Pakhatna, Joban tanpui ngai a nihna pawmin, eng mah chhuân tûr a nei lo tih a pawm: “Ka nû chhûl atangin saruâkin ka lo chhuâk a, saruâk vêkin ka chhuahsan leh dâwn a nih hi,” (Job 1:21, NIV). Pahnihna, Joban Pathian chu engkim chunga thuneitu a ni tih a pawm reng: “LALPAN a pê a, LALPAN a la bo leh ta a ni,” (Job 1:21, NIV). Pathumna, Joban Pathian felna a pawmzia a rinna thu sawi chhuakin a tlâng a kâwm: “LALPÂ hming chu fakin awm rawh se” (Job 1:21, NIV).

Fiahna kal tlang mâu? Joba kâilâwn kha zawh vê ang che. Engtin nge nang pawhin i sâwtpui vê theih ang le?

NILÂINÎ

BEISEINA ZÂRA DAMKHAWCHHUAKIN

July 27

“Khatia, nasa taka tuâr zawh rual lohva, nun rêng pawh beisei lo khawp hiala delhbeha kan awm kha. A ni, thih mai chauh hmabâk tawhin kan inhria a, mahni inring lova, Pathian, mitthi kai thotu chu kan rin zâwk theihna tûr a lo ni,” (2 Korin 1:8, 9, NIV).

Pathian thlan tirhkoh a nih angin, Paulan mi nâwlpuí tuâr bâk a tuâr chhuak a. Chuti chungin, Paula chu beidawng mai lo vin, Pathian fakna lamah a thang zêl zâwk a. A harsatna tawh ziahnate hi chhuar teh u: 2 Kor 11:23-29. Tûnah 2 Kor 1:3-11 chhiar zawm teh u.

2 Kor 1:4-ah, Paulan Pathian khawngaihna leh thlamuânnna dawn theih dân a sawi chu “Pathianin keimahni min thlamuânnna ngeiin hrehawm eng anga awmte pawh chu kan thlamuân vê theihna tûrin ani chuan kan hrehawmna zawng zawngah min thlamuân thîn” (NIV) tih a ni. Eng chenah nge tawrhna hi rawngbâwl tûra kohna a nih theih? Engtin nge hei hi ngaihven tha zâwk kan nih theih ang?

Pathianin keimahni h mangin hrehsawm tuârte rawngbâwlsak A duh a. Chumi awmzia chu natna eng emaw lo paltlang hmasa tûrin min duh thei tihna a ni. Tichuan fuihna thûte chu thû mai ni lo, keimahni nuntawng atang ngêiin Pathian lainatna leh thlamuânnna kan hrilh thei ang.

Hei bawk hi Isuâ nun tluâng/hrui pawh kha a ni (*en tûr, Heb 4:15*).

Paulan chiang taka a harsatna tawhte a sawi hi amah kan khawngaihna tûr lam a ni lo. Chutiang khur thûka kan tân lai pawhin, Pa chu lo chêin A lainatna leh thlamuânna min thlensak thei tih kan hriat nân a ni. Kan nun ngîi pawh hi beidawn thlák kan ti a ni thei a, intihlum kan duh rum rum pawh a ni thei, mahse, hlâu teh suh, Pathian chuan Amah rinchhan tûrin min zirtir zâwk a ni. Kan Pathian chuan “mi thi a kaitho” (*2 Kor 1:9*) thei sî a, Ani chu kan rinchhan thei a ni.

Paulan chanchin tha puan zui zêl dân tûr a mitthlâ lain, hmalam hunah pawh Pathianin A chhanchhuak zêl dâwn tih a hria a. Ng Het taka a awm reng theihna chhan chu Paulan *2 Korin 1:10, 11*-ah hian a sawi a. Pakhatna, Pathian vênhimna a lo chan tawh behchhanin: “Chutianga thihna râpthlák atâ chu Pathianin min chhanchhuak tawh a, min la chhanchhuak leh ang; min la chhanchhuak leh zêl dâwn a ni,” (*2 Kor 1:10, NIV*). Pahnihna, Paulan thinlunga ngaihtuah pui berah Amah Pathian chu a hman tlat avângin: “min la chhanchhuak leh ang; min la chhanchhuak leh zêl dâwn tih, amahah chuan beiseina kan nghat a” (*2 Kor 1:10, NIV*). Pathumna, mi thianghlimten an dilsak zui zêlna zârah: “nangni pawhin in mi tawngtaisaknaah chuan min tan rualpuí” (*2 Kor 1:11, NIV*) a ni.

Mahnî harsat-buainaa mahni-inkhawngaiha tlûkna laka invên nân eng nge Paula hnên atangin kan zir theih ang?

**NINGÂNÎ
MEI SA TAK**

Tûn kuartar zirlaiah hian, kan nuna Pathianin thianghlimna leh Krista-anna min neihtir tûra fiahna chi

hrang hrang kan ngaihtuah ta a. Chuti chungin, mi thenkhat chuan hêng entîrnate hi thlîrin, Pathian chu thil namên lo tak min ngiat leh tihtîr thîntu angin thutlûkna an siam mai thei a ni. Thenkhat lahin, “Pathianin kan tân thil thâ eng emaw chu min duhsak tih kan hria a, mahse hêng entîrnate hian ngaihsakna leh hmangaihna an târlang hlei nêm. Chuti a hnehin, Pathian chu mi nawrluih hmang a ang zâwk. Hun harsa takte min paltlangtir ngawt a ngaihtuah a, keini lahin tihtheih rêng kan nei bawk sî lo,” tiin.

Sualnaa-khat khawvêla kan chén chhûng hi chuan, thilthlengte hi a nihphung tlêma zâwng chauh kan hre thiam rih sî a ni. Vân kan thlen hun chuan chiang zâwkin kan la hrethiam ang (*1 Kor 4:5; 13:12*); mahse, tûnah rih hi chuan, kan rilrû hi lo nuâm zân reng lo pawh ni se, Pathian chu a awm ngîi a, min ngaihsaktu a ni tih kan rinna kan nunpui a ngai a. Chutiang rilrû chu Isaian fiah takin a lo sawi a ni.

Chhiar tûr: *Is 43:1-7*. Châng 2-ah, Pathianin A mîte chuan tuite dâi kaiin, meite an paltlang dâwn tih a sawi a. Hêng thilte hi hlauhawm eltiang entîrna a ni a; mahse, an kawh tak chu Tuipui Sen leh Jordan Lui hlauhawm lai tak khân, nun thar neih nân kawng sialsak an ni. Nang chuan Pathianin A mîte chu hêng thil hlauhawmte laka vêng him a, kawng awlsam lama hruai tûrin i lo beisei pawh a ni mai thei e. Mahse, Sâm 23-a Berâmpû ang khân, harsatna a lo thlen hun pawhin, Pathian mîte chu an chî-âi-buâi a ngai lo, Ani chuan anni chu a awmpui zêl sî a.

En lêt leh tûr: Is 43:1-7. Tui leh mei thlen laia Pathianin A mîte A thlamuân dân kawng hrang hrangte chu ziak chhuak ang che. I rilrûah hei hian Pathian chu eng angin nge a târ lan? Thutiamte zînga a eng ber chu nge mahni puâla i neih le?

July 28

Pathian fiahnate kan zir tâk kha kawng thumin kan khâikhâwm thei ang. Pakhatna, Pathian mei sa tak hi min kâng ral tûr ni lo vin, kan sualte kâng ral tûr a ni zâwk. Pahnihna, Pathian mei sa tak hi, manganga min siam tûr ni lo vin, siam kan nih anga min tithianghlimtu tûr a ni. Pathumna, kawng engkima Pathian min enkawlna hi awm reng leh damdiâi a ni—kan chunga thilhleng chu eng pawh ni se, Ani chuan min kalsan ngai dâwn lo.

Hêng chângte hian Pathian nungchang leh chêt dân eng nge a zirtîr che? Sam 103:13, 14; Mt 28:20; 1 Kor 10:13; 1 Pet 1:7. **Engtin nge mahní nunah hêng châng thûte hi a taka i lo chan vê tâk?**

ZIRTÂWPNÍ

July 29

ZIR BELHNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Thlahtubulte leh Zâwlneite-a* “Rinna Fiahna,” pp. 129–140.

“Pathianin tawrhna meipui mei hrehawmin A mîte a fiah fo. Kristian nungchang rangkachak tak atanga tuiék chu rawhtuina mei sâah a païh chhuak thîn a. Isuan fiahna chu a thlîr reng a; A hmangaihna êng phêt lêt theitu rangkachak hlû chu tithianghlim a ngai a ni tih a hria a. Chîk taka fiahin Pathianin A chhiahhlawhte chu a thunun thin. A hnâ a sâwt theih nâna hman tûr thiltihtheihna thenkhatin an nei tih A hmû a, anni chu A fiah a, an tlin lohna leh chak lohna an hriat loha inthupte hailan nân, an nungchang chu A fiahsak a. . . . An chak lohna laite chu kawhhmuhin, tanpuitu leh vêng himtu awm chhun, Amaha innghah dân A zirtîr a; tichuan, A tum chu a hlawhtling ta a ni. Pathianin thawk tûra a koh hun apiangah lo impeih diamin, vâna vântirhkohte nén leia hna chu zo tûrin an

thawkho thei ang.”—Ellen G. White, *Thlahtubulte leh Zâwlneite*, (2nd Edition, 2014), pp. 111.

“Pathian remruâtna hnuia fiahna tuâr tûra koh kan nihin, hawh u, kraws chu pawmin, no kha tak chu in mai ila; kan in tûra kan hmûia min chuktuahsaktu chu Pâ kut a ni tih hre reng ang u. Zân thimah leh chhûn êngah pawh Amah chu rinchhan zêl ang u. Ani chuan kan thatna tûrin eng kim min pê ang tih kan ring thei dâwn lo’m ni? . . . Kalvari kraws zâra hmangaihna lantîr chu kan hmuhin, engtin nge lungngaihna zânah meuh pawh, thinlung châwikângâ lâwmthu sawia fakna chu âu chhuahpui chu kan hniâl theih tehlul ang ni?”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 5, p. 316.

SAWI HO TÜRTE

- ① **In class-ah, Abrahama fiahna tawh ang êm ni lo, hautâk vê tâwk an lo tawhte sawi tûrin insâwm ula. Chû mî nuntawnga hlawhtlin leh hlawhchhamna atangin eng nge in zir chhuah theih ang?**
- ② **Kristâ nun - khenbeh a nih hmâ dârkâr 24 kha thlîr lêt leh ula. Eng thil namên lo takte nge a hmachhawn? Engtin nge chhel taka a tawrh chhuah? Keini pawhin fiahna kan tawrh lain, A entîrna atang chuan eng zirlai thupuite nge kan lâk chhuah a, kan nunah kan bel theih ang?**
- ③ **Keimahni tawrh vêna hmangin mi dang hrehawm tuâr mîkte rawng kan bâwlsak theih dân tûr chungchâng kha sawi ho ula. Hê ngaih dân chungchângah hian eng harsatna nge kan hmachhawn theih ang?**

- ④ Ellen G. White-in, “Zān thimah leh chhūn êngah pawh Amah chu rinchhan zēl ang u,” tiin a ziak a. Tih âiin sawi awlsam a ni. Chutiang ti thei tûra rinna ang chî nei tûrin engtin nge kan intanpui tlân theih ang? Engati nge hun tha lo va Pathian rinchhan a pawimawh?

ZIRLAI 6*July 30-August 5, 2022***CHAKNA ZAWNG ZAWNGA BEIIN**

CHÂNGVAWN: “Chu mi ti tûr chuan Kristâ chakna nasa tak keimaha thawk thîn chu hmangin ka bei a, rim takin ka thawk a ni,” (*Kolosa 1:29*, NIV).

SABBATH CHAWHNÛ*July 30*

Bible Châng Chhiar Tûr: *Gen 32; Mt 5:29; Joh 16:5-15; Kol 1:28, 29; 1 Pet 1:13.*

TALK SHOW neihnaah hmeichhia leh mipa an thu dûn a. An pahnih chuan naupang thah lo tuâr tawh an ni a. Hmeichhia zâwk chu kum 20 kal ta khân a fapa thahsak a ni a, chumi vânga a thinrim leh huâtna chu a la reh thei lo. Mipa erawh chu a dang hlê thung a. Tûnhmâ deuh lawk khân a fanû chu firfiâk pâwlin an that a. A tihlumtûte chungah ngaihdamna thû leh Pathianin a natna A chhâwksak dân chungchâng a sawi thung a. A rirlû chu nâin hrehawm hlê mah se, ani kha chu Pathianin kan nun thimchhah lai taka damna min thlensak theih dân entírna a ni ta a ni.

Engtin nge khâng mi pahnihte chhânlêt dân kha a inan loh viâu theih le? Engtin nge Kristian nuna thlarau lam danglamna thleng zârah, chû thil vânga manganga tâlbuâi âiah nuna fiahna lo thlengte puitling taka a hmachhawntir theih?

ZIRLAI THLÎR LÂWKNA: Mahni leh sual nêna indonaah hian kan tumna leh rilru ngaihtuahna hian eng pawimawhna tak nge a neih? Engtin nge thutlûkna kan

siamna tûrah kan rilru sûkthlêk vânga tihsualna kan pumpelh theih ang? Engati nge fiahna hmuna kan awm laia chhel taka tuâr a, bânsan mai lo tûr kan nih?

SUNDAY
THUTAK THLARAU CHU

“Khawngaih takin, LALPA, mi thâah min siam rawh!” tia tawngtaina hlân a, danglam ta lêm chuang lo vin i awm tawh ngai em? Engtin nge keimahni chhûnga Pathian tihdanglamna ropui thlentir tûra tawngtai a, kan awm dân ngâia kan awm reng theih ang? Pathianin thiltihtheihna chungchuâng tak, hman sên ruâl loh A nei tih kan hria a, chû chu a thlawnâ min pêk A châk ngawih ngawih a ni. Chû remchânnâ chu lâk kan duh tak tak a; mahse, chuti chungin Pathianin min hlui ang mil tûrin kan nunah danglamna a awm sî lo.

Engati nge? A chhan pakhat chu a ho mah mah zâwk. Min siamtha tûra Thlarauvin thiltihtheihna namên lo a neih laiin, keimahni duhthlanna ngeiin Pathian kut kan phuârsak tlat sî a ni.

Chhiar tûr: Joh 16:5-15. Hê thû-ah hian, Isuan Thlarau Thianghlim chu “thutak Thlarau” (Joh 16:13, NIV) tiin a sawi a. Hei hian Thlarau Thianghlimin min tihsak eng nge a sawi?

Thlarau Thianghlimin kan sualzia min hriattir theih laiin, sim tûr erawh chuan min nawr lui thei lo. Pathian chungchâng a thutak ropui ber pawh min kawhhmuh theih a, mahse ring leh âwih tûrin min nawr lui thei lo. Min lo nawr lui zeuh pawh ni se, duhthlang thei kan nihna kan hloh ang a, Setana chuan kan rilru leh

thinlungte min nawr lui a ni tia sawisêlin, indona ropua dâwt sawi hmang a ni tiin Pathian chu a hêk dâwn a ni. Vâna indona ropui a lo chhuah khân, kan Pâ khân Setana emaw vântirkoh zînga pakhat mah kha A that leh dik thû sawi a, simtir tûrin A nawr lui lo a ni. Eden Huanah pawh, thil tam tak kha dinhmun hlauhawma a awm laiin, Pathianin huan laia thing a dah chhan kha dik leh chiang takin a puâng mai a; mahse, chû chuan Evi leh Adama-te duhthlang theia zalen an nihna a dâlsak chuâng lo. Chutiang bâkin tûnah pawh Pathian chu a che chuâng lo vang. Chutiangin Thlarau chuan Pathian leh sual chungchâng thutak chu a puâng mai a, “Thil ka entir tâk che ang khân, engtin nge i tih dâwn le?” a ti mai zâwk a ni. Fiahna kan tawh lai pawhin chutiang tho chu a ni. Eng emaw châng chuan fiahna hi thû kan âwih loh vâng emaw, sualte kan la sim loh vâng emaw a ni thîn. Chutianga kan Pâin a tih thin avângin, keini hian ngaihtuahna fim taka simna leh thuâwihna kawng hawn chu thlang ila; tichuan, Pathian thiltihtheihna chu lo lütin, min siamtha mai dâwn a ni.

Tûn hnâi lawk khân eng sual hriatna nge “thutak Thlarau” chuan a neihtir che? Eng anga thâin nge A âw chu i ngaihthlâk? Thil pawimawh ber chu, mahnî duhthlanna ngîiin eng duhthlanna nge i siam mîk?

**THAWHTANNÎ
PATHIAN-MIHRING THAWHDUNNA CHU**

August 1

I thil tih tawha zawnga ropui ber chu eng nge ni? Eng pawh chu lo ni se, zînga tho chhuak hlawtina han tih zawh nghâl mai chî chu a ni lo phawt ang. Thil thâ eng emaw tak tih kan duh a nih chuan hun eng emaw chen beih ngiâl ngai a ni ngîi ang. Kristâ zirtir kan nihna pawh chutiang tho chu a ni.

Chhiar tûr: Kol 1:28, 29. Paula khân amaha thawktu Pathian chungchâng a sawi nân, mihring beihna tel vê chungchâng chu engtiang kawngtein nge a sawi?
En tel tûr: Deut 4:4; Lk 13:24; 1 Kor 9:25; Heb 12:4.

Kol 1:29-ah hetiang hna thawh kawnga Pathian nêna inlaichinna thil tuipuiawm tak Paulan a hmuh thû a sawi a. A sawi dân chu, ‘Ka bei thîn a—mahse, Pathian thiltihtheihna nên’ a ni.

‘Thawk rim’ tih hi ‘ning khawpa hawk’ emaw, ‘chauhpui khawpa hawk’ tihna emaw a ni. Hê thumal hi infiam mîten training an neihnaa hman bik deuh a ni a. A thu dawt leh chu ‘bei’ tih chu tawng thenkhatah chuan ‘na tia rûm’ sawina a ni. Chutiang chuan, kan suângtuah thiam thei ta a, infiam mîten hnehma chang tûra tihttheih apiang theihtâwp chhuah a an bei sawina a ni. Mahse, Paulan ngaih dân dang an belh leh hlak a, a chhan chu ani khân a thil nei apiang nén ni lo, Pathianin a hnêna a pêk nen theihtâwp chhuahin a bei zâwk a. Chutiang chuan Paula rawngbâwlna kha hetiang hian tlâng kan kâwm thei ang—NASA TAKA MIMAL BEIHNA HMANGA RAWNGBÂWLNA A NI A; mahse, Pathian thiltihtheihna nêna thawh a ni thung. Hê inlaichinna hi keimahnia Kristâ nungchang chher puitling tûra beihna nên a inang chiah a ni.

Hei hi hriat reng a pawimawh, a chhan chu thawk tlêm tiâl tiâl chunga neih tam tiâl tiâl duhna khawvêla kan chén vâng a ni. Chutiang ngaih dân chu Kristian sâkhuaah pawh a lo lüt a. Kristian tirhkoh thenkhatten i rin phawt chuan, Thlarau Thianghlim i chunga lo thlengin, thiltihtheihna namén lo a vûr ang che a, thilmak ropui tihttheihna i nei mai ang tia an tiâm thin vâng a ni. Mahse, hei hi thutak-chanvê, hlauhawm tak a ni, a chhan chu

ngaihmuâng taka thu der der chungin Pathian thiltihtheihna chu kan lo nghâk chawt thei tih ngaih dân nei tûra mîte a hruai theih vâng a ni.

Paulan a sawi beihna eng ang chî nge nuntawnga i lo neih vê tâk? Tûna i buaipui mêt chungchângah, nangmâ thinlungah Pathianin eng thilte nge A dahsak che? Engtin nge Pathian ruâhmannâ hnuaiâ intukluh dân i zir theih ang?

THAWHLEHNÎ RUÂHMANNÂ THUNUN CHU

August 2

Kan ruâhmannatea hmêlma chimawm ber pakhat chu kan rilru sûkthlêk hi a ni. Kan chênnâ khawvêlah hian kan hnamzia, milem leh rimâwi lamte hian kan rilru chhûng sûkthlêk—thinrimna, hlauhna leh tîsa châkna chawktho tûrin, kan hriat lêm loh hian min nuâi nasa ta hlê mai. Hêng thilte hi kan ngaihtuah zûr deuh zut thin em: “Zanriah atân eng nge ka ei duh ang âw?” “Vawiin hian eng tih zâi nge ka rôl ang âw?” “Hê thil lei châkna tak hi ka nei em lê?” tihte hi? Thutlûkna kan siamnaah hian kan rilrû sûkthlêk hi a rawn inrawlh vê nghâl zat zêl a. Rilru sûkthlêk kan tih hrim hrim hi chu a tha lo ngawt lo; mahse, engtin nge ka ngaih tih khân a chhiat leh that thû a hril thui hlê thung a. A nihna takah chuan, kan rilru sûkthlêk hian dâwt min hrilh vê thei bawk (“Thil dang zawng zawngte âiin thinlung hi bum hmang ber a ni” [Jer 17:9]) a, thil nihna dik tak lo zâwk min hmuhtîrin, chû chuan thutlûkna dik lo min siamtîr a; mahni hi harsatna kan intawng buâk ta thîn a ni.

Pathian Thu behchhan âia mihring rilru sûkthlêk behchhana mîten duhthlanna an siam entîrna engte nge

Bible-ah i hmuh theih? A rah chhuah chu engte nge ni?
Entir nâna en tûr: Gen 3:6; 2 Sam 11:2-4; Gal 2:11, 12.

Chhiar tûr: 1 Pet 1:13. Petera thil engto chu eng nge ni a, eng thil ti tûrin nge (a lekhathawn) chhiartûte chu a duh?

Peteran rirlû hi kan taksa pum pui khalh kaltu a ni tih a manthiam a. Rilru thununna kan lâk bo chuan kan rilru sûkthlêkin min hruaina lam lamah kan kal tawh mai dâwn a ni.

Berâmpu in lam panna kawng zîma kal angin insuângtuah teh. Kawngah chuan pên bona tûra pui a tam hlé mai a. Kawng thenkhat phei chu kal kan duh hauh lohna tûr hmun lam panna a ni. Kawng thenkhat chu zawh châkawm takin a lang a; kan rilru sûkthlêk, châkna leh duhna hip takte an ni. Chûng zînga pakhat pawh chu kan zawh a nih chuan, kawng dik chu pên bosanin, lêt san leh a khirh viâu thei dâwn a ni.

Eng duhthlanna pawimawhte nge i hmachhawn mêm? Dik taka mahni inzawh tûr: Engtin nge “Pathian Thû ang ni lo, mahnî rilru sûkthlêk, duh dân leh ngaih dân behchhanin thutlûkna ka siam thîn tih ka inhriat theih ang?”

**NILÂINÍ
TIHTAKZETA INPÊKNA**

August 3

“I mit ding lamin a tiatlûk che chuan, kher chhuak la, paih daih rawh; i taksa a puma Gehenna-a paih âi chuan, i taksa pêng pakhat boral chu i tân a tha zâwk a ni,” (Mt 5:29, NIV).

H-5

A chunga Isuâ thusawiah hian châm zui ta la. A thûte hi ‘hleihluâk’ i ti em? Chuti ni se, engtin?

Kristian nun Pathianin khirhkhâna A siam vâng ni lo vin, keimahni leh kan hnam nunphung hrim hrim hian kan tâna Pathian ruâhmannna a pênsan thu tawh êm vângin eng emawti deuh taka hma lâk thar a ngai. Mite chu lo harh chhuak a, makti takin, “Engtin nge heti taka Pathian hnêñ atanga ka lo pên thui mai le?” an ti hiâl thîn. A chhâンna chu a thuhmun reng: Tum khatah pên khat tê têin!!

Chhiar tûr: Mt 5:29, 30. Hetah hian Isuan hmeichhiat-mipatna sual chungchâng a sawi a. Chutichungin, hei hi sual dang chinfel nân pawha thupui tha tak a ni. Kristaa kan thanlenna tûr pawha zirtîrna thâ a ni tho bawk.

Mt 5:29, 30-ah Isuan eng thil pawimawh tak nge min hrilh? Mahni inhliam tûra koh kan ni em?

Isuan mahnî taksa inhliâm tûrin min ko lo—teuh lo mai! Dik tak chuan, kan rilrûte thunun tûrin min ko va; tichuan, lo hâutak deuh dâwn pawh ni se, kan taksa thunun zui zêl tûr kan ni. Hê Bible châng hian, kan tawngtai ang a; tichuan, Pathianin kan nuna suâl tihchâkna kan neih chu min lâk bosak nghâl mai ang tiin a sawi lo tih hi chhinchhiah ang che. Eng emaw chângte chuan A khawngaihna avângin Pathianin min tihsak chângte chu a awm a ni mahnâ; mahse, tihtakzeta hmalâkna emaw, thil eng emaw tih kan châk vak lohte ti nghâl tûrin min ko tlângpui zâwk thîn a ni. Fiahna a va tling êm! Thutlûkna dik kan siam zin poh leh, kan chak ting mai dâwn a; kan nunah thlêmna thiltihtheihna pawh a kiâm tiâl tiâl dâwn a ni.

Kan rilru ngaihtuahna la pêng tûr bengchheng tamna hmunah chuan, kan ngaihtuahna tiharh tûrin Pathianin fiahna a hman chângte pawh a awm thîn. Chutiang hmang chuan eng chena thui nge Pathian kan lo pên bosan tawh tih kan inhre thei a. Chutiang fiahnate chu kan tâna kan Pâ ruâhmannna lama kîr leh tûra duhthlanna siam tûra min kohna a ni thei a ni.

**NINGÂNÎ
CHHEL A NGAIHNA**

August 4

Jakoba'n Pathian a buân thû (Gen 32) kha chhiar la. Boruâk zâmawm tak kârah pawh chhelna neih chungchâng eng nge hê thû hian min hrilh? (I chhân hmâin Jakoba dinhmun kha chik takin ngaihtuah ang che.)

Thil dik ti tûrin kan rilru ngaihtuahna kan sâwizawi thei tih kan hria a; mahse, hrehawmna tlâkbuâk hnuaih chuan Pathian leh A thutiamte chelh zui zêl a harsa viâu thei a ni. Chutiang a nih avâng tak chuan keini chu derthâwng leh hlauh hmang kan ni. Kristian chakna pawimawh tak pakhat chu, bânsan duh rum rum tawh pawha chelh zui fan fan tûra 'chhel' a ni.

Bible-a târlan mi chhel entîrna ropui zînga pakhat chu Jakoba kha a ni. A hmâ kum eng emaw zâtah khân, Jakoban a ûnaupa, Esauva chanâi, fa û nihna chanvo a lâksak theih nân a pâ a bum a nih kha (Gen 27). Khata chin kha chu Esauvan a that mai ang tih hlâu reng rengin a intiâr fihlimsan ta reng a. Vân tawng leilâwn a mumanga a hmuhnâah khân Pathian kaihruaina leh malsâwmna thutiâm ropui tak chu dawng (Gen 28) mah se, a la hlâuthâwng reng tho a ni. Jakoba khân kum tam tak kal

taa a hnêna Pathian thutiâmte kha a la ding reng a ni tih Pathian hnêna atanga dawn thar loh mawlh a hlâu va. Mî tu emaw a tih, Isua ngîi a beihna lamah a malpuí ruh a pelh a. Chuta chin chu a bei zui hlei thei ta lo, a na tawrh kha a namén lo ta êm a ni. Isua chu bei lêt ta lo vin, a chelhin a chelh zui ta zâwk a. Na hrehawm tak tuâr chungin Jakoban Isua a chelh fan fan a, chumi zârah chuan malsâwmna chu a dawng ta a ni. Tichuan Isuan a hnênah. "Min thlah rawh, khawfing pawh a chah dâwn tawh hi," (Gen 32:26) a ti a.

Jakoba malsâwmna dawn kha, na tuâr chung chung pawha a chelh zui fan fan vang a ni. Chutiang chu keini pawh kan ni tho. Pathianin kan 'khél' ruh min tihpelhsak pawh a ni thei, chuti chung pawh chuan Amah chu chelh zui fan fan tûrin min ko a ni. Pathianin kan nâ leh serte a châm zui zêl A phal a—Jakoban a ûnaupa a tawh pawh khân a la bâi a nih kha. Pâwn lam lan dânah chuan chak loh chhinchhiahna ang pawh a ni ang; mahse, Jakoba tân kha chuan a chakna lantîrtu a ni ta zâwk a ni.

Thlêmna leh beidawnna kârah, LALPÂ tâna mi chhel zâwk i nih theih nânâ sâwtpui tûr (thian te, nunphung te, lehkhabu chhiar te, hrisêlna leh thlarau nun) lamah a taka thutlükna i siam theih thenkhat chu engte nge ni?

ZIRTÂWPNI

ZIR BELHNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Thlahtubulte leh Zâwlneite-a "Inbuânnna Zân,"* pp. 184–192; Krista Panna Kâilâwn-a "Pathian Hnêna Indahhranna," pp. 38–43.

"Mihringa thil pawimawh tak mai, hê duhna hi, Tlûknaah khân Setana thununna hnuaiâ pêk a ni ta a; chuta chin chu, amâ duhzâwng mihringin tih chu nuâm an

August 5

tih theih nân a thawk zui ta zêl a; mahse, chû chu an chhiat dêrna tûr leh mihring dinhmun châu taka awmtîr nân a ni sî a ni.”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 5, p. 515.

“Pathian tanpuina dawng thei tûr chuan mihringten an chaklohma leh an tlinlohma tak an hre chhuak tûr a ni, Amaha thil tihdanglam tûr awm thlâk ngai chu hriain thahnemngai takin LALPÂ hnênah a dîl zâwk tûr a ni. Nungchang dik lo, khawsak dân dik lo zawng zawng chu thingthláin, kawng dik zâwk a kal leh tûrin theihna zawng zawngin, tihtak zetin a bei tûr a ni. Pathianin theihna a pe tawh chungin mi tam takte chuan dinhmun an luah theiha ding tûr a bei lovin, Pathian tihsak kher an nghâk vêng vêng thîn. Mi tling zâwk leh tha zâwk nih duhte chuan, anmahni theihna leh Pathian puihna nêna thawk dûnin NASA takin an bei zâwk tûr a ni.”—Ellen G. White, *Thlahtubulte leh Zâwlneite*, (2nd Edition, 2014), p. 242.

SAWI HO TÛRTE

- ① **Kan duhzâwng eng chin hi nge “Tlûknaah khân Setana thununna hnuia” tuk luh chin ni túra i ngaih? Engtin nge Isuâ nungchang thlîrna atangin kan tlûkna (thûkzia) leh kan chunga Pathian khawngaihna ropuizia kan manthiam lehzual theih ang?**
- ② **Gethsemane hmuna Isuâ chanchin kha chhiar la (*Matthaia 26:36-42*). Pathian ruâhman ang lo zâwnga Isuâ rilru sûkthlêk leh duhna kha eng nge ni? Khâ entîrna atang khân eng zirlai nge kan zir chhuah theih ang?**

③ **In class-ah, in hnamzia leh chin dân phung avânga Setana tâna beih awlsam leh kan tâna lo invê him ti harsa thei âwmte sawi ho teh u. Chûng thil hlauhawmte laka kohhran member dangte an invê a, tanpui ngâite tanpui nân eng nge kan tih theih ang?**

⊕ **In kohhran member zîngah, hun eng emaw chen inkhâwmna lam hawi lo emaw, lo bânsan thâwthâng emaw hriat i nei em? Chû mi fuih phûr a, Isua bêlbul leh zâwk tûrin engtin nge a huhova in tanpui theih ang? Tanpui tûrin eng nge a taka in tih theih ang?**

ZIRLAI 7

August 6-12, 2022

BEISEINA CHUÂI THEI LO

CHÂNGVAWN: “**T**hlarau Thianghlim kan hnêna min pêk khân Pathian hmangaihna chu kan thinlunga a leih tawh avângin beiseina chuan a timualpho lo va,” (Rom. 5:5, NKJV).

SABBATH CHAWHNÛ

August 6

Bible Châng Chhiar Tûr: Job 38-41; Is 41:8-14; Jer 29:1-10; Hab 1:1-4; Heb 12:1-13.

BAIK INA kan inkhâwm a, hmél hlim tak takte huâl vêl nih lai chuan ‘beiseina’ thû sawi leh sak hi a awlsam hlê thîn. Mahse, mahni ngéiin harsatna/fiahna kan paltlang lai hi chuan ‘beisei’ hi a awlsam vak lo thîn a. Boruák ritin min delh a, thil engkimah zawnha kan siam a, Pathian finna chungah meuh pawh zawnha kan siam hiâl mai thîn a ni.

A lehkhabu pakhatah, C. S. Lewis chuan sakeibaknei chanchin phuahchawpin a ziak a. Chû sakeibaknei chu hmu duhin, tû emaw hian sakeibaknei chu a him em tih a zâwt a. Chû pâ hnênah chuan a him lo va, “mahse ani chu a thâ” tia hrilh a ni.

Pathian chu kan hrethiam lo vin, sawi lâwk hleih theih loh ang bawk mah se, chû chu Pathianin min dodâl tihna chu a ni chuâng lo. A awmzia chu A hmél kan la hmu fiah lo tihna a ni. Kan tân thlamuânnna te, rinngamma te leh beiseina nei tûrin, Pathian chu hriathiam theih leh sawi lâwk theih ni tûra ngaiin kan buâi a. Kan ngaih dânin ‘him’ tâwk A nih a ngai. Chutiang a nih avâng chuan keimahni hi beidawng tûrin kan insiam zâwk tihna a ni.

ZIRLAI THLİR LÂWKNA: Engtin nge Pathian nungchang kan hriathiamnain fiahna hnuai a beiseina vawng nung zêl tûra min tanpui thin?

SUNDAY

August 7

MILEM LIAN CHU

Natna kan tawrh chângin, kan chunga thil thlen kha thil pawimawh awm chhuna ngaih a awl hlê thîn. Mahse, ‘keimah’ âia thil pawimawh leh lian zâwk fê chu a awm sî a ni,” (en tûr, Thup 12:7; Rom 8:22).

Chhiar tûr: Hab 1:1-4. Eng nge Habakkuka’n a hmachhawn?

Hetiang deuh hian Pathianin sawi tûr angin i lo beisei pawh a ni mahnâ, “Chû chu a râpthlák tak meuh a ni, Habakkuk; i hnêna lo kalin min tanpuitir thuai teh.” Mahse, Pathian chhânnna erawh chu chutiang lo zâwng chu a ni si a. Habakkuka hnênah chû âia duhawm lo zâwk chu a la thleng dâwn tih A hrilh a. Hê thû hi Hab 1:5-11-ah chhiar ang che.

Israelite kha Assuriain salah an man a; mahse, Pathian chuan thil duhawm lo zâwk a la thleng dâwn tih A la tiâm a: Babalon mîten Judeate chu salah an la hruai dâwn a ni. Habakkuka chu châng 12-17 âu chhuakin, Pathianin engtin nge A chhâñ dâwn tih chu a nghâk zui ta a ni.

Engtin nge Hab 2:2, 3-a Babulon tihchhiatna tûr thutiam Pathian sawi hian beiseina a thlen?

Hab 2 hi Babulon tihchhiat a nihna tûra Pathian thutiam a ni. Heb 10:37 hian Hab 2:3 thû a la chhuakin, hmalam huna hê thutiam lo thlenna tûr chu messia

chungah a bel a ni. Babulon tihchhiat nihna tûr thutiam chu a chiang angin, keini tân pawh “Babulon khaw Ropui” (*Thup 18:2*, NIV) tlâwmna tûr chu a chiang a ni.

Habakkuka kha amah chîm vélta sualna boruâk leh chû áia duhawm lo lehzual lo thleng tûra Pathian thutiam kârah a tâng a. Chuti chungin, keini pawh hi chhandamna chanchinah chutah tho chuan kan tâng vê mêt a ni. Sualna râpthlâk takin min chîm vél a; mahse, Bible chuan thil duhawm lo lehzual a lo la thleng dâwn tih a sawi lâwk a. Habakkuka dam khawchhuah theihna châbî chu milem nihna pum pui a hmu thei kha a ni. Chutichuan, bung 3-ah chuan, hmalam huna Pathianin thil a la tih tûr avâng chuan fakna tawngtai ropui tak a hlân thei ta zâwk a ni.

Chhiar tûr: *Hab 3:16-19. Habakkuka'n beiseina a neih theih chhan a sawi chu eng nge ni? Hrilh lâwkna thilthleng hnuhnung kan nghah chhuah dâwn mêt laia Pathian mîte beiseina chu eng nge ni? Engtin nge hê beiseina hi nangmâ puâl a nih theih ang?*

**THAWH TANNI
KAN PÂ NIHNA**

Oswald Chambers chuan heti hian a ziak, “Pathian hnênah eng nge A tih dâwn in zâwt tawh ngai em? A hrilh ngai hauh lo vang che. Pathianin eng thil nge A tih dâwn a hrilh ngai dâwn lo che a; Amâ nihna chu A târlang mai zâwk dâwn a ni.”—*My Utmost for His Highest* (Uhrichsville, OH: Barbour & Company, Inc., 1963), Jan. 2.

Hê thu hmanga Chambers-a sawi tum chu eng ni tûrin nge i ngaih?

Kan hriat angin, Joba bû hi mimal tawrhna namên lo tak chanchin hmanga bultan a ni a. Amâ nunna leh a

nupui, “Pathian sawi chhia la thi mai rawh!” (*Job 2:9*, NIV) tia rawtna thlentu tih loh thil dang zawng chu a chân vek a ni ber a. A dawtah chuan khâng thil zawng zawng thlen chhan sawifiah tumtu, a thiante nêna an inchhânnain a zui a. Khâng an thil sawi chhûng zawng zawng khân, Pathian chu a ngâwi reng a ni.

Chutah, *Job 38-ah* Pathian a lo tawng chhuak ta phut mai a: “ ‘Hriatna tel lo thûa thurâwn tithimtu hi tu nge ni?’ ” (*Job 38:2*, NIV) tiin. Chawlh pawh awm hman lo vin, Pathianin Joba hnênah zawhna 60 vél inzawm zatin a zâwt zui a. Chûng thû chu *Job 38 leh 39-ah* en thuâk thuâk teh.

Zawhna hnuhnung ber hnûa, Joba chhânnna chu, “Ngai teh, kei mi pawimawh tham lo tê hian ‘Engtin nge ka chhân ang che? Ka kâ ka hup mai a ni. Vawi khat ka sawi tawh a, ka chhâng tawh lo vang che; A ni, vawi hnih; ka chhunzawm tawh lo vang,” (*Job 40:4, 5*, NIV) tih a ni. Mahse, Pathianin a la duh tâwk mai lo. Sawi chhunzawm lehin, zawhna ‘lianpui pui’ chu A zâwk zawm leh ta zêl a ni.

Job 42:1-6-a Joba chhânnna hnuhnung kha chhiar la. Pathianin Joba hrilh a tum chu eng nge ni a, a chunga nghawng a neih chu eng nge ni?

Joba thianten ‘engati nge’ tia zawhna an siam a khawi mah kha Pathianin a chhâng ngai lo. Mahse, Pathianin Thilsama a kutchhuak ropui tak hmangin Amâ ropuina elphâk ruâl loh chu a târlang ta thîn a. Hemi hnû hian, Joban chhânnna rêng a mamawh zui ta lo. Pathian ropuizia târlanna chuan sawifiah ngai zawng zawngte chu a chhilh ta vek zâwk a ni.

Hê thû hian thurûk ril ngaihnawm tak a târlang a. Beiseina leh fuihphûrma hi kan hre tlêm hlê a ni tih inhriat

August 8

chianna atangin a lo chhuak thei a. Thil tin rēng hriatna atanga thlamuānna hmuh tumin kan bei fo thīn a, kan hriat theih tāk sī lohah chuan kan bei a dawng leh thung a. Mahse, eng emaw chāng chuan, keimahni âia Ropui zāwk fē hnēna thlamuānna kan hmuh atang chauhin mihringin beiseina kan nei thei tih min hriattir tūrin, eng emaw chāng chuan Pathianin kan hriat lohzia min hriattir thīn a ni.

Thil i hriathiam mai theih sī loh tūna thleng mēkte a awm em? A awm a nih chuan, Pathian nungchang ngaihtuah ang che. Engtin nge chutiang tihna chuan tūna thil hriat thiam nghâl mai loh hmanga i mamawh chhelna neih beiseina a siamsak che?

**THAWHLEHNÌ
KAN PÂ CHÊNCHILHNA**

August 9

“Kei Lalpa in Pathian hian, ‘Hlāu suh u, ka tanpui dāwn a che u,’ tiin in kut ding lam chu ka chelh dāwn sī a,” (Is 41:13, NIV).

Mi tù emaw chuan, “Pathian chu hla taka awm anga a lan hunin, lo che thīn chu tu nge?” tiin a sawi a. Harsatnate kan neih chāngin, Pathianin min kalsan ta a ni ang kan ti a. Thil nihna dik tak chu, Ani chu khawiah mah A kal bo chuāng lo tih hi a ni.

Juda saltāngte tân khān Pathian chu hla taka awm angin a lang a. Chuti chungin, Isaia hmangin hmalam huna chhanchhuahna chu A tiāmsak a. Jerusalam lama kîr lehna tûr tak chu a la hla fū chungin, Pathianin A mîten hre tûra a duh chu A kal bosan lo va, chuvāng chuan beisei chhan tûr an nei tih a ni.

Chhiar tûr: Is 41:8-14. Hmalam huna chhanchhuahna phûr taka nghâktûte nih theihna beisei chhan tûr engte nge i târlan theih? Hê leia kan vahvaihna tâwpna tûr kan nghah laiin engtin nge hê thutiam hian min tanpui?

Hêng Bible chāngtea thil lem māwi ber pakhat chu Is 41:13-ah kan hmu thei a. Lei leh vân Pathian chungnungber chuan A mîten an hlauh a ngaih loh chhan a sawi a, chû chu “Ani chu an kut dinglam chelhsaktu” a nih vâng a ni. Kan chênnal lei atanga êng-kum tam taka hlâ lalthutthlêng ropui taka thu chunga leia thilthlengte viltu anga ngaih chu thil pakhat a ni a. Mahse, A hmangaih ngawih ngawih A mîte kutte chelhsak tûra hnâi têa lo awm anga ngaih theih chu thil dang dah a ni.

Kan buai viâu lai hi chuan kan bul hnâia Pathian lo awm anga ngaih chu a harsâ a ni thei. Mahse, Ani chu Immanuela ‘Kan hnêna Pathian awm’ chu a ni tih kan hriat reng chuan, chû chuan danglamna nasa tak a thlen thīn. Pathianin min awmpui laiin, A ruâhmannna te, A thutiam te, leh min tidanglam tûra A thiltihtheihna te chu a awm tel nghâl zêl a ni.

Ni rei vak lo chhûng chu thil tih chhinna nei la. Nangmâ kut chelhsak tûr chein lei leh vân Pathian chu i bulah a awm reng a, Amah ngîi chuan tanpui zêl che a intiam tih a remchân apianga hriat chhuah tum ang che. Chû chuan i nun a thlâk dân chhinchhiah zêl la. I nuntawng chu in Sabbath sikul class-a sawi ho tûrin inbuatsahai lâwk ang che.

**NILÂINÌ
KAN TÂNÀ KAN PÂ RUÂHMANNATE**

Mi tinin beiseina an zawng theuh. Mahse khawia hmuh theih nge ni? Mi thenkhat tân chuan, beiseina hi

August 10

thiante nui hmêla hmuh a ni a. Thenkhat dang chuan sum leh pai dinhmun thatah emaw,inneihna kal fuhah emaw atangin an nei thung a. Beiseina leh phûrna hmuu nân khawiah nge i zawn tlângpui thin?

Jeremia bû-ah, zâwlnei hian an saltânnna hmuna beiseina hloh tâte hnênah lehkathawn a ziak a. “Babulon lui kamahte, chutah kan thû a, a ni, kan tap thîn, Zion kan ngaihtuahin,” (Sâm 137:1, NIV). Mahse, anni kha thinlung lungchhia chu an ni chungin, beiseina an bânsan loh chhan tûrte Jeremia khân a hrilh a ni.

Beisei chhan tûr engte nge Jer 29:1-10-ah hian chuâng le?

Hê thû-ah hian beiseina neih chhan tûr thil pawimawh pathum târlan a ni. Pakhatna, Beiseina an bânsan loh chhan tûr Pathianin A mîten a hrilh chu, an dinhmun kha thil thleng palh emaw, sawi hleih theih loh thil tha lo vâng emaw a ni lo. Amah Pathian ngéein, “[Juda] chu Jerusalem atangin Babulon salah ka hruai a” (Jer 29:4, NIV) tiin a sawi sî a. Thil tha lo vin huâl vêl angin lang mah se, Juda khân Pathian kutte awmna hmunpui chu a chhuahsan ngai lo.

Pahnihna, Beiseina an bânsan loh chhan tûr Pathianin A mîte a hrilh chu, tûnah harsatna an tâwk mék chung pawhin Ani chuan hnâ a thawk thei tho a ni. “Sala ka tâtirna che u khawpui thatna tûr zawng ula, LALPA hnênah dilsak rawh u: amâ thatnaah chuan nangni pawhin thatna in hmu dâwn sî a” (Jer 29:7, NIV).

Pathumna, Beiseina an bânsan loh chhan tûr Pathianin A mîte a hrilh chu, an saltânnna chu engtik emaw huna A la tihtâwpsak dâwn vâng a ni. “LALPA chuan heti

hian a ti sî a: ‘Babulon tân kum sâwmsarih chu a kin vêleh ka rawn kan ang che u a, in hnêna ka thutiam tha tak chu ka hlen ang a, he hmunah hian ka kîrtir leh ang che u,’ a ti a,” (Jer 29:10, NIV).

Pathianin an hnêna an hun kal tawh te, an tûn hun te leh an hmalam hun atân pawha thuneitu A ni tih a sawifiah hnûin, duhsak taka A mîte a ngaihsakna chu thu mâwi takin a sawi ta a ni (*en tûr, Jer 29:11-14*).

Chhiar tûr: Jer 29:11-14. Pathianin nangmâ hnêng ngêia hêng thûte tiâmsak che angin ‘i’ tih âiah nangmâ hming dah zêl ang che. Tûna harsatna i neih ang angah khân hêng thutiamte hi a takin hmang zêl ang che.

**NINGÂN
KAN PÂ THUNUNNA**

August 11

Chhiar tûr: Heb 12:5-13. Hêtah hian kan tân eng thuchah nge awm a, engtin nge tûn kuartara kan zir tâk nén hian a inhme riâu dân?

Heb 12:5-13-ah, Paulan thununnaa fiahna chungchâng a sawi a. Hei hi NIV Bible-ah chuan thununna kawng hrang hrang vawi sâwm emaw lai a lang a. Grik tawng hmang khawvélah chuan hê thû hi *zirma* lungphûm pawimawh ber a ni. Tichuan ‘thununna’ awmzia manthiam tih chu Pathianin rinna sikula min zirtir dân manthiam tihna a ni a; chûng thû chu Paulan *Heb 11* hmalamah khân a lo sawi tawh a ni.

Heb 11 pum puiah, Paulan rinnaa milian a hmei a pâte a târlang a. Harsatna chi hrang hrangte an hmachhawn laia hmalam pana kal tûra vawng nungtu chu

an rinna a ni. Bung 12-a kan luhin, Paulan a lehkathawn chhiartûte lam rawn hawiin, kan hmâa mi tam takte khân chhêl taka harsatna an lo tuâr chhuak tawh a, keini pawhin rinna nuna intlânsiakna chu a tâwp kan tleng thei ang tih a sawi ta a ni. Thil pawimawh lai tak chu Isua en reng a ni (*Heb 12:2*), tichuan harsatna hnuaiah pawh Amah chu entawnah kan hmang thei ang (*Heb 12:3*).

Bung 12 chhiar hi entlang hrang hrang hmanga thil thlîr ang deuh a ni. Hêng entlangte tel lo hi chuan kan khawhmuh a chiang lo vin, harsatna awmzia kan manthiam thei lo vang. Hêng entlangte hmanga kan thlîr erawh chuan min delh bettu tawrhna chu dik takin kan hrethiam thei dâwn a ni. Tichuan chiang taka thil manthiamin, fing takin fiahnate chu kan chhânglêt thei ang.

Heb 12:1-13 chhiar chhuak la. Châng 5-13 chik taka ngaiantuahin hêng zawnate hi chhâng ang che:

Thununna hnâr chu eng nge ni?

Thununna kan chhân lêtna chu eng nge ni?

Thununnain a tum chu eng nge ni?

Chhiar leh tûr: *Heb 12:1-13*. Beiseina neih theih chhan hrang hrangte chu ziak chhuak la. Thlarau lam zirlai i zir chhûnga hê beiseina a taka i lo chan dân chu engtin nge ni?

ZIRTÂWPNI

August 12

ZIR BELHNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Tihdam Rawngbawlña-a* “Ni Tin Nuna Tanpuina, pp. 453, 454.

“Mi tinin beidawn leh lunghnual hun kan nei theuh a, Pathianin a lei fâte chungah a ngilneihna a lantîr thîn tih ring hlei thei lo khawpa lungngaihna kan neih châng pawh a awm thîn. Chutiang hunah chuan ninawm lutuk taka nun rawn zar buaitu thil eng eng emaw a lo awm a, nun âiin thih a thlanawm zâwk thei hial a; rinhlehnâ bâwiah leh rin ngam lohna bâwiah hruai luhin an awm thîn a ni. Hetiang beidawnna nî-ah hian, kan thlarau mitin Pathian kaihhruaina va hmu thei hlauh ila chuan, min chhan chhuak tûr leh chatuan tlângâ kan kête phun nghet tûr te, kan rinna tichak tûr te, nun thar mi pe tûr tein a vâtirhkoh lêng vélte chu kan hmû ang.”—Ellen G. White, *Zâwlneite leh Lalte*, (2nd Edition, 2014), p. 142.

SAWI HO TÜRTE

- ① Ellen G. White-i chuan kan “zâin” beidawn riâu lai leh zâm chhiat hun kan nei theuh tih a sawi a. Chutiang hunte kan kal tlang laiin eng ang takin nge chutiang chu kan inhriatsak thin le? Beidawnna kha tak kan paltlang laiin, engtin nge beiseina tlentuah kan tan tlân thei ang le?
- ② In class-ah, Thawhlehni zirlâi tâwpa zawnate in chhânnâ en ho leh ula. Nangmahni hnaih takin Pathian a lo awm tih in hriatnain nangmahni nunah eng danglamna nge a thlen?

- ④ In class-ah, Job 38-41ring takin chhiar ula. Eng ang Pathian nihna ang chī chu nge a tārlan? Beiseina leh phûrna pe tûr che uin eng nge in zir chhuah? Engtin nge heta tân hian Sabbath chu a inhmeh viâu? Engtin nge Pathian niphung leh nungchang hmu thiam tûra min tanpui?
- ⑤ Danglamna thlengtu ‘beiseina’ hi chunglam chhuak a ni. Chumi awmzia chu kan nuna beiseina thlentîr tûrin kan indîlsak thei tihna a ni. Tûn hnâi deuh lawka beiseina lo chuâi deuhte beiseina tuâi thar lehna dîlin tawngtaisak ang che u. Chû bâkah, beiseina neih tuma bei hlawhchhamte tân eng nge in tihsak theih ang?
- ⑥ Mi inhuâmte in awm chuan, chû mi hnênah chuan beiseina leh rinna hlohtîr tûra beidawnna leh fiahna a tawh dân sawitîr ang che u. Eng thilin nge chuta tang chuan hawikîrtîr leh ta? Rinhlehna leh beidawnna kan tawn chânga sâwtpui tûr eng thil nge kan inhrilh tlân theih ang?

ZIRLAI 8

August 13-19, 2022

HMUHTHEIHLLOH CHU HMÛIN

CHÂNGVAWN: “Rinnain lal thinurna chu hlâu lovin Aigupta ram a kalsan a, hmu hmu theih lova chu a hmu avângin a tuâr fan fan a,” (*Hebrai 11:27, NKJV*).

SABBATH CHAWHNÛ

August 13

Bible Châng Chhiar Tûr: *Is 40:27-31; Joh 14:1-14; Rom 8:28-39; Eph 1:18-23.*

HEBRAI bûa ‘rinna’ hrilh fiahna hian chona a siam fo thîn a. “Rinna hi thil beiseite awm ngeia hriatna, thil hmu lohte hriat fiahna a ni,” (*Heb 11:1, NIV*). Engtin nge kan hmu loh chu kan hriat chian theih ang? Chuti chungin, hei tak hi kan chângvawna Mosian a târ lan chu a ni sî a: “Hmu hmu theih lova chu a hmu avângin a tuâr fan fan a ni,” (*Heb 11:27, NIV*).

“Amah hmu hmu theih lo va chu” hmu tûra koh kan ni tih han hriat hian chona chu a la lian ta deuh deuh a; chû chu thil a kal fuh loh laiin a la ni leh ta nghâl. Heta tân hian rinna kan mamawh a, Kristâ rinna ang chî, Pathian leh Pathian lalram chungchâng thutakin a siam chu a ni ngei tûr a ni. Kan Pâ thatna chungchâng thutak, Isuâ hminga thiltihtheihna, Thawlehra thiltihtheihna leh, Pathian lainatna te chu thutak pawimawh, fiahna kan hmachhawn leh, engkim mai ringhlel tûra thlêmna kan tawh lai pawha min din nghehtîr theitu tûr chu a ni.

ZIRLAI THLİR LÂWKNA: **Pathian chungchâng eng thutakten nge dinhmun tha lo ber bertea kan din lai pawha ding nget tûra min tanpui thei ang?**

SUNDAY
KAN PÂ CHUNGCHUÂNNA

August 14

“Pathianin min hmangaih tak tak chu ni se, _____ min tihsak êm êm ang!” Hê thû hi vawi eng zât nge kan rilrûah a lo lang nawn fo tawh pawh ka hre lo. Kan dinhmun kan han inenlêt a, chutah “Pathianin min hmangaih tak tak em? Min hmangaih tak tak chu ni se, hetiang hi a ni hauh lo vang” tiin kan ngaihtuah tan a.

Pathian thatna min rinhlelhîr thîntu ngaihtuahna pahnih a awm a. Pakhatna chu, kan thinlung leh rilrûah thil eng emaw duh hliah hliah kan nei a, chû chu tha tûra kan ngai bawk a; Pathian erawh chuan thil dang min duhsak tûra kan ngaih bawk sî avângin a buaithlâk ta thin a ni. Pahnihnaah, kan rinna leh kan nuntawng chu a inkalh avângin Pathian thatna kan ringhlel a ni thei bawk. Thil lan dân a that a, rilrû a nawm emaw, thâwm a that leh a tui bawk chuan, a thâ ni mai âwm tak a ni. Chutiang chu kan neih theih leh sî loh hian, Pathian chungah kan thinrim ta mai thin a ni.

Hetah tak hian rinna chu a lo chêt a ngai a. Pathian leh A thatna chunga rinhlelhna nei tûra thlêmna kan tawh hunah ngîi rinna chu a taka a lo chêt a ngai a ni.

awina thiltithei tak a ni. Pathian thatna rinhlelhna laka kan rilrûte min vênsak tûr eng Bible chângte nge i hmuh theih?

Rom 8:32-ah, kan dinhmun duhawm lo vin min tih chî-âi buâina invêng kawnga min tanpui thei tûr thu pawimawh a chuâng a. “Pathianin kan tân thil tin rêng min hlui a hniâl lo a nih sî chuan, kan dinhmun chu pawm a, Amâ Fapa ngîi rawn tirhna hmanga Mahni dinhmun tha

lo berah a rawn indah a nih sî chuan, kan tâna a thlâwna lâwm taka min thihsak duh loh tûr a awm thei dâwn em ni?” (Message). Engtin nge kan tâna min thihsak tûra Isua rawn tîr tawh chunga Pathian chu nêp leh uikawm ta viâu tûr anga kan ngaih theih ang ni?

Chumi awmzia chu, kan tâna Pathian thilphalzia thutak chu, Kristâ thihnaah khân hmuh a ni a; chû chuan fiahna kan tawhin keimahni chhûngâ rinhlelhna a thlen theih zawng zawng ngawng thûk zâwk a nei tûr a ni.

Engtin nge thutak (Pathian thatna) chu i rinhlelhna âia thiltithei zâwk a nih theih ang? Nangmâ âia thi tûrin Pathianin Isua a rawn tîr a, chutiang taka thilphalna namên lo tak chu nangmâ chungah kawng hrang sâng chuângin a lo thleng zui zêl tih ngaihtuah nân hun eng emaw chen hmang ang che. Chû chuan i rinna atân eng nge a tihsak che?

**THAWHTANNÎ
ISUÂ HMINGIN**

August 15

“ ‘Nangnin ka hmingin eng pawh mi dîl chuan chu chu ka ti zêl ang’ “ (Joh 14:14, NKJV).

Isuan A zirtirte kha hun rei a awmpui thei dâwn tawh lo va. Anmahni tanpuitu leh fuih phûr thîntu chuan vânah a lâwnsan dâwn a, zirtirte ngaihtuahna a buaiin, a châu tan ta a ni. Mahse zirtirte khân Amah chu hmu zui thei dâwn tawh lo mah se, Isuan thutiam chhinchhiah tlâk ta a pe thung a ni.

Chhiar tûr: Joh 14:1-14. Châng 13 leh 14-in a sawi dânin, Amâ hminga kan dil chuan ‘eng pawh’ min tihsak zêl dâwn tih min tiâm a. Hei vâng hian, kan tawngtaina zawng zawng deuhthâw pawh chu “Isuâ hmingin, Amen” tiin kan khâr thin a ni.

**Hei hi i sawi chângin, a awmzia chu eng ni tûrin
nge i ngaih tlângpui? Hetianga tawngtai tûra Isuan min
fuiha A tum tak chu eng nge ni? A thil sawi tum tak
manthiam nân hêng chângahte hian eng
hmâwrhmuhnate nge awm?**

“Isuâ hminga” kan dilin, kan tân vân pum pui chu chéttir a ni dâwn tih kan chiang ngam a ni. Kan kiang vêla vântirkoh awmte chu kan hmu thei lo. Mahse, an awm a—kan ngennate min tihhawtlinsak tûra vân lalhutthlêng atanga Isuâ hminga rawn tirhte an ni. Eng emaw chânga Isuâ hminga kan tawngtaiin, kan mit kan han men tâkah chuan kan kiang vêl thil engkim lo danglam nghâl tûr angtein kan ngai a—mahse, a lo la ngâi reng mai sî. Chutih laiin, Isuan thlipui a hâu reh ang khân, Pâ thiltihtheihna mak taka nghawng a neih nghâl theih tho laiin, Gethsemani (Huana) Pathian chaknain Isua a chelh zui zêl ang deuh khân, thâwm nei lo, hriat tham loh pawhin a lo thleng thei tho a ni. Eng emaw châng chuan lang sâr takin a lo thleng nghâl mai lo; mahse, chû chu Pathianin min thawsak ta lo tihna chu a ni chuâng lo.

Chhiar leh tûr: Joh 14:1-14. I chhiar pahin, Isuan hmâichhana thil hrilh che angin ngaihruât ang che. Hêng thutiâmte atang hian eng beiseina leh phûrna nge i neih thar theih? Chutih ruâla mahni inzawh tûr: “Hêng thutiâmte keimâ tâna a lo famkimna tûr dâl thei chu eng thilte nge ni? Engtianga hmalâk thar nge ka tum ang?”

THAWHLEHNÌ

Thawhlehna Thiltihtheihna

Thawhlehnain mihring chaklohma vânga harsatna a ching fel a. Isuâ nun, thihna leh thawhlehna chungchâng

August 16

kan ngaihtuahin, Isuâ thihnaa thilthleng khân dân ang taka Pathian nêna inremna min siamsak chungchâng kan ngaihtuah thîn a. Chû chu dik pawh a dik réng a ni.

Chuti chungin, Thawhlehna khân chhandamnaah thil belchhah bîk a nei a. Isuâ thawhlehnain awmzia a neihna chhan chu keini pawh kan la tho vê leh dâwn tih min kawhhmu ngawt hi a ni lo. Thawhlehna zârah Isua kha Pâ dinglamah, lalna leh thuneihna neiin a awmtîr a. Hê thawhlehna thiltihtheihna ngîi hi, tûna kan tâna Pathianin thiltihtheihna lam neih theiha a siam tho chu a ni!

Eph 1:18-23-ah Paulan Pathian thiltihtheihna chungchâng a sawi a. Hêng chângte hian Thawhlehna thiltihtheihna chungchâng eng nge min zirtîr? Hêng chângte atang hian eng beiseina leh thutiâmte nge i hmuh theih?

Chunglam tanpuina zâr chiaha an hriatthiam theih tûr dilin Paulan Efesi mîte a tawngtaisak a: 1) Isuan min kohna anga siamthatna beiseina leh hmalam huna chatuan nunna tûr te; 2) kan tâna lantîr lo ni ta thiltihtheihna kan manthiamna tûr te a ni.

Paulan hê thiltihtheihna makzia chungchâng sawi fiah a tum a. Thiltihtheihna tûna kan neih theih hi, thlân atanga Isua káitholehtu, nunna pe lehtu chauh ni lo vin, Pâ kut dinglama thiltihtheihna dinhmuna hlângtu tho kha a ni. Mahse, Paulan chutah chuan a la tâwpsan mai lo. Thawhlehna khân Isua chu thiltihtheihna a pê ni mai lo vin, rorêl tûra thiltihtheihna leh, chatuan thleng pawha A mîten an la mamawh theih tûr tin réng tihsak theihna pawh a ni!

Nangmâ nunah, tholeh Isuâ thiltihtheihna i mamawhna laite ziak chhuak la. I zagh hnûah, nangmâ nuna a taka bel a nih theih nân tawngtai zui ang che. Chutih laiin, engtin nge tha zâwka i tih theih ang a, nangmâ nuna zalêñ zâwka hê thiltihtheihna chêttir tûrin eng thutlûknate nge i siam theih ang?

NILAINI August 17
KAN MANGANNA ZAWNGTE A HNÊN THLENIN

Mi thenkhatten an ina chhinchhiahna an târ pakhatah chuan, "I lungkham theih laiin engati nge i tawngtai kher ang ni?" tih hi a chuâng a. Pathian hnêñ pan a, kan thil veite hrilh âiin kan lungkham zing zâwk sî avângin keini tân chuan a nuihzatthlâk a ni.

Tû emaw chuan kan nun hi phuâr ang mai a nih vek hunin, Pathian hnêna hlânin, Amah chu inphlehtîr tûr niin a sawi a. Chuti chungin, tih ngaihna kan hriat loh tlenga harsatna kan inchai buaitir thîn sî hi chu a mak ngawt a ni. Engati nge tih ngaihna kan hriat loh hnûah chauh LALPÀ hnêñ kan pan thin le?

Chhiar tûr: 1 Pet 5:7. Peteran Sam 55:22 thû a sawi chhâwng a. Hetah hian kan tân eng thuchah pawimawh nge chuâng? En tel tûr, Mt 6:25-33.

1 Pet 5:7 hi thu tluâng tak a ni. Thurûk inthup pawh a awm lo va, a sawi tum chu a chiang nghâl mai. Heta 'nghat' tih hi theh, pahi, dah, pê tihntate pawh a ni thei a; chutiang chuan min tinatu nêñ inzawmna in nei ta lo thîn a ni. Mahse, kan phurritte chu khawiah mah thehthang a ni sî lo. Kan lungkham pawh a bo mai hek lo. Kan Pâ vâna

mî hnêna hlan a ni a, Ani chuan min chinfelsak a tiam a ni. Chutiang chu Isuan *Matthaia* ziaka min hrilh chu a ni. Hê thil kan tih loh chhan chu a khirh vâng ni a ni lo, a nihna takah chuan âwih awm lo khawpa awlsam a ni zâwk.

Thil chi hrang hrangin hlauhthâwnna min thlen a. Hnâ avâng te, beisei loh sawisêlna avâng te, duh loh leh hnâwl nia inhriatna avâng te, hrisêlna leh sum leh pâi engto vâng te, Pathian tâna tha tâwk lo va inngaih vâng te, ngaihdam ni lo va inhriat vâng te pawh a ni thei.

Eng pawh chu lo ni se, harsatna kan neih zui zêl chhan pakhat chu, mi tû emaw âia mahnia chingfel thei tûra kan inngaih vâng a ni. Mahse, Peteran chutiang ngaih dân chu ngaihtuah tha leh tûrin min sâwm a. Kan lungkham loh chhan tûr chu Pathianin min ngaihsak vâng a ni. Nûpa inthenna lo thlen dâwn lai emaw, tangkaina nei miah lo va kan inngaih lai emaw hian lo che tûrin Pathianin min la ngaihsak tho ang em? Bible chuan eng dinhmun atang pawha min siamtha tûrin Ani chuan min ngaihsak tâwk tih min hrilh.

Eng thilten nge tûnah hian engto neihtîr che? Thil buaithlâk tak emaw, lo thleng âwm tak emaw pawh ni se, LALPÀ tân thil harsa lutuk eng mah a awm lo. Harsatna lian ber ni zâwk chu, Pathianin kan harsatna chu hriain, min chifelsak thei tih kan ring tho chungin, keimahni tha tihzâwngin min chinfelsak tih kan ring mauh sî chu a ni mai thei e. Nangmâ nunah chutiang chu dik fûin i hria em?

NINGANI August 18
PATHIAN HMUH THEIH LOH LÂI PAWHA RINAWM CHEU

Kan chunga thilthengah tû mah rêngin min ngaihsak ta lo tia ngaihtuah hi hrehawm tak a ni. Pathianin

min hre lo va, min ngaihsak hek lo tia ngaihtuah phei chu a mangan thlâk ber mai. Babulona Juda saltângte tân kha chuan, Pathianin an dinhmun A ngaihsak lo ni mai âwmin a lang a. Salah an la tâng reng a, an sualna avânga Pathian ensan niin an la inngai reng bawk a. Mahse, Isaian an hnênah thlamuânna thûte a sawi a. *Is 40* hi an Pathian chungchâng Isaian tha taka a sawina thu mâwi tak a ni: “Ani chuan berâm vêngtu angin a pâwl chu a châwm ang a, berâm note chu a bânin a pawm khâwm ang a, a ângchhûng dahin a kalpui ang a, no hruai laite chu zawi tein a hruai dial dial ang,” (*Is 40:11*, NIV). Mahse hun eng emaw chen hnûah chuan, saltângten hetiang hian an ngaihtuah ta: *Khawiah nge i aum, Aw LALPA? Nang chu i la aum reng a, min ngaihsak zêl a ni tih finfiahna rêng kan hmu ta sî lo!*

Chhiar tûr: Is 40:27-31. Engtiang kawngtein nge Isaian Pathian chungchâng a sawi? Engtin nge hetianga Pathian chungchâng sawina hian an rin dân “Ka kawng hi LALPA laka thup a ni a, ro mi rôlna hi ka Pathian laka lâk bo a ni ta,” (Is 40:27, NIV) tih chu a chhân?

Mi chi dang, Pathian laka an kawng thupsak ni âwma ngaih Estheri bûah a chuâng a. Hê bûah hian, Pathian chu vawi khat lek pawh târ lan a ni lo. Chuti chungin, anmahni nuâi chimit tûra thupék tihdanglam theih loh laka A mîte chhanchhuak tûra Pathian chêtna lo thleng chungchâng hlîr a ni zâwk a. Hei hian hmânla huna thilthleng chungchâng a sawi ngawt a ni lo va—hmalam huna Pathian mîte tiduhdah leh an chhiatna thlen tûra dân siam a nih leh hun tûr entîrna pawh a ni bawk (*Thup 13:15*). Chutiang thil râpthlâk chu lo thleng ta se, Pathianin A mîte chu kalsan tûr angin i suângtuah thei rêng em?

Kan lo hlauh a tûl lo ve. Estheri chanchina A mîte chhanhimtu Pathian tho khân tâwpna huna buainaah pawh A chhanchhuak leh dâwn a ni.

Saltângte hnêna Isaian Pathian chungchâng a sawi dân kan chhiar ta a. Pathian chu a bo ta a, anni chu a kalsan ta tih ringtûte hnênah engtin nge Pathian chungchâng i sawi ang? Engtin nge an mihring mita an chhehvêl an thlîr dân ni lo, rinna mita thlîr zâwk tûra anni chu i zirtîr theih ang?

ZIRTÂWPNI

ZIR BELHNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhâbu, Zâwlneite leh Lalte-a “Lalnu Estheri Hunah,” pp. 507–512.

August 19

“Pathianin A hnêna diltûte hnênah Thlarau Thiaghlim a pe dâwn tih a sawi a ni lo’m ni? Hê Thlarau hi a tak, kaihruaitu dik chu a ni lo’m ni? Mi thenkhatten rinthû maia ngaiin, Pathian sawi anga A thu rin chu an hlâu tlat mai a. Min zirtîr tûra LALPA hnêna tawngtaiin; mahse, chuti chung chuan Pathian thutiam pawm leh Amâ min zirtîrna rin chu an ngam lo tlat mai. Inngaihlâwmna nêna kan Pâ vâna mî hnêna kan pan a, zirtîr theih rîlrû pû a, zir duh leh châkna kan neih chhûng chuan, engah tehlul nge Pathianin Amâ thutiamte a hlen chu kan han rinhlel ang ni? Hun rei lo tê pawh Amah ringhlel a, A hming tihliâu tûr in ni lo. Amâ duhzâwng hriatna kawng in zawn hunin, Pathian chêtnaa in tih tûr chanvo chu, Amâ ruâhmannna in tihnaah nangni chu kaihruai leh malsâwmsak in ni dâwn tih rin tlat a ni. A zirtîrnate dik lo taka kan hrilhfiah loh nân mahni chu kan inring tâwk lo thei a; mahse, hei hi tawngtai thupuiah nei ula, Amah chu rinchhanin, a tâwk khâwp thlengin rinchhan tlat rawh u. Tichuan A Thlarau

Thianghlim chuan Amâ ruâmannate leh Amâ lo chêt dân dan phung chu dik taka hrilh fiah dâwn che u a ni.”—Ellen G. White, *Manuscript Releases*, vol. 6, p. 225.

“Buaina leh rinhlehnna te, dodâlna te kârah hian rinna chu a chakin a thang duâng zâwk zêl a. Hetiang hun leh hmuna tawnhriat pawimawh tak takte hi incheina manto tak tak âi pawhin a hlu zâwk fê a ni.”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, (1st Edition, 2020), vol. 3, p. 639.

SAWI Ho TÛRTE

- ❶ **In class-ah, kan hmu lo chunga a awm tih kan hriat, kan rin thil chungchângte sawi ula. Engtin nge chû chuan “Hmuuhtheih lohva” hmû tih awmzia manthiam tûra a tanpui che u?**
- ❷ **Nilâini zirlai tâwpa zawhna kha sawi ho ula. Chutiang dinhmuna awmin kan inhre vê thîn em? Kan duhzâwng ni chiah lo pawh ni se, LALPÀ kawng chu a tha ber tih kan tih theih nân engtin nge tha zâwka tan kan lâk ang?**
- ❸ **“Rinhlehnna leh min dodâltu nêna inbeihna zârah rinna a thang” thîn a nih a, chû chuan “lunghlu manto âia hlu zâwk” thil hlu eltiang lama min hruai a nih sî chuan, engtin nge chutiang inbeihna kan thlîr dân tûr min rîuâtsak tûr ni ang?**
- ❹ **Kan zînga tam zâwkte chuan, kan thlîrna zâwn atang tala dinhmun râpthlâka ding mîte leh kan Kristian puite ngîi pawh kan hmu thîn a. Kan tawngtai a, theihtâwp kan chhuah chungin, kan suângtuah phâka thil duhawm lo ber a lo thleng a. Kan thil zir tâk behchhan khân, engtin nge chutiang chu kan hriathiam dân ni ta?**

ZIRLAI 9

August 20-26, 2022

FAKNA NUN

CHÂNGVAWN: “LALPA-ah chuan lâwm fo rawh u: ka ti leh pek thîn ang, lâwm rawh u!” (Filipi 4:4).

SABBATH CHAWHNÛ

August 20

Bible Châng Chhiar Tûr: Jos 5:13–6:20; 2 Chro 20:1-30; Sam 145; Tirh 16:16-34; Filipi 4:4-7.

LÂWMNAA kan khah hi chuan LALPÀ chunga lâwma âu chhuah a awl thîn a. Thil a kal fuh loh erawh chuan a awlsam lo va, dinhmun duhawm lo tak, fiahna hmuna awma kan inhriat phei chuan khirh tak a ni thîn. Chutiang dinhmuna kan awm lai tak chu, rinna kan chelh theih nâna min tanpuitu tûr ber a nih avangin, nasa lehzuala Pathian kan fak a tûl hun a ni.

Dik tak chuan, fakna hian kan dinhmun thim ber pawh a siamtha thei a, kan vêl thil nihna chu lang theiin a danglam kher lo pawh a ni thei a; mahse, keimahni min tidanglamin, kan vêl thilte pawh chuan chona hmachhawn thei tûrin min tanpui thei ta thîn a ni. Fakna hi rinna a taka chêtpuina a ni. Kan tân chuan tih dân phung réng a ni lo mai thei e; mahse, tih thana neih tuma kan beih fan fan chuan, kan nun pêng khat lo niin, tipiangthar tûr leh hneh tûra thiltihtheihna a nei a ni.

ZIRLAI THLÎR LÂWKNA: **Fakna chu eng nge ni? Engtin nge fakna chu dinhmun harsat huna thlarau lam râlthuam thiltithei tak a nih? Engtin nge faknain keimahni leh kan ckiang vêl dinhmun a siamthat thin?**

SUNDAY
FAKNA ATĀNA RUHRĒL

August 21

Russian ziaktu ropui, Fyodor Dostoyevski kha tihhluum tûra a chungthû rôl a ni a, thurêl erawh chu a tâwpa hrilh chauh a ni. Tân inah kum tam tak a hmang ta zâwk a. Tân ina a nuntawng chungchâng sawiin, heti hian a ziak a: "Mi zawng zawnge chu kal pêngin, nang chiah kha rinawm awm chhun pawh ni lang, a tâwp thlengin ring fan fan rawh; i khawharna hnuaiah pawh chuan Pathian hnênah fakna hlân ang che," tiin.

Hêng zirlaiahte hian Paulan dodâlna leh tihduhdahna namên lo a tuâr chhuah dân kan hmu ta a. Tûnah erawh chuan Roman tân ina khung a ni ta a. Chutiang a ni chungin a beidawng chuâng lo va; phûr takin Filipi khuua ringtûte fuihna thû a la ziak zâwk a ni!

Chhiar tûr: Phil 4:4-7. Amah tân ina tâng chunga chutiang thilte Paulan a ziah theih chhan chu eng ni tûrin nge i ngaih? Hê thû-ah hian, 'Pathian thlamuânnâ'[neih theih dân chu eng nge ni?

Thil a kal tluân laia lâwm theih hi thil pakhat a ni a. Mahse, Paulan 'lâwm fo' tûrin min fuih sî a ni. Chû chu mak kan ti deuh mai thei e. Paula thu ziah hi a nihna ang taka kan lâk dâwn chuan, kan tân thil buaithlâk pahnih a awm.

Pakhatna, 'lâwm fo' tûr kan nih dâwn chuan, lâwm chhan tûr eng mah awm lo anga a lan lai boruâk hnuaiah pawh kan lâwm reng tho tûr a ni ngîi ang. Pahnihna, 'lâwm fo' tûr kan nih dâwn chuan, lâwmna tûr âwma kan ngaih loh lai hunah ngîi pawh lâwm dân kan zir a ngai dâwn tihna a ni ngîi ang.

Paulan kan rilru ngaihtuahna rem zâwng a nih loh theih lai hunte pawha Pathian fak tûrin min ko va. Âwm ang lo takin a lang pawh a ni thei. Mahse, lâwmna tûrin boruâkin a zir lo anga a lan lai ngîia lâwm tûra koh kan ni tih kan la hre zêl ang. Tawngkam dang chuan, fakna hi rinna a taka chêtpuina a ni. Rinna hi boruâk awm dâna innghat ni lo, Pathian chungchâng thutaka innghat zâwk a ni ang chiahin, fakna pawh hi thâa kan hriat vâng ni lo vin, Pathian chungchâng thutak leh kan hnêna thû min tiâm tâwk vânga fak tûr kan ni zâwk. Mak deuh mai chu, chutiang tak rinna chuan kan ngaihtuahna te, kan rilru sûkthlêk leh a boruâk dinhmun nêñ lam chuan a thunun thîn hi a ni.

Vawiin kan Bible chânga Paulan Pathian chungchâng thutak—tân in chhûng pawha amah hlim taka awmtîr theitu a sawi chu eng nge ni? Pathian chungchâng thutak chu ziak chhuak ang che. Chûng thilte chu ennawn lehin Pathian chu fak ang che. Engtin nge hei hian i rilru sûkthlêk leh i dinhmun i thlîr dân a thlâk danglam?

**THAWH TANNÎ
TAWNGTAINA HMANGA KULH TICHIMIN**

August 22

Sâp hoin thil sawi dân pakhat an neih chu: "a kil thlenga rawng hnawih" tih a ni. Pindan chhuât rawng hnawih angin suângtuah la, i hnawih zêl lai chuan a kilah i lo awm reng tawh mai tih i inhre chhuak a—rawng hnawih thar chu rapa i chhuak dâwn a nih ngawt loh chuan a ro thleng a kila i tawm rih a ngai dâwn tihna a nih chû!

Eng emaw châng chuan kan rinna hi pindan kil thlenga rawng hnawih ang kan ni a. Kan rawng hnawih la

huh chuan a kilah min dang kawl-âwk ang dinhmunah kan ding thin. Kan dinhmun kan inthlir a, Pathian, rinna leh thil kan lo rin thin engkim mai kha kan hnar emaw, a nih loh leh kan rinna chuan thil theih loh anga lang chu ring mai tûrin min nawr lui emaw a ni ta thin.

Pathianin Israelte chu a kilah a hruai a. Thlalêra kum 40 an vahvaih hnû khân, Pathianin A mîte chu ram ruâk, phûl hmun râlmuâng takah a hruai lût ta a ni lo. Ram bunga hmêlma kulh ngheh berna hmunahte A hruai zâwk a. Chutah chuan ni ruk chhûng chu ngâwi rengin Jeriko kulh an kal huâl ta a. A ni sarihnaah erawh chuan Pathianin ring taka âu tûrin a ti ta thung a—chuta âuthâwm leh tâwtawrâwt ham rî tangruâl chuan hnehnâ a chantir ta a ni.

Chhiar tûr: Jos 5:13–6:20. Pathianin Israelte hnênah eng nge zirtîr tuma a beih?

Ring taka âu vânga chû âu thâwm nghawr vânga kulh bang kha chim ta a ni lo. Pathianin Israelte chu ‘ring taka âu’ tûra a tihna kha Davidan *Sam* 66:a a ziah âuna ang chî kha a ni: “Leilung luah zawng zawnge u, Pathian châwimâwiin hlim takin âu ula; A hming ropuzia chu hlain sa chhuak ula; a fakna chu tîropui rawh u!” (*Sâm* 66:1, 2, NIV). Hê ring taka âuna hi fakna a ni! Ni ruk chhûng kulh ropui tak an thlîr hnû khân, anmahni ngawt chuan tihchim ngaihna a awm lo tih an hre ngîi ang.

Engtin nge hê thû hian *Heb* 11:30 thu manthiam tûra min tanpui?

Pathianin kan nuna thil thar eng emaw tak A tih dâwn rêng rêngin, keimahnî chakna leh ruâhmannâ zâra dingchang thei kan ni lo tih min zirtîr nân, Jeriko kulh

min hruai thleng mai thei a ni. Kan mamawh engkim hi keimahnî pâwn lam atanga lo kal a ni a. Tichuan, kan hmâa thil awm chu namên lo tak anga lang hiâl pawh ni se, kan tih tûr chu, kan mamawh tin rêng kan hmuhna hnâr—Pathian fak chu a ni zâwk. Hei tak hi rinna a taka chêtpuina a ni.

**THAWHLEHNÎ
FAKNA NUN CHU**

August 23

Boruâk tha tak hnuiah pawh LALPA fak duhna thinlung kan pu sa lo mai thei e. Chutiang a nih phei chuan, boruâk duhawm lo tak hnuiah phei chuan a va khirh duh âwm vê? Mahse, chutiang ti tûra koh kan ni sî a. Fakna hi eng hun bîk emawa tihiphung pakhata kan neih lek fang a nihna atanga kan chêenna boruâk a nih thlenga hmasâwn chhoh zîl dan kan zir tûr a ni. Fakna hi thil tih bîk eng emaw mai ni lo vin, nunphung eng emaw bîk a ni zâwk tûr a ni ang.

Chhiar tûr: *Sam* 145. Davidan Pathian a fak chhanah eng thilte nge a sawi? Engtiang kawngtein nge hêng fakna hla thûte hi nangmâ puâl ni tûr a nih?

British mî thuhrliltu ropui, Charles Haddon Spurgeon khân lehkhabu *The Practice of Praise* tih a ziak a. Chû chu *Sam* 145:7 behchhan a ni. Hê châng tâwi têah hian, Spurgeon chuan kan nuna fakna kan chher puitlin theih nân thil pawimawh pathum ngaihtuah tûrin min chhawpsak a.

1. Fakna hi kan chhehvêl kan thlîrna atanga tih a ni.
Pathian ropuina hmu tûra kan chhehvêl kan thlîr loh chuan, Amah fakna chhan tûr rêng kan nei lo vang.

Thilsiam khawvâlte i thlîrin, fak phû, Pathian kutchhuak mâyina ang chî, engte nge i hmuh theih? Thlarau lam thilte i thlîrin, fak phû, Kristian thartea rinna ang chi, eng nge i hmuh theih?

2. Fakna hi kan thil hmuhte kan hriat rengna atanga tih a ni. Fakna boruâka chén kan duh a nih chuan, kan fak chhan tûrte kha ngaihtuah chhuâk leh thîn ila. Engtiang kawngtein nge Pathian chungchâng thil ropuite (A thatna min hriat chhuahtîr thei eng thil emaw te) kan hriat reng theih ang? Tichuan, A thatna leh Amâ chungchâng thutak chu kan rilrû atangin a bo mai lo thei ang.

3. Fakna hi a chungchâng kan sawi chhuah leh thin atanga tih a ni. Fakna hi kan lû (ngaihtuahnaa) thil eng emaw kan tih a ni lo. Kan kâ atanga lo chhuak, kan kiang vêla mîten an hriat chu a ni zâwk. Tawngkâ ngéia Pathian i fak chhan tûr eng nge ngaihtuah theih i neih? Chutiang fakna chuan nghawng eng nge a neih ang a, tû chungah nge ni ang?

Pen leh lehkhabuân lâ la, hêng thil pathumte hlen nân hun tlêm hmang ang che. Nangmâ nunah fakna chu chîn thana chher lian tûrin eng nge i tih theih ang?

NILÂINÎ

THUHRETU THIAMLOHCHANTÎR

August 24

Tirhkohte bû-ah, fakna hian a ngaihthlatûteah nghawng mak tak a nei a. Tirhkohte 16:16-34 chhiar la. Thawmhñaw hlihsak leh vuâk hrep hnûin Paula leh Sila-te kha tân ina khung an ni a. An vuakna pem leh hliama hriak han hnawihsaktu tûr pawh an awm lo. Taksa na tuâr

H-7

leh an kâa kekawl bun chungin, tân in pindan chhûngril ber, thim zînga khung an ni. Mahse, tân ina tâng dangten an ngaihthlâk lai chuan, Paula leh Sila chu tawngtaiin, an zâi tan ta a ni.

Lîrnghin hnû, tâng vêngtûin Paula leh Sila bâkah tâng dang tû mah an tlân chhuak lo tih a hriat hnûin, "Paula leh Sila-te hmâah chuan khûr chungin a bawkkhup a. Chutah anni chu hruai chhuakin, 'Pûte u, chhandama awm tûrin eng nge ka tih tûr?' (Tîrh 16:29, 30) tiin a zâwt a.

Eng vângin nge hê thilthleng hian tâng vêngtuin chhandamna mamawh a nih a inhriat chhuahtîr? Paula leh Sila-te tawngtai leh fakna hla sâ khân mi tângte tlânbo lohna bâkah, hê pâ leh a chhûngte piantharna a thlentîr theih chhan ni tûr a i ngaih?

Kan faknain kan vêla mîte dinhmun tûr chatuan atâna a'n siamtha tûr ngaihtuah chu hlimawm tak a ni. Tûnah Paula leh Sila-te khân tâng dangte tih thin angin, thim zîngah rûm leh phunnâwi ni ta se, khâ mi zân khân chhandamna chang an awmin i ring em?

Tâng vêngtu leh a chhûngte awm zêl dân kan hre zui lo nân, Rom. khuaa tân in atanga Paula lekhathawn thûte kha chhiar vê ngéi tûrin kan suangtuah thei a ni: "Krista avânga amah in rin chauh ni lovin, amah avânga in tuar pawh phal a ni sî a; indona keimaha in hmuh thin, tûnah pawh keimahah a awm tih in hriat, chu mi ngei chu in neih vê tâk hi," (Phil 1:29, 30, NIV). Hei hi an chhiar vê a, Paula tawrhñain lâwmna a thlen thû an hriat chuan, an thinlungah hlâ lo lang nghâlin, eng ang boruâk hnuâiah pawh rinawm taka awm zêl tûra chona/phûrna thar an nei ngéiin a rinawm a ni.

Nangmâ thinlung atanga lo chhuak fakna hlâin tû chungah nge Pathianin hû a neih theih phah i rin? Mi dangte zînga Pathian in fakna chu inhawng leh luân chhuah remchâng zâwk a nih theih nân bei ho ang che u. Rah thâ a chhuah theih dân tûr chu hriat phâk bâk a ni.

**NINGÂNÎ
HNEH ZÊLNA RÂLTHUÂM**

Chhiar tûr: *2 Chron 20:1-30*. Jehoshafatan ‘fakna’ hi râlthuâm thiltithei tak a ni tih a hre chhuak a. Amah do tûrin ‘sipai ruâl ropui’ tak an lo thawk tih a hriat hnûin, indo tûra sipai inbuatsaihna lama kalpui lo vin, “*LALPA zâwt/zawng tûrin a inpe*” (*2 Chron 20:3*, NIV) ta zâwk a ni. Chawnghei tûra Juda mîte Jerusalema an lo kal khân, Jehossafatan an dinhmun dik tak chu pawmin “Mi chuti zozâi, mi rawn bei tûra lo thawkte chu lo han bei thei ziazâng kan ni sî lo va; a tih ngaihna rêng rêng kan hre bawk hek lo, i lam kan lo hawi mai zâwk a ni e,’ a ti a.” (*2 Chron 20:12*, NIV).

Sipai ruâl tam tham tak lo thawk i hmuhin, engtiâ chêt zâi nge rôl thâ i tih? *2 Chron 20:3-12-a* Jehosafata chhânnâ atangin, dodâlna namên lo tak hmachhawn dân tûrah eng zirlai nge i zir chhuah theih ang?

Jahaziela chunga *LALPA* Thlarau a lo thlen tâkah chuan, huisen takin heti hian a puâng a: “Hê indona hi in beih a ngai lo vang, inzâr ula, ding ngawt mai ula, in lama tang *LALPA* chhandamna chu en reng mai rawh u! Aw Juda mîte leh Jerusalem mite u, hlâu suh ula, zâm hek suh u, naktûkah bei tûrin thawk rawh u, *LALPA* chu in lamah a tang sî a, ‘tiin.’” (*2 Chron 20:17*). Chumi hnû chuan, Pathian

chibai an bûk a, “aw ring tak” (*2 Chron 20:19*) Amah fakna hlâ an sâ a. Anmahni tân Pathianin a dosak dâwn nâin, hmêlmâté hmachhawn tûra an chhuah a la ngai tho a ni. Indo tûra kan chhuah dân pângngâi a ni hauh lo mai. An kal chhuah paha *LALPA* hnêna faknate hlân tûrin Jehoshafatan zâipâwl a ruât a. “Hlâ an saka an han fak vêleh chuan Amona thlah te, Moaba thlah te, Seir tlânga mîte Juda-ho bei tûra lo thawkte châng rutû tûrte *LALPA* a dah a; tichuan, an tlâwm ta a,” (*2 Chron 20:22*). A ziaktûin a sawi dânin, Pathian thutiamte an rinna a taka an lantir a, “*LALPA* châwimâwina leh a thianghlim mâywizia an fak” (*2 Chron 20:21*) vêleh Ani chu a lo che ta nghâl a.

Chhiar lewh tûr: *2 Chron 20:1-30*. Pathian nêna in lén dunna, a bîkin harsat leh mangan huna a taka hman tûr eng thlaraau lam thupuite nge i hmuh theih ang?

ZIRTÂWPNI

August 26

ZIR BELHNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Thlahtubulte leh Zâwlneite-a* “Jeriko Khawpui Chim” pp. 509-520; *Zâwlneite leh Lalte-a* “Jehoshafata,” pp. 167-176.

“Kan thinlung leh hmuite hi, A hmangaihna tluk rual loh avânga Pathian fakna thu sawi chhuak tûrin i zirtir ang u. Kan thlaraute pawh hi beisei nei thei tûr leh, Kalvari kros ênga chén dân i zirtir ang u. Ván Lalber fa, Sipaihote *LALPA* fanû leh fapâte kan ni tih hi kan theihngihilh tûr a ni lo. Pathian hnêna hahchawlh hi kan hamthatna a ni sî a.”—Ellen G. White, *Tihdam Rawngbâwlna*, (2nd Edition, 2014), pp. 240, 241.

“Amah faka ka chawimawi lai hian min han zawm ve rawh u. Thim zînga in awm lai meuh pawh khan Pathian chu fak rawh u. Thlêmna in tawh lai meuh pawh khan fah

teh u. Tirhkoh chuan tihian a ti: “LALPA-ah chuan lâwm rawh u. Ka ti lehpek thîn ang lâwm rawh,” tiin. Chu chuan in chhûngkua-ah lungngaihna leh manganna a thlen ang em? Thlen a hnêkin hlimna ni êng a rawn luhtîr zâwk dâwn a ni. Tichuan ropuina lalthutthleng atang chuan chatuan êng chu in lakhawm ang a, in bul vela mîte in ên chhawng ve leh ang. Hê hnâa inrawlh tûr leh he êng leh nunna hi in vêla mîte hnêna theh darh a, in kawng chauh ni lo, in vêla mite kawng pawh chhun êng tûrin ka ngên che u a ni. In bul vêla mi siam that te, châwisân te, vânram leh ropuina lam kawhhmu te, khawv>1 thil zawng zawng chung lam chatuan ro hlû, ro chhe thei lo leh hausakna chhe thei lo kawhhmu te chu in thil tum lo ni rawh se.”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, (1st Edition, 2018), vol. 2, pp. 589, 590.

SAWI Ho TÛRTE

- ① **A huhova fakna hian Kristian nunah eng pawimawhna nge a neih? Engtin nge in Sabbath inkhâwma fakna chungchâng i sawi ang? Thlarau nun châwikâng chî a ni em? Fiahna leh harsatna kâra rinawmna vawng zêl tûra member-te chawkphûr chî a ni em? Ni lo ta se, engtia tih tûr nge ni ang?**
- ② **“Thim zînga awm lai pawha LALPA fak zêl” tih emaw, “Thlêmna tawh lai pawha Amah fak zêl” tih emaw hi eng nge a awmzia? Hetiang dinhmunah te hian engtin nge faknain min tanpui thîn?**
- ③ **Member-te chu an nuna faknain nghawng a neih dân testimoni sawitîr ang che u. In thil tawn atang chuan eng nge in inzirsak theih ang?**

- ④ **In class-ah, fakna Sâm pakhat thlangin, chhiar ruâl ang che u. Chû chuan fakna chungchâng eng nge a zirtîr che u? In rinna chungah faknain nghawng eng nge a neih?**

ZIRLAI 10*August 27-September 2***FIAHNAA THUHNUAIRAWLHNA**

CHÂNGVAWN: “*Thuhnuairawlhe chu an eng a thâwl e; lei hi an la rochung dâwn sî a,*” (*Matthaia 5:5*).

SABBATH CHAWNÚ*August 27*

Bible Châng Chhiar Tûr: *Ex 32:1-14; Sam 62:1-8; Ezek 24:15-27; Mt 5:43-48, 1 Pet 2:18-25.*

Hê thumal, *thuhnuairawl* tih hi kan hre tam vak lo va, Mosiâ chungchâng kan chhiar emaw, Engthâwlna Thû kan zir emaw chuan kan hmû ang. A chhan hriat a harsa lêm lo. Thuhnuairawlhnna hi ‘huâtna tel lo va tihnatna chhel taka tuâr fan fan,’ tia hrilh fiah a ni. Kan hriat tam loh leh, tûnlai kan nunziaa kan ngaihsân vak loh a ni bawk. Eng emaw châng chuan ‘inngaitlâwm’ tiin Bible-in a letling a. Chutiang nunzia pawh chu hnam tinte ngaihsân hlawh vak lo tho a ni.

Mahse, thuhnuairawlhnna, huâtna tel lo va tihnatna chhel taka tuâr fan fan, tih chu Isua leh a hnungzuitûte nungchang thilithei berte zinga pakhat a ni thung a. Chuti chungin, chû ngawt chu a tâwpna tûr a ni lo va: thuhnuairawlhnna thlarau chu natna leh hrehawm tuâr mëkte kuta hmanraw thilithei tak a ni thei. Dik takin, fiahna hmun hi thinlunga thuhruairawl zirna hmun ropui tak a ni thei. Kan thuhnuairawlhnna leh harsatna tawhna hmun hi Pathian tâna thuhretû thilitheia kan tanna a ni thei a ni.

ZIRLAI THLÎR LÂWKNA: Tawrhna leh thuhnuairawlhnna inkûngkaihna chu eng nge ni? Engtin nge, kan thuhnuairawlhnna leh harsatna hmunte hi mi dangte tâna thuhretû kan tanna a nih theih ang? Engtin nge thuhnuairawlhnna hi Kristiante tâna chaklohna ni lo, chakna a nih takzet theih ang?

SUNDAY*August 28***CHHANG PHEL LEH UAIN BUN CHHUAH**

Oswald Chambers chuan keini hi mi dangte tân “chhang phel leh uain bun chhuah” kan ni tûr a ni tih a sawi a. Hei hi eng a tihna ni tûrin nge i ngaih?

Bible pum puiah hian mi dangte rawngbâwlsak ‘vei’ êm êm entîrna tling a chuang nuâl mai. Mosia kha Ram Tiâm pana mipuite a hruai lain rôl leh sawisélna tuifâwn chhel taka tuâr tûra koh a ni a. Josefa kha Aigupta rama rawngbâwlna hmun sâng hlân a nihna tûra a zinkawngah a ûnaute phatsan leh tâtîrna tuâr tûra koh a ni bawk a. Khâng zawng zawngah khân, Pathianin A mîte nun kha A khawngaihna leh enkawlna khurpui a nih theihna tûra dinhmun duhawm lo taka an din A phal a; chû chu anmahni tân chauh pawh ni lo, mi dangte tân pawha thatpui tûr a ni. Chutiang dinhmuna din chu thinrim thlák emaw, hrehawm tak emaw a ni thîn. Chutiang zâwng chuan Pathianin min hmang vê thei a. Chutiang dinhmunah chuan thinrim leh nat a awl hlê. Mahse, nimin lama kan hriat tâk ang khân, Pathian-pêk chuan thuhnuairawlhnna hi, ‘huâtna tel lo va tihnatna chhel taka tuâr fan fan’ theihna a neihtîr thîn.

Chhiar tûr: Ezek 24:15-27. Heta thil thleng hi eng nge ni? Engati nge Ezekiel a kha hê crucible hi kaltlangtîr a nih?

Ezek 24:24-ah Pathianin, “Ezekiela hi in tân entîrna a ni ang a, a tihzia ang zélin in ti tûr a ni: hei hi a lo thlen hunah chuan LALPA Pathian chu ka ni tih in hria ang,’ a ti a,” (NIV). Ezekiela entîrna hmangin, Israel mipuiten Pathian chungchâng thutak—LALPA Chungnungbera chu a ni tih hriatna an nei ang a; Ezekiela nun hmanga entîrna, tawrhna a paltlang zârah hrilh lâwkna lo thlen famkimna chu an hmuthiam thei dâwn a ni. Keini dinhmun hmang pawh hian “LALPA Chungnungbera” chu mî engzâtin nge hmuhpah thei dâwn tûin nge hria?

Engtikah emaw chuan peih loh chin kan la nei ngê ngê dâwn. Nun hrehawm tako i nun laia i thil tawn chu eng nge ni? Chuta tang chuan eng nge i zir chhuah? Engtin nge nangmâ nun hrehawmna chu mi dangte tanpui nân LALPAN A hman tangkai theih ang?

**THAWH TANNÎ
KHAWNGAIHNA DILSAKIN**

August 29

Chhiar tûr: Ex 32:1-14. Hetah hian Mosian eng dinhmun pawimawh tak nge luaha kan hmuh?

Mipuiten rangkachak bâwngno lim biak an tan hnû khân, Pathianin an kal thui hreta ngaiin, anni chu A tiboral ang a, Mosia chu hnam ropui tako siam a tum a. Mahse Pathian thil sawi chu pawmpui mai lo vin, Mosian mipuite chunga A khawngaihna lantîr tûrin a ngên a, Pathian pawhin a ti leh ta lo zâwk a ni.

Ex 32:1-14 hian thupui pawimawh tak pahnih a târ lang a. Pakhatna, Pathianin helhmangte nuâi bo va, Mosia malsâwm tûra a tih kha amah fiahna a ni. Pathianin Mosia kha helhmang mipuite chunga khawngaihna A neih ang

chu lantîr vê tûrin a duh a. Fiahnaah chuan Mosia kha a hlawhtling a. Isua angin, misualte tân zahngaihna a dilsak a. Hei hian thil ngaihnawm tak a târ lang a: eng emaw châng chuan Pathianin dodâlna kan hmachhawn A phal a; fiahna hmuna kan awm a phal a; tichuan, thlîrtu vân mipuiten pên bo hmangte chunga khawngaihna kan neih dân chu an hmu thei dâwn a ni.

Israelte tiboral lo tûra Mosian LALPA a ngennaah eng thilte nge tanfungah a hman?

Pahnihna, hê thû hian dodâlna leh thuâwih lohna hi khawngaihna lantîr tûra koh kan nihzia a târ lang a. Mîten an phû loh lai tak hi khawngaihna lantîr hun a ni. Mahse, khawngaih an mamawh zual lai tak chu keinin lantîr kan duh loh lai tak a ni vê thung a. Mosiâ farnû Miriami khân amah a sawisêl a; ani erawh kha chuan phâr natna tihdamsak tûrin LALPA a ngensak thung a nih kha (Num 12).

Kora leh a pâwlte chunga Pathian a thinrim a, an zâa tihbotal a tum lai khân, Mosian an nun zuahsak tûrin bawkkhupin a dilsak a. A tûkah, hel hote an thih a, Pathianin tiboral tûra a vau khân, Israelte chu Mosia chungah an phunnâwi a. Mosia chuan bawkkhupa dilsakin, Aarona chu rang tako an zâa tâna inremna siamsak vak tûrin a tur hmanhmawh a (Num 16). Fiahna hnuiaia amâ thuhnuairawlha leh mahni hmasialna tel lo vin, Mosian a phû hauh lote tân khawngaihna a dilsak a ni.

I kiang vêla mî, khawngaih phû lo ber tûra i ngaihte chungchâng ngaihtuah la. Engtin nge thuhnuairawlha leh inngaihtlâwmna nêna an hnêna Pathian khawngaihna lantîrnaah i tan theih ang?

**THAWHLEHNÌ
MIN TINATÛTE HMANGAIHIN**

August 30

Tû emaw chuan, “Kan hmêlmâte hmangaih tiyah hian, tuikeplung inphúmaa bawlhhlawh kâi kan hmangaih tel tûr a ni tih chu a kâwk lo. . . . Kan niphung rênga duhawm kan nih vânga Pathianin min hmangaih a ni lo. Min hmangaih avânga mi duhawm lo ni ta chu kan ni zâwk,” tiin.

In ‘hmêlmâte’ in thlîrin, a tlângpui thûin eng nge in hmuh thin—tuikeplung nge a hualvêltu bawlhhlawh zâwk?

Chhiar tûr: Mt 5:43-48. Isuan kan hmêlmâte hmangaih leh tawngtaisak tûrin min ko va. Kan hmêlmâte kan hmangaih chhan tûr manthiam nâna min tanpui tûrin Isuan thilsiam atangin eng entîrna nge min pêk? Eng tak chu nge min zirtir a tum?

Mt 5:45-ah, min tinatûte, fiahna duhawm lo bera min hnûk lüttûte chunga kan chêt dân tûr entîrn nân, Isuan A Pa vâna mi entîrna a hmang a. A sawi dân chuan, A Pa chuan mi felte leh fel lote chungah pawh malsâwm ruah A sùrtîr thîn a ni. Pathianin mi fel lote pawh ruah a pê a nih chuan, keini pawhin chutiang chuan kan ti vê tûr a ni dâwn lo'm ni?

Isuan min tibuaitûte chungah rilru tluâng leh duhawm tak kan pu reng tûr a ni tia sawi a tum lo va, chû chu a theih tho pawh a ni ang. A nihna takah chuan, ‘kan hmêlmâte hmangaih’ tih hian kan hmangaih hiâm reng tûr a ni tihna ni lo vin, an chunga kan chêt dânah, ngaihsakna leh khawngaihna kan lantîr tûr a ni tihna a ni.

Isuan a thusawi tlângkâwm nân, inhniâlna tam tak tichhuak thei a hmang a, chû chu: “ In Pa vâna mi a thafamkim angin in thafamkim tûr a ni” (Mt 5:48, NIV) tih hi a ni. A thu tobul atang chuan a awmzia chu a chiang nghâl mai: Pathian thafamkim anga thatfamkim duhtûte chuan, Pathianin A hmêlmâte chunga hmangaihna a lantîr angin an hmêlmâte chungah hmangaihna an lantîr vê tûr a ni tihna a ni. Pathian mithmuha thafamkim nih theihna chu dodâlna hmangaih a ni; chû thil ti tûr chuan Pathian chauhin A pêk theih, thinlunga thuhnuairawlhnâ neih a ngai a ni.

Thuhnuairawlhnâ (“chhel leh ngaihtheihlohnâ tel lo va inhliâmnâ tuâr”) kan hrilh fiah dân rilrûa vawng chungin, ‘hmêlmâte’ chunga rilru dik pu tûra thuhnuairawlhnâ thinlung LALPAN A pêkna tûr chea danglamna neih mâkmawh chu ziak chhuak ang che.

**NILÂINÌ
KÂ CHÎP**

August 31

Fiahna hnuia thuhnuairawlhnâ entîrna thiltitheih ber chu Isuâ hnêñ atanga lo chhuak a ni. Amâ hnêñ pana “ka hnênah zir rawh u; thuhnuairawlhnâ leh rilrua inngaitlâwm tak ka nih hi,” (Mt 11:29) a tih khân, kan suângtuaha theih loh tûr anga kan ngaih chu A sawi a ni.

Chhiar tûr: 1 Pet 2:18-25. Peteran bâwihte tân thurâwn mak tak a pê a. Isuan râwng leh dik lo taka a chunga tih A chhân lêt dân sawiin, ‘A hniaka in zuina tûrin entawn tûr a hnutchhiah che u kha’ (1 Pet 2:21, NKJV) tiin a chah zui a. Petera sawi anga Isuâ entîrna atang khân, fiahna hnuia thuhnuairawlhnâ leh inngaihtlâwm dân eng thupuite nge kan zir chhuah theih ang?

Mi tūin emaw mi dang chunga dik lo taka a ti lai hmuh hi thil râlthlâk tak a ni. Chutianga tih tuârtu nih phei chu a hrehawm lehzual ngéi ang. A tlângpuiin dik taka râlsak duh mî kan ni a, fel lo taka tih kan hmuhin, ‘chinfel’ duhna kan nei thîn a, a phû tâwk anga dikna leh thinrimna hlen kan duh hiâl thîn a ni.

Chutiang hnuiaia nun chu a nuâm lo. Thutak pawimawh—kan Pâ vâna mi chuan engkim chunga thû a nei a, Amân thâ a tih angin min la chinfelsak vek ang—tih hi kan pawm a nih ngawt loh chuan, nun ngaihna a awm lo a ni ber mai. Hei hian Isua chunga thleng ang khân keini pawhin fel lo taka tihna lakah kan him vek dâwn lo tia kan dawnsawn thiam a ngai tih a kâwk tel a. Mahse, chutiang hnuiah pawh chuan kan Pa vâna mi chuan min awmpui zêl a, Ani chu thuneitu a ni tih kan hre reng tûr a ni.

Petera thurâwn, Isuâ nun nêna inzûl tak kha, dik lo taka tawrhtîr a nihna hnuiaia ngawih a chuh tlat kha a mak a. Mîte dikna chanvo humhalh âiin Pathian ropuizia thuhretûa tanna ropui zâwk a ni sî a ni. Kaifa leh Pilaten an zawh khân, Isuan a dinhmun insawiven nân thil tam tak a sawi thei a, Mahni pawh thiam a enchantir hiâl thei ang. Mahse, chu chu a ti lo. A ngawih tlatna kha a thuhnuairawlhxia entîrna a ni.

Engtin nge dik lo taka i chunga tih i nihna i chhân lêt thin? Engtin nge vawiin zirlaia târlan thupuite hi nangmâ nunah a taka i bel theih ang?

NINGÂNÎ

KAN LUNGPIU LEH INHUMHIMNA

Mi chapo ber ber, phünglûng leh mi nawr vak chîngte hi dinhmun hniam atanga lo chhuak an ni deuh châwk. Mi chapo leh mi chaldehl takte hi—inngaihtlâwm leh

thuhnuairawlhnâ tlachham tak—chhûnglama tlâkchhamna an neih mahni nihna thup nâna ti an ni duh hlê. An thil mamawh chu kan zâa kan mamawh theuh: tlamuânnâ, mi tling nihna, a bîkin rilru hrehawm leh na tawrh laia pawm nihna a ni. Chû chu LALPÂ zârah chian kan dawng thei. A tâwi zâwngin, thuhnuairawlhnâ leh inngaihtlâwmna hi, chaklohma niphung nêñ a inhlat a; Lungpui chunga inhûng ngivet nun fiah taka lan chhuah tîrna a ni zâwk thîn.

Chhiar tûr: Sam 62:1-8. Hê Sâm tobul chu eng nge ni âwm? Eng thil nge Davidan a sawi? A thil sawi atangin eng thlarau lam thupuite nge i zir chhuah theih ang? Pawimawh ber chu, engtin nge hêng thupuite hi nangmâ nunah i bel theih ang?

“A chhan awm lo vin mîte hi kan hmêlmâah an tang dâwn a. Khawvêl chauh ni lo, an ûnaute ngéi ngéi pawhin, Pathian mîte rilru sûkthlêk chu dik lo takin an la hrilh fiah dâwn a ni. LALPA chhiahhlawhte chu dinhmun khîrh taka dintir an la ni ang a. Mahnî hmasial, fellohma kawng zawhtûten mahni thiam enchantir nân tlâng liante chu tlâng téah an la chhuah dâwn a ni. . . . Dik lo taka hrilh fiahna hmangin hêng mîte hi rinawm lohna thuâm dumîn an la inthuâm dâwn a, a chhan chu anni thunun theih bâk chuan an thil tihte chu a tih buâi dâwn vâng a ni. Anni chu rintlâk loh anga kawh chhuah an la ni ang a. Hei hi kohhran member-te ngéi pawhin an la ti ang. Pathian chhiahhlawhte chu Kristâ rilrûin an inthuâm tûr a ni a. Diriâmnâ leh dik lo taka râlna chu pumpelh an beisei tûr a ni lo. Anni chu uchuak taka thahnemngai leh firfiâk tih an la ni dâwn. Mahse, an zâm chuângtûr a ni lo. Pathian kut chuan kal zêlna tûr chu a chelh a, A hming ropui nâna hawk tûrin a kaihruai zêl dâwn a ni.”—Ellen G. White, *The Upward Look*, p. 177.

September 1

Mi dangte demna leh khei nihna lakah eng ang taka invêng lâwk nge i nih? I invêng lâwkna chu a dik chiah lo pawh a ni thei em? Engtin nge LALPA vuân a, nangmâ sualte tâna Thia hmangaihnaa chuan i inhlun ngheh tlat zâwk a, mi dangte dêuna lakah i invênhim theih ang?

ZIRTÂWPNI

September 2
ZIR BELHNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Tihdam Rawngbawlna-a* “Hriatna Dik Zawn Pawimawhna,” pp. 435-437; *Chatuan Nghahfâk-a* “Tlâng Chunga Thusawi,” pp. 324-344.

“Harsatna chi hrang hrang kan tawh tûrte hi nêp zâwka min tuartîr theitu tûr chu thuhnuairawlha Kristaa thuhrûka awm hi a ni. Kan LALPA thuhnuairawlha ang hi kan neih vê phawt chuan mîtena min entlêuna te, chhân nawmnahna te, zar buaina te chung lamah kan lêng thei ang a, kan nun tinguitu an ni lo thuai mai ang. Kristian duhawmna leh ropuina lantîrtu tha ber chu mahni inhumunna hi a ni. Mîten an endawngna leh an chunga nunrâwnna an lantîr laia nghet taka awm thei lo leh, an thinrim bengdai thei lote hi chuan, an nuna Pathianin a nungchang tha famkim a rawn târlanna an lo dang tihna a ni. Krista zuitûte hnêna hnehna chang tûra chakna petu chu thinlunga inphahhniamna hi a ni a, chû chu vân lam nêna an inzawmna tilangtu a ni bawk.”—Ellen G. White, *Chatuan Nghahfâk*, (3rd Edition, 2016), p. 329.

SAWI HO TURTE

- ❶ **Engtin nge inngaaithlâwmnain tihnatna leh zarbuaina ‘chung lamah’ min awmtîr theih ang? Chutiang ti thei tûra inngaaithlâwmna nunchangzia thil pawimawh ber chu eng ni tûrin nge i ngaih?**

- ❷ **In hnam ze zîngah khân, eng angin nge inngaaithlâwmna leh thuhnuairawlha nunzia hi in ngaih thin? In zah nge, in hmusit nge, engtin nge ni? Hêng nungchang ze pahnihna in neihna dâl thei tûr eng harsatnate nge in hmachhawn thin?**
- ❸ **Tûnlai huna mi nungdamte zîngah thuhnuairawlha leh inngaaithlâwm entîrna tling tak hriat in nei em? Nei ta ula, engtin nge chutiang nunzia chu an lantîr a, an hnêñ atang chuan eng nge in zir chhuah theih ang?**
- ❹ **Engati nge thuhnuairawlha leh inngaaithlâwmna hi chak lohna anga kan ngaih leh thin ni ang?**
- ❺ **Davidan LALPA chu inhumhim nân a bêl thîn tih kan hmû a. Mahse, engtin nge chu chu a thawh dân? Engtin nge inhumhimna chu a inlâr chhuah thin? Tawngkam dangin, engtin nge kohhran hi inhumhimna mamawhte tân inhumhimna a nih thin? In tuâlchhûng kohhran khân eng ang inhumhimna nge in neih? Engtin nge a mamawhtûte tân inhumhimna hmuna siam tûrin tan in lâk theih ang?**

FIAHNA HNUÂIA NGHÂKIN

CHÂNGVAWN: “**T**hlarau rah erawh chu . . . dawhtheihna a ni,”
(Galatia 5:22, NKJV).

SABBATH CHAWHNÚ*September 3*

Bible Châng Chhiar Tûr: 1 Sam 26; Sam 37:1-11; Rom 5:3-5;
15:4, 5.

SCIENTIST-ten naupang kum 4 mîte leh marshmallows hmangain experiment an nei a. Naupang tin te hnênah chuan scientist-ten marshmallow an neih theih theuh tûr thû an hrilh a; scientist lo lêt leh thlenga an lo nghâk reng thei a nih phei chuan pahnih an neih theih tûr thû an hrilh bawk a. Scientist-ten an kalsan lai chuan naupang thenkhat chuan marshmallow chu an kâah an dah a; thenkhat erawh chuan an lo la nghâk a. An danglamna chu an hre ta a ni.

Scientist-te chuan chûng naupangte chu an tleirâwl thlengin chik takin an en zui a. Khatianga lo la nghâk theite kha chu nunphung hre zâwk, zirlai tha zâwk leh chutianga ti vê loté âia mahni inrintâwkna nei tha zâwkte an ni. A lan dân chuan, chhelna neih kha thil ropui zâwk entírna, mihring nuna thil pawimawh târlangtu a ni. Lalpan chhelna nei tûra min lo hrilh pawh hi a mak lo ve.

Tûn kâr chhûng hian, fiahna zawnga khirh ber mai: nghâk tûra fiahna phêna thil awm chu kan en tlâng dâwn a ni.

ZIRLAI THLÎR LÂWKNA: Engati nge eng emaw chânga thilte hi rei tak kan nghah a túl thin? Fiahna hnuai a kan awm laiin chhelna chungchâng eng zirlai nge kan zir chhuah theih ang?

Sunday
CHHELNA PATHIAN CHU

September 4

Chhiar tûr: Rom 15:4, 5. Hêng chângahte hian kan tân eng thil nge kan hmu?

Thil min pêk tûra min tiâmsak, neih kan duh êm êm; mahse, neih nghâl mai theih sî loh chungchângah hian chhel taka nghah fan fan hi kan thei lo tlângpui a. Kan thil duh tak kan neih hmâ loh hi chuan kan lungâwi thei meuh lo thin. Kan duh hunah tak kan thil duh chu kan neih mai loh thin avângin, nghâkhlel takin kan za ruâi thin a. Chutiang dinhmuna kan awm lai chuan Pathian muânnna neih leh Amah rinchhan harsâ kan ti hlê thin a ni.

Sawi fiah dâwn chuan nghah hi a nuâm lo. Hebrew tawnga ‘chhel taka nghâk’ (Sam 37:7, NKJV) sawina hi Hebrew tawng vêka ‘na ngawih ngawih’ ‘khûr’ ‘insâwi hlawk hlawk’ ‘hliâm tuâr’ leh ‘lungngâi’ sawi nân pawh hman theih a. Chhel zir hi a awlsam lo; eng emaw châng chuan fiahna huna thil pawimawh tak a ni thei a ni.

Chhiar tûr: Sam 27:14; 37:7, leh Rom 5:3-5. Hêng chângte hian kan hnênah eng nge an sawi? Chhelain eng lamah nge a hruai thin?

Kan lo nghah chhûngin, thil pahnih a khawi emaw zâwk zâwk kan ngaihtuah thin. Kan thil nghah taka chu kan ngaihtuah emaw, a nih loh leh chû thil kengtu emaw

chu kan ngaihtuah thei bawk. Danglamna thlentu lai tak chu, engtia rei nge kan lo nghah dâwn tih âiin, kan lo nghah chhûngin eng rilrû nge kan put tih chu a ni. LALPA kan rinchhan a nih a, Amâ kuta kan nun kan indah a nih bawk a, Amâ chunga kan ruâhmannate kan hlân a nih phawt chuan, kan tân âwih a harsa deuh a nih pawhin, kan tâna tha ber tûr chu, kan tâna tha ber tûr hunah min tihsak ang tih kan ring hmiah thei dâwn a ni.

Eng thilte chu nge mamawh tak chunga i nghah mêm? Engtin nge Pathian kutah leh Amâ hun ruâta engkim tukluh dân i zir theih ang? LALPA hnêna inhlan zawh vek leh intukluh hmiah duhna rilru pu tûrin tawngtaiin dîl ang che.

**THAWH TANNI
PATHIAN HUNAH**

September 5

Chhiar tûr: Rom 5:6; Gal 4:4. Hêng hian Pathian hun (ruât) chungchâng eng nge min hrilh?

Hêng chângahte hian, Paulan Isua kha kan tâna thi tûrin a hun takah a lo kal tih min hrilh a. ‘A hun tak’ a nih chhan erawh chu min hrilh lo thung a. Hê châng han chhiar hian mak tih mai a awl a; *Engati nge sualna ching fel tûra Isuan kum sâng eng emawti chhûng a nghah—kha mi hmâ hun rei takah pawh khân vân lam khawvâlin sualna chimawmzia chu an hre lo em ni?* Khâ chen A nghah chhan chu a lo kal leh hunah Isua kan la zâwt dâwn nia. Chû bâkah, ‘Engati nge LALPA, ka tawngtaina min chhânsak tûra hun rei tak i nghah?’ ti pawhin kan zâwt thei ang.

Tûnah Dan 9:24-27- a ‘Hapta 70’ hrilh lâwkna chungchâng kha ngaihtuah la; hei hi Isua, Messia lo lan

hun tûr sawi lâwkna a ni. Hê hun bi rei zâwng chu eng chen nge ni? Keini tâna hun rei tak anga lang pawh ni se, Pathian hun (ruât) chu nghah dân zir tûr kan nih chungchâng eng nge hei hian a hrilh che?

Kan lo nghah a ngaih chhan thlarau lam thil pawimawh eng emaw zât a awm. Pakhatna, lo nghahna avângin ‘thilte’ ngaihtuahna atangin Amah Pathian lamah kan ngaihtuahna kan sâwrbing thei ang. Pahnihnaah, nghahna zârah kan rilrû chhûng leh duhnate chu chiang zâwka inenfiahna kan neih theih phah ang. Pathumna, nghahna hian chhelna a siam—thlarau lam thila feina. Palina, nghahna chuan thlarau lam chakna, rinna leh innghahna atan thlarau lam chakna chhen puitlin nân kawng a hawng. Pangâna, nghahna zârah Pathianin milem lian zâwka thil harte hmanthiam tûrin min rem diksak thei. Parukna, kan nghah chhan tak kan hre lo a ni thei a, heta tang hian rinnaa nun dân kan zir thei a ni. Nghah chhan tûr dang ngaihtuah chhuah theih i nei em?

Bible-ah hian Pathianin Amâ hun ruâta thil a ti mai thîn tih entîrna engte nge i hmuh theih? Amâ mithmuha dik A tih angin A ti dâwn tiyah Amah i rinchhan theih nân eng zirlai nge i zir theih ang? Chutih laiin, mahni inzawh tûr, “Hun liam tâa chhân lo ni daih tawh tûr tawngtai chhâンna tikhawtlâi tûrin eng nge ka lo tih ni ang le âw?”

**THAWHLEHNÎ
DAVIDA: NGHAH CHUNGCHÂNGA ZIRLAI**

September 6

1 Sam 16:1-13-ah, lal la ni tûrin Samuelan râwlhar Davida hriak a thih thû kan hmû a. Chuti chungin, a pâ

berâm a vênnâ atanga Jerusalem lalthuttlêng pana zin kawng chu thui tak a ni. Khatih chhûng zawng khân fiahna khirh takte a paltlang a ni.

Pakhatna, thlarau tihbuai laka Saula thlamuân tûrin rimâwi tumsak tûra koh a ni phawt a (*1 Sam 16*). A hnû deuhah, Goliatha thatin Israelte tâna hnehtu ropui a ni a (*1 Sam 17*). Chumi hnûa a nunna humhim tûra a tlân bo a ngai deuh reng a. Saula leh a fapa Jonathanan Israelte lal thar tûr a ni tih an hria a (*1 Sam 23:17; 24:20*). Mahse, Davida khân Pathian pêk dinhmun chan tumin hmâ a la mai lo. A nihna takah chuan, chuti lo zâwng chuan a chê a ni mah zâwk. Saulan tihhlum tuma a beih lai meuh pawhin, Davidan lalber silhfên hmâwr a hlehsak a, chû pawh chu sût leh theih ni se a duh hiâl zâwk a ni (*1 Sam 24:5-7*). Saulan Davida thah a tum leh pawhin, Davidan tihhlum theihna remchâng a hmû a; mahse, a ti duh chuâng lo (*1 Sam 26:7-11*).

Chhiar tûr: 1 Sam 26:1-11. Engati nge Davidan Saula a thah duh loh? Pathianin kan nuna A ruâhmannna hlen kawngah hei hian eng thupuite nge min zirtîr?

Chhiar tûr: 1 Sam 26:12-25. Engtin nge Davidan Saula a thah duh lohna khân Saula rilru a khawih? Hei hian Pathian nghah fan fan a that zâwkzia chungchâng eng nge min zirtîr?

Davidan lalthuttlêng lam a panna kawng tluânin, hetiang hian tâwi têin kan khâikhâwm thei âwm e—‘Pathianin a la pêk loh che chu lo thâm mai suh,’ tiin. Pathian thilpêkte hi Amâ kut atangin, Amâ hun ruât ngêia dawn hi a tha ber fo thîn a ni. Chutiang tûr chuan hun rei deuh nghah fan fan a ngai thîn. Bean chî hi hun rei vak lo

chhûngin a lo tiâk mai thîn a, sasaw chî erawh chuan kum tam tak a duh thung. Mahse, thlipui a lo thawh hunin, a phawng vê mai mai ngai lo.

Davida khân Saula lo that ni ta se tanfung a neih that tûrzia kha ngaihtuah la. Chuti chungin, a chêt dân khân Pathiana rinna dik a neihzia a târ lang a. I thil nghah mêm chungchângah hê entîrna atang hian eng zirlai nge i zir chhuah vê theih ang?

NILÂINÎ

ELIJA: HMANHMAWH SUN HARSATNA CHU

September 7

Karmel Tlânga inentîrsiakna ropui kha a tâwp ta a (*1 Lal 18*). Vân atangin mei a lo tlâ a, mipui zawng zawngeten Pathian dik zâwk hriatna an nei theuh a, zâwlnei suâk zawngte chu thah phiâr an ni. Pathian chu thiâmchantir a ni ta. Ni lo inher chhuak zêlah Elija kha thlarau lam chakna lama thang duâng viâu tûra i ngai a ni mai thei; mahse, a thil hriat khân amah tihlâu êm êmin, thih a thlang zâwk ta hiâl a nih kha. A chanchin kal zêl dân hriat nân *1 Lal 19:1-9* chhiar ang che. Hêng chângâ thu hnuhnung hian ngaihtuah a tibuâi riâu mai: ‘Hetah hian eng nge i tih, Elija?’ (*1 Lal 19:9, NIV*). Thil chiang tak chu, hlauhna vângin Elija a tlâncchia a, a awm lohna tûr hmunah a awm tih hi a ni.

Karmel Tlânga namên lo tako LALPÂ lo chêt hnûin, Elija kha rinna leh rinchhan ngamnaa khat tawh zâwk tûr a ni nân, a nun râltitna avângin a tlânche ta zâwk a ni. Hê entîrna tha lo tak atang hian eng zirlai nge kan zir chhuah theih ang?

Hê thawnthû hian thil pawimawh tak a târ lang a: ngaihtuah chiang lo va kan chêt hian, hmun dik lo vah

kan awm fo thîn a ni. Elijâ chungchângah pawh khân, a hlauhna khân tichî-âi buâiin, hmanhmawh takin thlalêr panin a tlân a, piang lo nih hiâl a duh ta mai a ni. Keini pawh, kan tâna Pathian ruâhman pâwn lama kan chhuah chhan thil hrang hrang a awm a ni.

Chhiar tûr: Gen 16:1-3; Num 20:10-12; Ro 14:1-3; Mt 20:20, 21; Lk 9:52-56; Tîrh 9:1. **Hêng Bible chânga târ lanten Pathian thil ruâhman an dâi pelhna chhan chu engte nge ni?**

Engang takin nge dinhmun sâng duhna te, thinrimna te, châkna te, rinna tlâkchhamna te, LALPÂ tâna thahnemngaihna ni tûra kan ngaih emawte hian kan awm lohna tûr hmunah min awmtîr thîn le? Hê thil hlauhawm lakah hian tû mah kan him sâ ngawt lo. A tih dân ber tûr chu, min hmangaih a, kan tân thil tha ber min duhsak tih kan hriat, Pathian thatna leh zahngaihna rinna nêna inngkah nâna hman dân zir hi a ni. Hei hi amaha lo thleng mai a ni lo. Rinna hi thilhlâwnpêk a nih theih laiin, chher puitling leh châwm lian tûra vân uluk ngai tak a ni.

**NINGÂNÎ
LALPAA LÂWM DÂN ZIRIN**

September 8

“LALPÂ chungah chuan lâwm bawk rawh; tichuan, i thinung duhzâwngte chu a pê ang che,” (Sam 37:4).

Sam 37:4 hi thutiam ropui tak a ni. I thil duhzâwng tak nei tâah inngai chhin teh. Mahse, kan thinlung duh zâwng tak nei tûr chuan LALPÂ chunga lâwmna thinlung put a ngai a. Tichuan, “LALPÂ chungah lâwm rawh,” tih chu eng tihna nge ni ta ang le?

Chhiar tûr: Sam 37:1-11. Sam 37:4 thu tobul hi mak deuh angin a lang a. Davidan Pathian leh amah dodâla thawk mêtken an huâl vél angin a ziak a. Miten min dodâl lai hian, kan chhâンna ni tlângpui thîn chu thinrim emaw, mahni thiam inchantîr nâna chêt chhuah a ni deuh châwk. Mahse, Davidâ thurâwn erawh chu a dang daih mai.

**Hêng a hnuia chângahte hian, hetiang dinhmun
Davidan Pathian mîte hnêna thurâwn a pêk chu eng nge ni?**

Sam 37:1 _____

Sam 37:5 _____

Sam 37:7 _____

Sam 37:8 _____

Sam 37:4 chhiar leh la. A chunga chângte i sawi fiahna behchhanin, “LALPÂ chunga lâwm” tih chuan eng awmzia nge a neih?

Davidan, “Pathian rinchhan rawh” tih hi kawng dang dangin a sawi nawn fo mai a. Che tûrin Amah rinchhan rawh. Pathian chu i Pathian a nih avângin tâlbuaî suh. Ani chuan i tân a thawhsak che—tûnah ngîi pawh hian. Mahnia thil chingfel tûra i chêt ruái a ngai lo. Vâna i Pâ chu thuneitu a ni. Amah chu rinchhan rawh. Amah chu rinchhan hmiah rawh.

Chutiang zâwng chuan Davidan LALPAA lâwm chungchâng a ziak a. Pathiana lâwm tih awmzia chu duhthusâm ang thlapa rinchhan nuna nung tihna a ni. Eng thil mahin kan thlamuânnna a tibuâi thei lo, a chhan chu Pathian chu heta awma hnâ a thawh vâng a ni. Amah chu kan fak thei a, hlim hmêl kan pu thei; a chhan chu tû

mahin Pathian an fin-khalh theih loh vâng a ni! Hetianga tih dân kan zir theih hun chuan, kan thinlung duh zâwngte chu kan dawng, hmangaihtu kan Pâin min pêk a duh chu kan thei tawh ang a; chû chu keini leh A lalram tâna hlâwkpuiawm ber a nih hunah a ni ang.

Engtin nge “LALPÂ chungah chuan lâwm” dân i zir theih ang? Hê thil hi nangmâ nunah atak a chan theih nâna Pathian kaihruaina dila tawngtai nân hun tlêm tal hmang ang che.

ZIRTÄWPNI

September 9

ZIR BELHNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Thlahtubulte leh Zâwlneite-a* “Davida Hriakthih,” pp. 675–680. Kan tâna Pathian ruâhmannaa hian kan lo nghah a ngai fo thei a, chû chu kan tân fiahna ang pawh a ni thei bawk. Amah Pathian chu ngaihtuah thupuia kan neih a, kan tâna A chêtña chu kan rinchhan phawt chuan, hetih huna chhel taka lo nghah dân kan zir thei dâwn a ni. Nghah chhan tûr thil tam tak a awm; mahse, a väi chuan kan tân leh A lalram tâna Pathian thil ruâhman thlen famkimna tûr lam hawi vek a ni. Pathian kan hmakkhalh chuan thil tam tak kan chân thei a; mahse, Amah rinchhan leh a chunga lâwmna thilung put kan zir erawh chuan kan hlâwkpui thei hlê thung dâwn a. LALPAN fiahna tinte hi bûkin, a teh vek a ni. “Harsatna ka tawhin Pathian thil ruâhman ka chhiar thei lo; mahse, Ani chuan ka tâna tha ber tûr a hria a, ka nunna, taksa leh thlarau cheinin min Siamtu rinawm kutah chuan ka dah mai dâwn a ni. Ka rina chu ka hria, a hnêna ka kawltîr chu, chu mi nî atân chuan a vawng tha thei tih dik takin ka hre bawk a’ (2 Tim 1:12). Rinna tam zâwk, hmangaihna tam zâwk, chhelna ropui zâwk leh kan Pâ vâna

mi rinchhanna duhawm zâwk neih dân zir tawh leh inchher tawh ka nih chuan, hê lei damchhûnga buaina kan paltlang lai hian, nî tinin muânnna leh hlimna nasa zâwk chu kan nei dâwn tih ka hria a ni.

“Isuâ kuângkuahna pâwn lama awma keimahnî thila phunnâwi leh lungkhama kan awm hian LALPA chu a lâwm lo. Ngâwi renga nghâk chunga lo ngaihven nasat zâwk hi a ngai a. Kawng dik kan zawh lo va, a hun nêna inhmech chhinchhiahna kan thlîr zêl tih ngaihtuahna kan neih loh chuan kan ngaihtuah meuh lo thîn a; mahse, a chhût dikna tûr chu kan rilru sükthlêk awm dân lam ni lo vin, rinna hmang zâwkin a ni.”—Ellen G. White, *Selected Messages*, book 2, p. 242.

SAWI HO TÜRTE

- ① Isuan “fiahna tinte hi bûkin, a teh vek” tih hi eng nge a awmzia? Engtin nge hê thil hriatna hian kan lo nghah chhûng min tanpui?
- ② In class-a mîte hnênah ‘chhel taka nghah fan fan’ chungchâng an ngaih dân sawi tûrin sâwm la. An hlauhthâwn leh lâwmna chu eng thilte nge ni? Engtin nge an lo tih thin? Eng nge an zir chhuah? Eng thutiâm nge an rinchhan?
- ③ Thil eng emaw atâna Pathian hun ruât an nghah laia fiahna tawng mëkte tanpui nân in kohhran emaw, class emaw khân eng nge in tih theih ang?
- ④ Chhelna chher puitlin nân tawngtainain eng pawimawhna tak nge a neih? Anmahnî nuna Thlarauvin chhelna a chherpuitlin theih nân mî tûte emaw tawngtaisak theih an awm em

ZIRLAI 12*September 10-16, 2022***THLÂI CHÎ ANGA THÎIN**

CHÂNGVAWN: “Tih tak meuhvin, ka hrilh a che u, buh fang leia a tlâk loh va, a thih loh chuan a mal chauhvin a awm reng thîn; a thih erawh chuan tam takin a rah thîn” (*Johana 12:24*).

SABBATH CHAWHNÛ*September 10*

Bible Châng Chhiar Tûr: 1 Samuela 2:12–3:18; 13:1–14; Zekaria 4:1–14; Rome 12:1, 2; Filipi 2:5–9.

Isuan buh (huit) fang leia a tlâk a, a thihna hmanga Pathian ruâhmannna hnuia intukluh chungchâng sawi fiah nâna a hmang kha thil ngaihnawm tak a ni. Pakhatnaah, [leiah] a tla phawt a. A fang tlâ khân lei khawi hmunah nge a tlâk dâwn thuneihna rêng a nei lo. A tlâkna leilung leh a chhehvélah pawh thuneihna a nei chuâng lo va, a lo thang vê tawp mai a ni.

Pahnihna, nghah hun a awm a. Thlâi chî chu leiah a awm a, hmalam hunah engtin nge a awm zêl dâwn eng mah hriat a nei lo. Engtin nge hmalam hunah a la awm dâwn pawh a ‘suângtuah’ thei lo, buh (huit) fang mai a ni. Pathumna, thihna a awm. Thlâi chi fang a nihna anga a dinhmun him chu a kalsan phawt loh chuan engah mah a chang thei lo a ni mai. A ‘thih’ phawt a ngai; chû chu a hmâa a nihna pângngai kha a kalsan a ngai a; tichuan, thlâi chî a nihna atangin rahchhuah thei thlâi a lo ni thei dâwn a ni.

ZIRLAI THLÎR LÂWKNA: Kan tân Pathian ruâhmannna chu a tha ber tih kan hriatin, engati nge pawm kan harsat viâu sî? Intukluhna entîrna eng nge Kristan min hnutchhiah? Engtin nge huit chî tehkhinna thû hi nangmâ nunah i bel ang?

SUNDAY*September 11***RAWNGBÂWL NÂNA INTUKLUHNA**

Chhiar tûr: *Filipi 2:5–9. Hêng chângte hian kan tân eng thuchah pawimawh nge chuâng?*

Kan tûnlai khawvélah chuan mahni dikna chanvo ngiat leh humhalh tûrin min ti theuh mai a. Chû chu thil thâ leh a nih dân tûr rêng pawh a ni. Mahse, Isua nêñ erawh chuan, Pathian ruâhmannna chuan, Pathian lalram tâna chatuana nghawng thâ a neih theih nân kan dikna chanvote chu Pâ ruâhmannna hnuia tulût tûrin min sâwm thung a. Chutiang han kalsan chu a harsâin, a thlamuân tlâk lo a ni thei a, chuvâng chuan fiahna a tling ta rêng a ni.

Isuâ lo tih dân kha lo en ta ila (*Filipi 2:5–8*). Hêng chângte hian Pâ ruâhmannna hnuia mahni a intukluh dân chhâwng thum min hrilh a. A tîrah chuan, Paulan “Krista Isuâ rilru puthmang ang kha nei rawh u” (*Filipi 2:5*, NIV) miin ti a.

Min chhandam thei tûr dinhmuna ding tûrin, Isuan Pâ nêna intluk a nihna chu a kalsan a, mihring ang dinhmuna ding tûrin leiah a lo chhuk ta a ni (*Filipi 2:6, 7*, NIV).

Isua kha mihring ropui leh chungchuâng angin a lo kal lo va, mi dangte chhiahhlawh ang lekin a lo kal zâwk a ni (*Filipi 2:7*, NIV).

Mihring-chhiahhlawh a nih angin, Isua kha nuâmsâ leh hun rei pawh dam lo vin, “thi khawp hiala thuâwih” a ni. Mahse, ropui leh chungchuâng deuh taka thî pawh a la ni lo. Ani kha “thih thlenga thuzâwmin a awm a—kraws-a thihna ngîi chu!” (*Filipi 2:8*, NIV) tuâra thî a ni.

Nun pêng eng laiah nge hê Isuâ entîrna hi kan tân entawn tûr ni ang? Dikna chanvote leh intluk tlânnna hi thil thâ humhim tûr a nih chuan, eng emaw chânga bânsan ngai chu engtin nge i hrilh fiah tâk ang? *Filipi 2:9* chhiar la. Engtiang kawngin nge hê châng hian Pâ ruâhmannâ hnuiaia intukluh chungchâng manthiam tûra min tanpui?

Thlarau Thianghlim atanga finna dîl la, “Kan chhûngkua, kan kohhran leh ka kiang vêla mîte rawngbâwsak tûra Isuâ ruâhmannâ hnuiaia intukluh min dâl thei tûr eng hamthat chanvo nge ka chan mêm? Awmzenei zâwka mi dangte rawngbâwsak tûrin eng chena thui nge mahni inhlanna ka neih ang?” tiin ngên ang che.

THAWHTANNI

PATHIAN THILTUM HRIAT HMÂIN THIHNA A LO THLENG

Kristian tam takte chuan tihtakzeten an nun atân Pathian ruâhmannâ chu hriat tumin an zâwng a. “Keimâ nun atana Pathian thil ruâhman hi hre ngat ila chuan, Amâ tan thil engkim hi ka hlân ang.” Mahse, chutianga Pathian hnêna hei hi kan intiâm hnûin, Pathian thil ruâhman chu eng nge ni tihah kan ngaihtuahna a buâi leh a. Chutianga ngaihtuahna a buai chhan chu *Rome 12:1*, 2-ah kan hmû thei ang. Paulan Pathian ruâhmannâ hriat

theih dân tûr a sawi a, thil pawimawh tak a sawi: Pathian thil ruâhman chu eng nge tih in hriat duh chuan, inhlanna in nei hmasa tûr a ni!

Chhiar tûr: *Rome 12:1*, 2. Paulan hetiang hunah hian “Pathian thil ruâhman chu eng nge tih hriat theih nân” (*Rome 12:2*, NIV) a lo ziak a ni:

1. Kan tâna “Pathian zahngaihna” dik taka hriat theihna kan nei (*Rome 12:1*, NIV).
2. Inthâwina nung angin mahni hi Pathian hnênah kan inhlân (*Rome 12:1*).
3. Kan rirlûte tihtar a ni (*Rome 12:2*).

Rilru tihtar chauhin Pathian thil ruâhman chu dik takin a hre thei a. Mahse, hê tihtarna hi mahni kan inthihsannaa inngihat a ni. Kan tâna Kristâ tawrhna chauh kha a tâwk lo—A thih ngîi a ngai a ni.

I la ‘thih’ kim chiah lohna laite kawhhmuh tûr chein Thlarau Thianghlim dîl ang che. Pathian tâna “inthâwina nung” i nih theih nân, eng thilte nge Thlarau Thianghlimin bânsan tûra A duh che?

Kan nun pêng eng emaw laite thi kim lo a awm chuan, fiahna kan kal tlang ngai lai Pathianin min hriattîr thîn. Kan tawrhna chuan kan sual hmachhawn tûra min tanpui chauh ni lo vin, kan tâna Isuan Mahni a inpêk zawh dân ril zâwka hriatna pawh min neihtîr thîn. Elisabeth Elliot chuan heti hian a ziak, “Thinlung duhna ril ber hlanna chu, kraws kan manthiam dân ang zêlin a ni ang a, . . . khenbehna kan paltlang dân chu Chhandamtu tawrhna tehkhin phâk lo hlê pawh ni se, A tawrhna tâwmpuitu nihna tûra remchânnâ min neihtîr tho a ni. Kan tawrhna

chu eng ang pawh lo ni se, chutianga Amah pâwlna nei tûrin min ko a ni.”—Elisabeth Elliot, *Quest for Love* (Grand Rapids, MI: Fleming H. Revell, 1996), p. 182.

Rome 12:1, 2 chhiarin tawngtai thupuiah hmang la. Inthâwina i nih theih nân eng thilte nge i bânsan ngai ngaihtuah ang che. Engtin nge hei hian kraws chunga Isuan tawrhna A lo hmachhawn manthiam tûra a tanpui che? Engtin nge hê thil hriatna hian Isua leh A tawrhna tâwmpuinaa lût tûra a tanpui che?

**THAWHLEHNÍ
NGAIHTHLÂK DUHNA**

September 13

“**LALPA chu a lo kal a, chutah chuan a ding a, a hmâ angin ‘Samuel! Samuel!’ tiin a ko va, Chutah Samuelan, ‘Thû sawi rawh, i chhiahhlawhin a ngaithlâ e’ a ti a,**” (1 Samuel 3:10, NIV).

Thlarau Thianghlim aw sîn damdiâi chu hriain, mahse i hlamchhiah lui thîn em? Chutiang a nih chuan thil a kal fuh vak lo ang a, a hnûah chuan *Engati nge maw ka lo ngaihthlâk loh le âw?* i la ti leh lawi sî ang.

1 Samuela hian putar pakhat, fapa suâl tak pahnih, LALPA âw ngaithla duh lo leh mipa naupang tê LALPA âw ngaithla duh chungchâng a sawi a. Pathian hnêñ atanga vaulâwkna thu khauh tak a awm chungin, nun kawng sual hawisan ngaite khân an sim ta sî lo a ni.

1 Samuel 2:12–3:18 thawnthû chhiar la. Pathian ngaichângtûte leh ngaichâng duh lotûte kâr danglamna chiang tak chu eng nge ni?

Elia fapate khân an rilrûah Pathian thilte âia ngaih pawimawh thil dang an nei a. Elia lah khân Pathian thil duh chu a hriat hnû pawhin, a fapate hnêna thil sawiin, chu bâk eng mah tih a nei lo niâwm tak a ni. A fapate khân an nun pum pui Pathian ruâhmannâ hnuasia intulût tûrin an impeih lo tih a chiang hlê. Naupang Samuela nêñ an va inang lo êm!

Thuhriltu Charles Stanley-an Pathian âw ngaihthlâk chîn thana neih pawimawhzia a sawi a, chû chu ‘che lo châng lo va awmna’ (neutral) a ni. A sawi dân chuan: “Thlarau Thianghlim chuan . . . thil min hriattir satliah ringawt tûrin thû a sawi ngai lo. A chhân lêtna hmuh duhin thû a sawi thîn. Ani chuan keimahni thil ngaihtuah pui bera kan neih lai a hria a, chumi mil lo va kal chu hun khawhralna mai mai a ni. Chutiang a nih chuan, Ani chu a ngâwi mai thîn a. Ngaithlâ leh zâwm duh tûra che lo châng lo va kan awm lai chu a nghâk thîn a ni.”—Charles Stanley, *The Wonderful Spirit-Filled Life*, (Nashville, TN: Thomas Nelson Publishers, 1992), pp. 179, 180.

Stanley-an ‘che lo châng lo’ a tih hi a awmzia eng ni tûrin nge i ngaih? Pathian lama i inhawn dân ngaihtuahin, ‘hre tûr leh zâwm nghâl tûr khawpa tan lam nei lo tâwk’ nihna tûr chu eng thilin nge dâl thîn che? Pathian âw lama inhawng tûr leh, A kawhhmuhnâ zâwm zêl tûrin nangmâ nunah eng nge i tih ngai?

**NILÂINÍ
MAHNI-INRINCHHANNA**

September 14

Eden Huâna Evin sual a tih khân, Pathian thû a ringhlel lekfang a ni lo. Eng nge thil thâ leh dik chungchâng a thutlûkna siam thei tûra fing tâwka a inngaihna tak kha

harsatna laimû chu a ni. Amâ rinna kha a rinchhan a. Pathian Thû âia mahni rilru finna kan rinchhan zâwk chuan, harsatna engkim nei tûrin mahni kan inhawng tihna a ni.

Saula chanchinah pawh khân, mahni-inrinchhanna kan hmû a, chhiatna chuan rang takin a zui nghâl vak mai a ni. Pathian tâna lal ni tûrin Samuelan Saula kha hriak a thih a (*1 Samuela 10:1*). Chutah Saula tih tûrte pawh a hrilh nghâl thlap a (*1 Samuela 10:8*), mahse, Saulan thû a âwih ta lo a ni.

A thawnthu kal zêl 1 Samuela 13:1-14 hi chhiar ang che. Amâ tlûkna tûr eng thil nge Saulan a tih tâk?

Lala siam a nih hnû lawk atang khân Saulan mahni-inrinchhanna kawng a zawk chhuk dân indawt pathum a awm a. Harsatna lai chu, chûng kawng thumte chu amah ngawt chuan thil tha lo pawh a ni lo. Chuti chungin, chhiatna chî a inphûm sî a, chû chu Pathian laka inlahrang chunga tih a nih vâng a ni. Saula tlûkna lo thlen dân kâilâwn indawt chu chhinchhiah la.

1. Saulan, “Ka hmu” (NIV)—a tih chu, Samuela awm loh laia a sipaite tlân darh chu a ni (*1 Samuela 13:11*). Saula khân amâ mita thil awm dân thlîrin, harsatna a tâwk ta a ni.

2. Saula “Ka hmû” tih atangin “Ka sawi”—tihah a kâi a, chû chu Filistia mîten an rawn hneh dâwn (*1 Samuela 13:12*, NKJV). Amâ mita a thil hmuh ang chuan thil a sawi ta emaw, thil awm dân a suângtuah angin a che ta mai emaw a ni.

3. Saula chu “Ka sawi” tih atangin “Ka rilrûk”—tihah a kal zêl a; mahni thûin inthâwina a hlân ta mai (*1 Samuela 13:12*, NKJV). Saula ngaihtuahna khân a rilru sükthlêk a thunun zui ta a ni.

Kan zâin hetiang hian kan ti theuh: Kan mihring thil hmuh dânah kan innghat a, keimahni mihring ngaihtuah dân kan rinchhan zui a, chû chuan kan mihring hriatna (tawngchham) rinchhannaah min hruai thîn. Chû chu atakin kan chêtpui ta thîn a ni.

A bengah Pathian hriattîrna thû chiang taka a la thangkhâwk chungin, engati nge Saula tân mahni rilru ngaihtuahna zui a awlsam viâu? Hriatna famkim nei lo leh derthâwng tak kan ni tih hre chungin, engati nge mahni inrinchhan tuma kan beih thin? Mahni âia Lalpâ thupêkte rinchhan dân chu engtin nge kan zir theih ang?

**NINGÂN
ÂIAWHTÛTE**

September 15

Nimin lama kan hmuh tâk ang khân, mahni chaknaa innghahnain Pathian ruâhmannna hnuasia intukluhna min dâl thîn a. Pathian âiawh tûra kan hmante kan rinchhan zâwk bawk a. |henkhat chu an rilrû a hah chângin, hlimna zawngin dâwrpuiah te an kal a. Tâwk lo riâuva an inhriat chângin, lârna leh hmingthanna an zawng bawk a. Kawppuite laka harsatna an neih lahin, kawm hlim leh phûrna duhin mi dang an kawp mai thîn.

Kan thil hman tam tak chuan rilru hah chu min chhâwk thei a; mahse, kan harsatna min chinfelsak lo va, harsatna lo thlen leh huna chinfel dân tûr eng mah min zirtir hek lo. Pathian hnêñ atanga tanpuina chungchuâng chauhin chu chu a ti thei. Harsatna awm chu, Amah Pathian âia thil dang a thlâkna tûr kan rinchhan zâwk thîn hi a ni.

Hetah hian Pathian âia thil dang kan hman theih tûr thil pathum a awm:

1. Chunglam inpuâncchhuahna thar kan mamawh hunin, mihring ngaihtuahna emaw, hun kal taa nuntawng emaw hmangin.

2. Chunglam chinfelna kan mamawh hunin, kan rilrúa harsatna lo lüt tûr lo dangin.

3. Chunglam thiltihtheihna atâna Pathian nêna inbiak kan mamawh hunin, thil nihna dik tak pumpelh a, Pathian hransanin.

Zakarian âiawhtu thilte hmanga tûra thlêm kan ni huna kan sâwtpui theih tûr min hrilh a. Kum eng emawti ral hnûah, Babulon atangain saltângte an ko kîr leh a, tempul sak an tan zui nghâl a. Mahse, dodâlna nasa tak hmachhawn tûr an nei a (chûng zînga thil thenkhat chu *Ezra 4–6*-ah a chuâng). Tichuan Zakarian hê thuchah hmang hian hnâa an hruaitu ber, Zerubbabela a fuih phûr ta a ni.

Zakaria 4-a thuchah hi chhiar la. Zakaria 4:6 hmanga Pathianin sawi a tum chu eng nge ni? Engtin nge Thlarau Thianghlimin biak in sak puitlinna A thlentîr theih dân tûr? Thlarau Thianghlim leh thilte a taka kan tih inzawm dân chungchâng eng nge hei hian min zirtîr?

Pathian khân tempul sak dodâlna lakah a hum lo va, Zerubbabela rilru hahna pawh a chinfelsak mai chuâng lo. Dodâlna lakah Pathianin min hum fo kher lo. Dodâlna a lo chhuah hunah erawh chuan, Amah kan rinchhan theih nâna min zirtîr tûrin harsatna thlenkte chu a hmang hlauh thei thung.

Rilru hah tawngkhawng i tawna i chhânlêtna hmasa ber chu eng nge ni? Ei tûr? Television? |awngtai?

Pathian hnêna intukluh em ni? I chhânnna chuan nangmah leh zir i mamawh eng thil emaw, inhlâk danglam ngai chungchâng eng nge a hrilh che?

ZIRTÂWPNI

September 16

ZIR BELHNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu *Thlahtubulte leh Zâwlneite-a* “Elia leh A Fapâate,” pp. 606-612, leh “Saula Thiltih Sual Luihna,” pp. 652–662.

Pathian ruâhmanna hnuia intukluhna hi mahni duhna leh tumsâンna kan thihsan hunah a lo thleng thin. Hei hian mi dangte tâna rawngbâwlna dik kawng a hawng a. Pathian âw lama inhawng chunga nung leh inthâwina kan nih loh chhûng chu Pathian tân kan nung thei lo. Pâ ruâhmanna hnuia kan ruâhmamate dik taka tulût tûrin, mahni inrinchhan leh, Pathian Thû leh thiltihtheihna âia thil dang rinchhan a hlauhawmzia kan hriat chian phawt a ngai. Pathian ruâhmanna hnuia intukluhna chu, a nihna takah chuan Kristâ nun ang neihna niin, Amâ chunga innghat tûra min zirtîr nân Pathianin fiahnate a hmang thei dâwn a ni.

“Elia ngaihsamna chu ram chhûng nû leh pâté hmuh theihah chiang taka târ lan a ni a. A khawngaihna thianghlim lo leh thil hriathiam hauh loh tûr an ti reng chunga eng mah a tih duh loh avâng khân, a fapa hur herh tak maite chungah chuan bawhchhiatna rah chu a seng ta a nih kha. Hetiang sualna awmtîr reng phaltu nû leh pâté leh bawhchhetu an fâte chuan Pathian hmâah thil an tisual a; an bawhchhiatna avâng chuan an inthâwina chu A pawmsak ngai lo a ni.”—Ellen G. White, *Naupang Kaihruaina*, (4th Edition, 2013), p. 249.

- ❶ In class-ah, kan sual tlan nâna thi tûra mihring anga leia lo kal tûrin Pathian Fapa intihtlâwm dân namên lo tak chungchâng sawi ula. Mi dangte that nâna mahni-inhlann leh mahni-inphat chungchâng eng nge min hrilh? Isuâ tih ang chiah kha chuan kan ti vê thei lo nâin, chû thupui chu kan hmâah kan awmtîr fo thîn tûr a ni. Engtiang kawngtein nge, keimahni hmunah, Isuan min entîr ang intukluhna leh mahni-inhlanna ang chî kha kan sawi fiah tâk ang?
- ❷ Mi tam tak tân chuan, a hnu lamah eng nge lo thleng dâwn tih hre lo chunga Pathian hnêna intukluh chu thil hlauhawm tak a ni thei. Engtin nge Pathian âia mahni inrinchhan zâwkte chu thurâwn i pêk tâk ang? Hmalam hun hriat lohna emaw, thunun theih lohna emaw avâng hlauhna neite tanpui nân eng nge i hrilh ang?
- ❸ In class-ah, Pathian ruâhmannâa hnuâia intukluh harsa ti i hriatte tân tawngtaisak la, thlamuânnâa kum hlun neih theihna chu Pahtian rinchhan chauh a ni tih i hrilh dâwn nia. Engtin nge Pathian kawngte chu a tha ber a, A hnêna intukluh chu a him ber a ni tih hriatthiamtîr tûra i tanpui theih ang? Engtin nge nangmah ngîi kha mi dangte hnêna Pathian hmangaihna leh tanpui zêl A duhzia hriattîr tûra A hmanruâah i tan theih ang?

KRISTA FIAHNA HMUNAH

CHÂNGVAWN: “Behliang mun hun lai vêl chuan Isua chu aw ring takin, ‘Eloi, Eloi, lama sabakthani?’tiin a âu chhuak a; (chu chu ‘Ka Pathian, ka Pathian, engah nge mi kalsan?’ tihna a ni.” (Matthaia 27:46).

Bible Châng Chhiar Tûr: Mt 2:1-18; 27:51, 52; Luk 2:7, 22-24; 22:41-44; Joh 8:58, 59; Rom 6:23; Tit 1:2.

TAWRHNA chungchâng kan ngaihtuahin, hê zawhna hi kan nei nghâl a: “Engtin nge a tirah sual leh tawrhna hi a lo thlen?” Chunglam inpuân chhuahna zârah chhânnna tha tak kan nei: “An lo chhuah chhan chu, Pathianin an hnêna zalênnna a pêkten an hman sual tâk vâng a ni.” Hei hian zawhna dangah min pakâipui nghâl a: “Hêng mîte hi an thu leh dâwn tih Pathianin a hre sâ vek lo em ni?” Ni e, mahse, C. S Lewis sawi dân takin, Ani chuan chhiatpui pawh huâma chêtpui tlâkah a ngai,” tih a chiang mai.

Chhiatpui huâmin mâu? Tû tân nge ni? Keimahni tân, Pathian chu vâna A lalthutthlêng a thut laiin maw? Ni chiah lo. A kutchhuak mihring ngaihtuah finna nei zawng zawngte zalênnna kha thil thiaghlim a ni a; zalênnna nei lo va min awmtîr âi chuan, zalênnna kan hman sual vângâ tawrhna lo thleng thei chu Pathianin phurh mai zâwk chu a thlang a. Kan hriat angin, chû tawrhna chu Isua nun

leh thihnaah khân a lo thleng a. Ani chuan kan tisaa tawrhna hmangin chatuan daih túr vân leh lei tlunzawmna chu a siam ta a ni.

ZIRLAI THLİR LÂWKNA: Kan tân eng nge Kristan a tuár? A tawrhna atangin eng zirlai nge kan zir theih ang?

SUNDAY
HUN HMASA LAM CHU

Bible hian Isuâ damchhûng nun tîr lam chungchâng min hrilh tam luâ lo. Châng tlêm tê erawh chuan Chhandamtû lo luhna khawvél dinhmun eng emaw chu min hrilh thung.

Chhiar túr: Lk 2:7, 22-24 (en tel túr, Lev 12:6-8) leh Mt 2:1-18. Hêng chângte atang hian a tîr atang rêng Isuan harsatna a hmachhawn chungchâng eng nge kan hmuh?

Ni e, Isua chauh kha retheihna nun hmachhawn hmasatu emaw, naupan lai atanga tihhluum tumtûte hmachhawntu awm chhun a ni bîk lo. Chuti chungin, a hun tîr lam atanga Kristan tawrhna a paltlangte danglam bikzia manthiam theihna túr erawh chu kan nei thei a ni.

Chhiar túr: Joh 1:46. A naupan laia Isuan tawrhna a hmachhawnte manthiam túrin hei hian eng nge min belhchhahsak?

Tlûkna thlen hmâa Adama leh Evi-te tih loh kha chu, Isua chiah kha hê leia suâl nei lo awm chhun a ni. A thianghlimna, A suâl neih lohna nêñ sualna khawvél a rawn luh chilh a. A nun thianghlim laia sual nêna inhnaih

chilh renga awm chu, innghaisakna ang a ni ngawt ang. Sualin thinlung a tihkauhsak kan ni tawh chungin, keini pawh hi sual leh thil tha lo nia kan hriatte chu kan kimkitsan thîn a ni sî a. Nun thianghlim nei, sual kâi dum chhetê pawh nei lo, Kristâ tân phei kha chuan eng ang chiah nge ni ang suângtuh chhin teh. Chumi chungchâng Amâ dinhmun leh a kiang vêla mîte dinhmun inan lohzia kha ngaihtuah la. Ani tân kha chuan a na duh hlê ang.

Mahni inzawh túr: “Kan kiang vêla sualna awmte eng ang taka ngaimawh nge ka nih? Chu chuan min tibuai nge, thinlung ka tikhauh zâwk?” Thinlung tikhauh lo ni ta la, chû chu i thil chhiar vâng nge, thlîr leh tih thinte vâng zâwk? Ngaihtuah ang che.

THAWHTANNI
MÎTE HMUHSIT LEH HNÂWL

September 19

Isua chu vân mî, vân leh lei Siamtu ni mah se khawvél sualte tâna intâwinaa tang túrin Mahni a inpê tih rîlrûa vawng chungin hêng chângte hi chhiar ang che: (Mt 12:22-24; Lk 4:21-30; Joh 8:58, 59). Engtin nge hêng chângte hian hê leia a awm laia Isuâ tawrhñate manthiam túrin min tanpui?

Hruaitute leh mi nâwlpuite pawh khân Isuâ nun te, chêt dân te leh zirtîrna kha an ngai sual thîn a; chû vâng chuan mipuiten chhandam tûra A rawn kal chhante hnar a, an huât a hlawhpah ta rêng a. Eng emawti zâwng chuan, nû leh pa fa sual, tanpui ngai nei ang deuhte pawh an ni ang; an fâ tân engkim pêk an inhuâm chungin, an fâ chuan hmusit lêtin, chhiat dêrna laka hum theitu awm chhun chu tawng chhe tin rêngin a lo ânkhum bawrh bawrh zâwk

ang deuh hi a ni. Chutiang chu a ni Isuan hê leia a hmachhawn chu. A rilrû a na thei hlê ngéi ang.

Chhiar tûr: Mt 23:37. Hnar a nihna Kristan a tawrh dân chungchâng eng nge min hrilh? I chhiar laiin hei hi mahni inzâwt la: “Mahni inkhawngaih vânga rilru nâ a ni nge, mi dang tân vâng zâwkin? Mi dang tân lo ni ta se, chu chu eng nge ni?

Hnar leh duh loh nih natzia chu kan hre hlawm ang a, kan natna chu Kristâ na tawrh nén pawh a inang viau ang: Keini hi hnar nih vânga tihnat kan ni lo va, keimahni min hnar avânga min hnartute chunga nghawng a neih pawi dân chu a ni zâwk (Kristâ chhandamna pawm duh lo va hnartu chuan ngaihsak zui a hlawh lo mai thei sî a). Anmahni chhandam duh vânga Mahnî thil hmachhawn mêm hre chiangtu, Isua khân engtin tak nge a ngaih ang tih chu suângtuah chhin teh. Ani kha chuan Amah an hnarnain nghawng a neih tûrte chu A hre chiang hlê sî a. “Sualna nei lo a nih avângin Ani [Krista] khân Setana beihnate natzia a hre chiang hlê a ni.”—Ellen G. White, *Selected Messages*, book 3, p. 129.

Hnar nih hrehawmna tuâr chhuak thei tûrin Kristâ hnên atangin eng nge kan zir chhuah theih ang? A tih dân khân eng nge min entîr? Engtin nge nangmâ nunah a taka i bel theih ang?

THAWHLEHNÌ
ISUA GETHSEMANE-AH

“Tichuan an hnênah, ‘Ka rilrû a lungngai êm êm a, thihna khawp hial a ni; hetah hian awm ula, inring reng rawh u,’ a ti a,” (Mk 14:34).

Hê leia Isuâ awm kum 33 chhûng zawnga a thil tawrh kha eng pawh lo ni se, kraws thlen hmâ hun rei vak lo chhûnga A tawrh nén kha chuan tekhin tham a ni lo. Chatuan hun atang tawhin (*Eph 1:1-4; 2 Tim 1:8, 9; Tit 1:1, 2*) khawvél sual tâna inthâwi nâna Isua hlan a nihna tûr kha lo ruâhman lâwk diâm a ni a, chû chu tûnah a lo thleng famkim dâwn ta a ni.

Gethsemane-a Kristâ tawrhna chungchâng eng nge hêng chângte hian min hrilh? Mt 26:39; Mk 14:33-36; Lk 22:41-44.

“An hnêñ atanga hla vak lovah, an hmu phâk leh A âw an hriat phâkah a kal hrang a, leiah a bawkkhup ta nghâl thlawp a. Sual avânga A Pâ laka tihrana awm ta niin a inhria a. An inkâr chu leilâwt thim leh thûk tak ang mai nia a hriat avângin chhûngril lam atangin a khûr der der mai a. He lungngaih manganna hi a pathianna lantîrin a pumpelh miah tûr a ni lo. Mihring sualnain a rawn awmtîr chu mihring a nihnain a tuar chhuak tûr a ni a; bawhchhiatna avânga Pathian thinurna chu mihring a nihnain a tuar chhuak ngei tûr a ni.

“Tûnah chuan Kristan tûn hma lama a thlîr thin dân atanga thlîr dân danglam tak a nei ta a. A thil tuar mêm chu zâwlnei thusawi hian a hril chiang ber âwm e: “‘Aw khandaiah, ka berâmpu leh ka kawppuipa chungah chuan harh rawh,’ tih chu Sipaihote LALPA thu chhuak a ni,” Zakaria 13:7. Suala khat mihringte aiawhtu leh an tâna tiamkamtu dinhmuna dingin Krista hian dik taka Pathian rorêlna angin A tuar mêm a, rôldikna awmzia pawh A hmu chiang ta. He hun hma lamah kha chuan mi dangte tâna dilsaktu a ni thîn a, tûnah zet chuan Amâ tâna dilsaktu awm se a ti

September 20

ve ta êm êm mai a ni.”—Ellen G. White, *Chatuan Nghahfâk*, (3rd Edition, 2016), pp. 771, 772.

Gethsemane-a Isuâ chunga thil thleng kha ngaihtuah la. Khawvêl sualte chu Amâ chunga nghah a ni tawh a. Chû chu eng ang tak nge a nih ang ngaihtuah teh. Kha mi hun hmâ leh hnûah pawh khatiang tak tuâr tûrin tû mah koh an la ni ngai lo. Hei hian Pathian min hmangaihna chungchâng eng nge min hrilh? Eng beiseina nge mahni tân heta tang hian i hmuh theih ang?

**NILÂINÍ
KHENBEH PATHIAN CHU**

Khenbehna hmanga intihhlumna kha Rom. mîte inhrem dâna hrehawm ber a ni. Thihna zawnga duhawm lo bera ngaih a ni thîn. Chutiang zâwnga tihhlm nih chu tû tân pawh a râpthlák a; Pathian Fapa tân lek phei chuan a ni lehzual ang! Kan hriat angin, Isua kha keimahni anga tísain a lo kal a. Vuâk leh sawisak a tuâr te, A kut leh kêa pereka khenbeh a nihna te, Amâ taksa rihna vângâ a hliâm a uâi thlér te, a tísâa nâ a tawrh kha tawrh zawk loh khawpa nâ a ni ngéi ang. Hei hi dân pawisa lo berte tân pawh a rawng a; sualna rêng nei lo Isuâ tawrh leh tihhlm nân thil tih âwm a ni lo.

Chuti chungin, thil thlen dân dik tak nêna khâikhin chuan Kristan tísâa a tawrh kha chu ziâawm zâwk tak a ni tih kan hria a ni. Hei hi sualna nei lo tihhlm a ni saltliah ngawt lo a ni.

Isuâ thih bâwr vêla thilthleng engte khân nge khatih laia mi tam zâwkte hriat phâk bâk a thleng tih

târ lang? Hêng thilthleng tinahte hian chuta thil thleng târ lang thei engte nge kan hmuh theih?

Mt 27:45 _____

Mt 27:51, 52 _____

Mk 15:38 _____

Sualna nei lo, dik lo taka tihhlmna bâk thil thleng namén lo zâwk a awm tih a chiang. Pathian Lehkhathu sawi angin, sual chunga Pathian thinurna chu Isuâ chunga leih a ni a. Kraws chunga Isua khân khawvêl sualte chunga Pathian fel thinurna dik tak chu a tuâr a. Chutiang chuan, Isuan thil thûk zâwk, thim zâwk leh, mihring tawrh theih zawnng áia tawrhlelhawm zâwk chu a tuâr ta a.

Tûna harsatna i hmachhawn chu eng pawh ni se, kraws chunga Kristan a lo tawrhsak tawhna che khân eng beiseina leh thlamuâンna nge a pêk che?

**NINGÂNÍ
HREHAWM TUÂR PATHIAN CHU**

September 22

Hê khawvêla kan awm chhûng hi chuan, keini pawhin kan tuârin, kan tuâr zél dâwn tih pawh kan hria. Keini suala thu tâte chanvo a ni. Bible pawh hian chutiang ni lo eng mah min tiâmsak lo.

Kan thil sawi mêkah hian hêng chângte hian eng nge min hrilh tûr an neih? Tîrh 14:22; Phil 1:29; 2 Tim 3:12.

Chuti chungin, kan tawrhna kârah pawh, rîlrûa kan vawn zui tûr thil pahnih a awm.

Pakhatna, Krista, kan Lalpa khân keini tawrh zawnng áia nasa zâwk chu a tuâr a. Kraws chungah khân “Ani chuan

kan natnate phurin, kan lungngaihnate pawh a phur ngei a” (*Isaia 53:4*, NKJV). Ani chuan keini mimai leh kan zâa tân pawh min tuârsak vek a ni. Ani sualna nei lo chu “kan tân suala siam” (*2 Kor 5:21*) niin, keini suala khatten kan suangtuah thiam phâk bâkin a tuâr a ni.

A pahnihnaah, kan tawrh lai hian, Kristâ tawrhna zârah, kan tâna Kristan min tihsak tâk zârah, chû chu tiâmsak kan ni tih kan hre reng tûr a ni.

Chhiar tûr: *Joh 10:28; Rom 6:23; Tit 1:2; Ieh 1 Joh 2:25. Eng nge tiâmsak kan nih?*

Heta kan tawrh chu eng pawh ni se, Isuâ chungah lâwmthû awm rawh se. Ani chuan kan sual vânga hremna tûr chu min phurhsak a, chanchin thâ zâra kan chan tûr—rinna zârah Isuaah chuan thafamkimin kan ding ta a—chatuan nunna chu tiâmsak kan nih avângin lâwmthû awm rawh se. Kristâ min tihsak zârah chû thutiâm chu kan nei ta a, Amâ nun thafamkim leh inthâwina duhthusâm avângin, heta kan awmna, natnaa khat, beidawnthlâk leh châンna chu thil kal liam tawh nin, tûna awm a ni ta lo. Kan hmâa min hmuâktu chatuan hun, lei thar leh vân tharah chuan sualna te, tawrhna te leh thihna a awm tawh dâwn lo. Krista leh fiahna a paltlang zârah chiah hêng thil zawng zawngte hi tiâmsak kan ni a. Kan hmalam hun hla vak lo vah “A nunna thawhrim rah chu a hmû ang a, a lungâwi tawh ang,” (*Is 53:11*) tih hi a lo thleng tawh ang.

ZIRTÂWPNI

September 23

ZIR BELHNA: Chhiar tûr: Ellen G. White lehkhabu, *Chatuan Nghahfâk-a* “Gethsemane,” pp. 770–783, leh “Kalvari,” pp. 837–857.

“Chutiang hlîrin vawi thum a lo tawngtai ta a. A mihrinna pawhin inhlanna sâng ber leh hnuhnûng ber hlân lo tûra tîmna a nei tawh bawk a. Nimahsela tûnah hian khawvél Tlantu hmâah mihringte chanchin a lo lang a, dân bawhchhetûte chu, an awm dân ang anga hnutchhiah tawp an nih chuan, an boral ngei dâwn tih A hmû a. Mihringte chu anmahni ringawt chuan puitu nei miah lo an ni tih leh sual thiltihtheihna chu A hmu bawk a. Boral hmabâk mihringte tahna leh chungpikna te chu A hmâah an lo lang bawk a, an la tâwp dân tûr, lo thleng thuai tûr chu a hmu bawk a, tichuan thu tihtlûkna a siam fel ta a. A chunga lo thleng tûr chu eng pawh ni se, mihringte chhandam A tum ta a. Mi maktaduai tam tak, boral mâtken chatuana nunna an neih theih nân, thisena baptisma chan a pawm ta a ni. Bawhchhiatna avânga he khawvél tlu ta, berâm bo pakhat chhandam tûrin, ropuina te, hlimna te, thianghlimna te awmna vân hmun ropui a kalsan tawh a. Chû hnâ atang chuan a hawi-kîr dâwn lo. Thil sual tih thlang mihringte tâna sual thuphachawina a ni dâwn a, chû hnâ hlen tûra a inpêk zawhzia chu A tawngtâina, ‘Ka in loha he no hian mi pelh theih lul loh chuan nangmâ thû thû ni rawh se,’ tih hian a lantir.”—Ellen G. White, *Chatuan Nghahfâk*, (3rd Edition, 2016), pp. 777, 778.

SAWI HO TURTE

- ① **Engtin nge hei hian keinin kan tawrh theih zawng zawng âia tawrhna namên lo zâwk chu, Amah Pathian ngîi khân Krista-ah A lo tuâr a ni tih hria a, kan tawrhna manthiam tûra min tanpui? Kan tâna Kristâ min tawrhsakna khân kan tân eng awmzia nei tûr nge ni ang? Hê thutak ropui atang hian eng**

thlamuānna nge kan neihpha theih ang? I chhānna i ngaihtuah lain, hê Pi White-i thuziak hi ngaihtuah ang che: “Sualna nei lo Pathian Fapa chungah chuan sual vânga tawrhna zawng zawng chu leih a ni ta a ni.”—Selected Messages, book 3, p. 129.

- ❶ In class-ah, tûn kâr zirlaia Kristâ tawrhname kha en nawn leh ula. Eng chonate nge Kristan a hmachhawn? Engtin nge keini tawrh nêñ a inan a, a danglam bawk? Chutiang a hmachhawn dân atang chuan eng nge kan zir chhuah theih ang?
- ❷ Bible thutiam i ngainat deuh chu engte nge ni a, engtin nge lungngaih leh natna kârah pawh i chelh zui theih ang?
- ❸ Tûn kuartar chhûngä zirlai i zir chhuah pawimawh zuâl deuhte khâikhâwm la. Eng zawnate nge chhânsak i nih? Eng chu nge chhân la ni lo? Min tibuai leh timangang thei thilte lakah engtin nge kan intanpui tlân theih ang?

MORNING WATCH
July 2022

1. Zirtawpni	Johan	11:50
2. Sabbath	Luka	4:19
3. Sunday	Luka	4:18'19
4. Thawtanni	Thupuan	14:1
5. Thawlehni	Luka	15:12
6. Nilaini	Luka	15:13
7. Ningani	Luka	15:20
8. Zirtawpni	Luka	15:23
9. Sabbath	Luka	15:24
10. Sunday	Matthaia	12:20
11. Thawtanni	Matthaia	22:12
12. Thawlehni	Johana	1:17
13. Nilaini	Johana	8:7
14. Ningani	Johana	8:11
15. Zirtawpni	Matthaia	21:31
16. Sabbath	Matthaia	20:9
17. Sunday	Matthaia	20:14
18. Thawtanni	Matthaia	18:27
19. Thawlehni	Matthaia	18:33
20. Nilaini	Matthaia	9:33
21. Ningani	Matthaia	9:9
22. Zirtawpni	Matthaia	9:13
23. Sabbath	Marka	11:21
24. Sunday	Marka	11:15
25. Thawtanni	Matthaia	6:12
26. Thawlehni	Luka	13:16
27. Nilaini	Marka	14:30
28. Ningani	Luka	22:32
29. Zirtawpni	Johana	18:11
30. Sabbath	Marka	16:7
31. Sunday	Johana	6:37

MORNING WATCH
August, 2022

1. Sunday	Johana	1:1
2. Thawhtanni	Luka	24:27
3. Thawlehni	Matthaia	21:33
4. Nilaini	Johana	7:37
5. Ningani	Johana	11:25,26
6. Zirtawpni	Johana	11:41
7. Sabbath	Johana	3:3
8. Sunday	Johana	3:15
9. Thawhtanni	Matthaia	19:21
10. Thawlehni	Matthaia	19:26
11. Nilaini	Tirhkohte	7:55
12. Ningani	Matthaia	14:29
13. Zirtawpni	Matthaia	13:44
14. Sabbath	Matthaia	9:16
15. Sunday	Matthaia	7:24
16. Thawhtanni	Matthaia	11:29
17. Thawlehni	Marka	2:27
18. Nilaini	Johana	5:8
19. Ningani	Johana	15:2
20. Zirtawpni	Johana	15:5
21. Sabbath	Johana	6:29
22. Sunday	Marka	10:15
23. Thawhtanni	Matthaia	18:4
24. Thawlehni	Matthaia	15:3
25. Nilaini	Johana	21:19
26. Ningani	Tirhkohte	26:18
27. Zirtawpni	Matthaia	9:38
28. Sabbath	Matthaia	2:15
29. Sunday	Thupuan	12:11
30. Thawhtanni	Matthaia	28:19
31. Thawlehni	Tirhkohte	11:17

MORNING WATCH
September, 2022

1. Nilaini	Johana	1:36
2. Ningani	Luka	5:6
3. Zirtawpni	Luka	5:10
4. Sabbath	Luka	4:27
5. Sunday	Matthaia	12:7
6. Thawhtanni	Marka	9:25
7. Thawlehni	Matthaia	20:15
8. Nilaini	Johana	4:7
9. Ningani	Johana	4:14
10. Zirtawpni	Johana	4:28
11. Sabbath	Luka	13:4
12. Sunday	Matthaia	18:14
13. Thawhtanni	Matthaia	18:15
14. Thawlehni	Matthaia	8:11
15. Nilaini	Luka	10:36
16. Ningani	Luka	10:37
17. Zirtawpni	Luka	9:55
18. Sabbath	Luka	24:46,47
19. Sunday	Marka	5:15
20. Thawhtanni	Marka	5:19
21. Thawlehni	Matthaia	23:13
22. Nilaini	Marka	15:39
23. Ningani	Luka	14:13,14
24. Zirtawpni	Luka	22:42
25. Sabbath	Matthaia	25:14
26. Sunday	Matthaia	25:40
27. Thawhtanni	Marka	4:26,27
28. Thawlehni	Luka	7:44
29. Nilaini	Luka	6:38
30. Ningani	Marka	4:31, 32

147

148